

תינוק שנשבה

קובץ מאמרים על חג הפסח
קומץ טעמי מצוות החג

הגדה של פסח

מאת האדמו"ר מרחלין

תינוק שנשבה

קובץ מאמרים על חג הפסח
קומץ טעמי מצוות החג

הגדה של פסח

מאת: האדמו"ר מרחלין

בהוצאת יקצ"ן חי
עמותה מלכ"ר דחסידות רחלין

רחוב נג'ארה 4, גבעת שאול, ירושלים ת"ו
ת.ד. 34194, טל': 02-6520002

כל הזכויות שמורות לאדמו"ר מרחלין

כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

הערה: ספרים אלו הינם שכתוב, מילה במילה,
של שיעורים שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א ברחבי הארץ
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי

תוכן עניינים:

- 4.....הקדמה
- 5.....1. טעמי המצוות - פסח
- 23.....2. תיקון ההנהגה - פסח מתוך הספר "תיקון ההנהגה"
3. בלבולי הטומאה - פרשת 'בא' (אוצרות רמת"ל) -
- 35.....מתוך הספר "רומח פינחס"
- 49.....4. פסח ההגדה של ר' יעקב קופל זצ"ל
- 61.....5. הגדה של פסח

הקדמה

יתעלה היוצר ויתגלה הבורא אשר זיכנו לברך על המוגמר בחיבור זה ה-15 במספר. וקראתיו: "תינוק שנשבה" על שם משה רע"ה אשר נשבה בין הגוים בבית פרעה. ושם גדל. ובדור זה שרובו תינוקות שנשבו יש צורך לזכור היטב עובדה זו ולקרובם באהבה ולא לזלזל בהם ולשונאם ח"ו.

ומכיוון שדור זה רובו ככולו תינוקות שנשבו, בוער בעצמותי הרצון לזכות את כל נשמות ישראל בפתח לפנימיות התורה אשר רק בכוחה לקרב את הניצוצות הנדחים ביותר ולחזק את הקרובים בדור חשוך זה!

ולכן בחרתי בחיבורי זה להסביר בלשון פשוטה מטעמי מצוות חג הפסח אשר בכתבי האריז"ל וגדולי החסידות, ורמח"ל זי"ע למען ידעו כל אחינו בני ישראל את עומק קדושת מצוות החג. אשר נשמר בכל קהילות ישראל ואפילו המתבוללים ביותר שומרים על מצוותיו. עניין עמוק לנפשי עם חג הפסח אשר זכיתי לקיימו עוד בשחר ילדותי על ברכיו של מו"ר סבי אביה של אם סבתי! רבי יצחק וירסקי זי"ע!

אשר זכה לראות חמישה דורות מיוצאי חלציו! ואשר כאשר הפצירו בני משפחתו להתחזק לקראת עריכת ליל הסדר כי חש ברע ענה להם: "אני זכיתי לכל מה שאדם יכול לבקש: לבנים, נכדים, נינים ובני נינים (הכוונה הייתה במיוחד אלי, המחבר) ובפסח זה - התנבא - מחכים לי לערוך את ליל הסדר בשמים". וכפי שהתנבא כך היה: באותו ערב פסח עלה בסערה השמימה זי"ע!

(ועוד מופת מסופר עליו זי"ע שפעם אחת עמד על גג ביתו לתקנו מעד ונפל- עף בשמים ונחת על הקרקע ללא פגע!)

יהי רצון שיתקיים בנו בקרוב לשון הכתוב: "בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל".

המחבר

טעמי המצוות - פסח

אנחנו נמצאים בזמן חשוב ומשמח: משנכנס אדר מרבים בשמחה. עכשיו אנחנו מתקרבים לפסח. כבר פורים מאחורינו ופסח מלפנינו. פסח זה דבר רציני. זה מאוד מעניין, זה החג שיש בו הכי הרבה דרישות מהאדם.

צריך להכין דברים הרבה לפני החג, שלושים יום מתחילים לנקות ולסדר ולחפש את החמץ. יש דרישות רציניות מאוד במשך החג וגם אחרי החג. יש הלכות על חמץ שעבר עליו הפסח: גם אחרי החג. מבחינה זו זה כמעט מלווה אותנו כל השנה. גם בתפילות אנחנו תמיד מזכירים את יציאת מצרים בשמע ישראל.

אם כן זה חג מרכזי מאוד. אני חושב גם כן שרוב העלילות שהעלילו עלינו הגויים במשך הגלות זה היה קשור לפסח, למצות: ששחטו תינוק וגוי ולקחו דם וערבבו ועשו מצות. הרבה סיפורים. גם יש לנו כלל שאומר שהגאולה האחרונה, זו שצריכה להגיע, היא תהיה כמו גאולת מצרים. כמו שגאולה ראשונה כך גאולה אחרונה.

יש הרבה מאוד תהליכים, אפשר לשבת, הרי רבותינו ישבו כל ליל הסדר ודברו על יציאת מצרים ונהיה בוקר והם המשיכו עוד לדבר, לא הרגישו בכלל שעבר הזמן. אז יש המון חומר, והמון אפשרויות ללמוד ולהתבונן, בכל הדרגות של התורה, בכל הפרד"ס בקשר ליציאת מצרים וכל מה שהיה. גם אנשים נהגו בכל הקהילות עם הידורים מיוחדים והקפדות מיוחדות, שבשום חג לא כל כך מקפידים. ישנם עד היום אנשים למשל במקומות מסוימים שמסננים את המים ואוגרים בתוך חבית כזו, הם לא שותים מים בפסח חוץ מהמים האלה. ויש אנשים שהם לא אוכלים עגבניות בפסח.

יש כל מיני. בקיצור, יש גם משפחות שאחד לא אוכל אצל השני. יש כאלה שאוכלים רק מצות שאופים אותן ביד, יש גם ההפך. זה סיפור שלם, גם תעשייה שלמה. זה חג מרכזי ביותר.

הנושא המרכזי של יציאת מצרים זה חג החרות, שאנחנו היינו בני חורין. אבל מה שמעניין זה הסיבות האמיתיות לגלות מצרים, אלה שהאר"י מביא, בספר שלו 'שער הכוונות', ואיך כל הדקדוקי דקדוקים של ההלכות והמנהגים באים לתקן את העניין של גלות מצרים, זה כמעט אף אחד לא יודע, חוץ מאדם שפתח את שער הכוונות והיה לו סיעתא דשמיא והבין גם מה שכתוב שם. זה לא כל כך קל. כך שהחג הזה, אני חושב שגם משפחות שהיו רחוקות מאוד מהיהדות, שמעו על פסח.

ובכל זאת לא יודעים את העומק של העניין הזה. עכשיו בעזרת ה' אני מנסה לכתוב חוברת על פסח, נראה מה נספיק. היום רציתי קצת לדבר על הדברים האלה, שאם אדם יודע את החשיבות של הדבר, ואת השורשים שלו, אז הוא יודע איך להתייחס גם, בהתאם, נכון? אם אנחנו יודעים את החשיבות של החג כך אנו מתכווננים יותר טוב, בגוף ובנפש. ובאמת יש פה עבודה שלמה לכולם, גם בגוף וגם בנפש. אם זה להכין את הבית, הכלים, המאכלים, הגברים צריכים ללמוד את ההלכות.

יש איזה מסורת בחז"ל, שמי שרוצה לא להיכשל בפסח באיסור של חמץ, צריך להשתדל ללמוד את כל ההלכות לפני הפסח. כי חוץ מעצם העניין שמי שיוודע הלכות יכול להיזהר יותר, נכון? אם אתה לא יודע מה מותר ומה אסור איך תיזהר, אז חייבים ללמוד את זה. ברור שמי שלומד יותר הוא יותר זהיר. חוץ מהעניין אומרים שההלכות מחכות בשמים לזה שכל יהודי ילך וילמד אותן. מחכות.

ואם היהודי לא לומד אותן, הן מקטרגות: פלוני לא למד את הדין הזה, לא למד אותי, לא

למד מה שהיה צריך ללמוד. ואז מהשמים מכשילים את האדם באותה הלכה. כי הוא לא למד. אחר כך אם הוא זוכה אז הוא לומד כמובן. סגולה לא להכשל בפסח זה ללמוד את ההלכות.

דבר שני, אומרים שמי שזוהר בפסח ולא עובר על בל יראה ובל ימצא, כן, החמץ אצלו בבית וכולי, אז מובטח לו שלא יחטא כל השנה. עד כדי כך הדבר חשוב. מצד שני כמובן לא טוב להשתגע, אני מכיר נשים שאחרי נקיון פסח התאשפזו בבית חולים פסיכיאטרי. אני לא צוחק, התמוטטו. אז גם זה מוגזם.

עיקר החיפוש של החמץ צריך להיות מעשי אמנם, לחפש, אבל עד איפה שידו מגעת, יש הלכות. אתם תלמדו את זה, תראו. לא להשתגע, כן? אדם יכול לעבור על כל בלטה ותמיד יכול להשאר שם גרגר של פירור של משהו, מה לעשות. אדם משתדל, הוא מאמין שבעזרת ה' יצא ידי חובה. אבל צריך להשתדל, השתדלות כמה שאפשר, כי זה חשוב. כל המנהגים שלנו יש להם חשיבות על פי הסוד. זה לא סתם מנהגים. ההלכות על אחת כמה וכמה.

אם כן, ניכנס קצת לענין של גלות מצרים. על פי הפשט אנחנו נגזר עלינו להשתעבד במצרים כי אברהם אבינו שאל את ה' בברית בין הבתרים 'במה אדע כי אירשנה'. שה' יתברך הבטיח לו את ארץ ישראל, הוא כביכול, הוא שאל אותו, כביכול, 'באיזה זכות אני, אנחנו נקבל את ארץ ישראל'. אומרים חז"ל שלא היה צריך לשאול. היה צריך לחיות באמונה. ה' יתברך מבטיח לך משהו, מה אתה שואל שאלות. ואז יש את התיאור בחומש, ונגזרה הגזירה.

שאלו אותו מה הוא מעדיף: שבניו ילכו לגהינום, זאת אומרת שעם ישראל ילך לגהינום בשביל לכפר על הטעות שלו, או לגלות. אז הוא הסכים על גלות מצרים. זה הסיבה לפי הפשט, למה אנחנו ירדנו למצרים.

על פי האר"י, על פי הפנימיות, יש פה דברים נפלאים. אנחנו נלך לפי הסדר. אנחנו יודעים שכל הנשמות של עם ישראל ביחד הם מהווים את הנשמה של אדם הראשון. אדם הראשון נכשל בשני חטאים: חטא אחד זה חטא הדעת, שאכל מעץ הדעת שלא היה צריך לאכול, חטא שני זה חטא שהוא נכשל בהוצאת שז"ל. ק"ל שנה הוא פרש מאשתו עד שנולד בכור שלו, ובאותו זמן הוא נכשל בשז"ל. עכשיו יש בזה פגם גדול. זאת אומרת בכל דבר כזה יש נשמות, הרי מזה נוצר אדם, אז יש נשמות.

הנשמות האלה, במקום שילכו בקדושה ובטהרה, זה הולך לשפיכות דמים - זה כמו רצח מסוים. הנשמות האלה נעשקות. נעשקות על ידי מלכות דטומאה. יש מלכות דקדושה, 'אשת חיל עטרת בעלה', נכון? אישה זה המלכות. האישה זה הכלי, הגבר הוא המשפיע. אז אם ההשפעה אם זה הולך למקום לא נכון, אז הנשמות שהן קשורות לאותן הטיפות, הן נעשקות על ידי מלכות דטומאה. קוראים לזה גם בחז"ל 'אשת זנונים'. ואם הנשמות האלה נעשקות, אז צריכים להוציא אותן משם. כדי לתקן את הפגם צריך להוציא אותן.

עכשיו, ארץ מצרים זה מלכות דטומאה. ארץ מצרים, כמו שארץ ישראל להבדיל זה מלכות דקדושה, אז מצרים זה ערוות הארץ, נכון? לכן הנשמות של עם ישראל שהיו כלולות בתוך אדם הראשון, כשהוא פגם, הן הלכו והשתעבדו תחת קליפת מצרים. כי זה המקום המדויק שהיו צריכים להגיע לשם. ועם ישראל נשלח למצרים כדי להוציא את הניצוצות, לברר אותם ולהחזיר אותם לקדושה.

עכשיו, כל הפרטי פרטים של הסבל והקשיים שהיו לעם ישראל במצרים, הם מדויקים לפי הפגם שגרם להם. זה לא סתם. תכף קצת נפרט, כל מה שאני אומר כרגע זה משער הכוונות

של האר"י, אני מתמצת לכם. להיכנס וללמוד את זה זה כמה דפים, וזה לא פשוט. באופן כללי.

אז אנחנו יודעים שגם היה דור המבול, וגם היה דור הפלגה, זה הדור של מגדל בבל. נכון? שני הסיפורים. וזה אותן הנשמות, אותם הגלגול של אותן הנשמות. דור המבול הם גם השחיתו את דרכם. הלכו אפילו החיות פגמו מין שאינו במינו.

הם קלקלו מהבחינה הזו, וגם השחיתו את זרעם. והם נענשו על ידי המבול. כמובן שנח לא קשור למשה רבנו, נח היה בתיבה וגם משה רבנו היה בתיבה בתוך המים. ההבדל שנח לא התפלל על רשעי דורו, ואילו משה רבנו תיקן את זה. הוא מסר את נפשו על רשעים של הדור. אם כן, אז דור המבול הם השחיתו דרכם. עכשיו תבינו תראו איזה יופי: נח זכה אותו זמן, הוא נכנס לתיבה, הוא ניצל ולא התפלל מספיק על אנשי דורו. במצרים משה רבנו גם כן נזרק ליאור. גם הזכרים נזרקו, וכמו שאמרתי שכשאדם מוציא חלילה שז"ל זה כאילו שופך דמים - כאילו הורג נשמות, כאילו זורק אותן. כמו שהם עשו, כמו שאדם הראשון עשה - כך נגזר על הילדים הזכרים, על התינוקות, להזרק ליאור.

מידה כנגד מידה. עכשיו משה רבנו גם כן נזרק יחד איתם. לא קרה לו אמנם כלום, אבל נזרק. וזה לא של האר"י, זה רעיון שלי כרגע - אולי כדי לכפר על מה שאז כביכול דאג לעצמו, נכנס לתיבה ולא דאג לאחרים. אז פה גם כן אותו הכניסו לאותו ענין.

עכשיו, גם דור הפלגה כתוב שהם רצו לבנות מגדל, בנו מגדל גבוה. בשביל מה בנו מגדל בבל? רצו למרוד בה'. כאילו לטפס לשמים ויאנחנו החזקים, החכמים, הגדולים - אנחנו נגיד לקב"ה מה לעשות'. גאווה. גאווה והתמרדות.

ובנו שמה את המגדל הזה. וכנגד זה אומר האר"י, עם ישראל במצרים היו צריכים לעבוד בחומר, בלבנים ובטיט. הם סבלו, נכון? שם הם בנו מעצמם, השתמשו בחומר, בלבנים ובטיט, בנו מגדל למרוד בה', במצרים שעבדו אותם לעבודה הזו בדיוק. הבנתם? מידה כנגד מידה.

עכשיו יש עוד רעיון, זה אני לא ראיתי כתוב, זה רעיון שלי, שכמו שאמרנו בזמן דור המבול פגמו מין לשאינו במינו.

זאת אומרת היו כל מיני דברים מקולקלים, רחמנא ליצלן. עכשיו בשעבוד מצרים מה כתוב? ששעבדו אותם עבודת פרך. אומרים חז"ל מה זה 'פרך'? הם נתנו את התפקיד של הגברים לנשים, ותפקידים של נשים - לגברים. הפכו. עבודות בית, בישול ודברים שהם מטבע האישה לעשות, זה הכריחו את הגברים.

עכשיו עבודות מסע, עבודות שדה, דברים קשים שצריך כח - את זה נתנו לנשים לעשות. הפכו את הכל. אתה מבין? זה אני חשבתי היום. כמו שהם הפכו את התפקידים שלהם שם בדור המבול, פה הפכו להם את התפקידים בעבודה שלהם. הענישו אותם.

בטח אפשר עוד להתבונן ולמצוא עוד הרבה דברים יפים וחשובים. אם כן, לפני שנעבור הלאה, פה יש לנו כלל חשוב מאוד בשבילנו. תארו לכם, אנחנו היינו במצרים, פתאום באים הרשעים שם וגוזרים לזרוק ילדים ליאור, רחמנא ליצלן, כמו שעשו. או לעשות את העבודות פרך האלה וכולי. האדם אומר: 'מה מגיע לי, מה אני עשיתי? מה זה כל העונש הזה?' איזה רשעים, כן? למשל עכשיו שהעירקי הזה עשה צרות.

אז אנחנו שואלים: 'מה תינוקות צריכים לסבול, מה הם חטאו מה הם פשעו?'. זה לא ברור. אדם שיש לו סבל, שיש לו לחצים קשים, הוא לא מבין מה פתאום מגיע לו כל זה, מה זה על הראש שלו. אבל הדברים מדויקים. עכשיו אנחנו בזכות האר"י ז"ל מבינים למה במצרים ניסו אותם בחומר ובלבנים, הפכו את התפקידים בין בעל ואישה וזרקו אותם ליאור, כי

אנחנו יודעים שזה תיקונים של גלגולים קודמים.

יודעים את זה בבירור. שהם פגמו בדברים האלה, ובתיקון היו צריכים לסבול. אבל כשזה מדובר בנו, בחיים שלנו, אנחנו סובלים אנחנו לא מבינים. האר"י ז"ל לא נמצא לידנו ולוחש לנו באוזן 'תשמע, היום הבעל שלך צעק עליך בגלל מה שעשית או מה'. או שזרקו אותך מהעבודה ואתה לא מבין למה.

רוב הדברים שאדם עובר לא מבין אותם, רק סובל. בדרך כלל, אם האדם לא מתבונן ולא מבקש ולא מתפלל על זה אז הוא לא מבין, והחיים עוברים בלי שהוא מבין אותם בכלל, כל מה שקורה לו. אבל הדברים מדויקים. כמו ששמה הדברים היו מדויקים במצרים, עד פרטי הפרטים של הגזירות שהיו, גם היום; בפרט, כל אחד ואחד מה שעובר, וגם בכלל הדברים מדויקים. זה לא סתם.

אז על פי הפשט אי אפשר בכלל להבין את המציאות. אי אפשר גם להבין את התורה, כמו שאמרת. אם אנחנו נסתכל למשל על הלכות פסח, כן, כל הדברים וכל המעשים שעושים בתוך הסדר, זה נראה מאוד מוזר כל הדברים האלה. אמנם חז"ל נתנו טעמים על פי הפשט, למה אוכלים חרוסת, ולמה אוכלים זה, אבל זה טעמים לילדים.

זה לא הסוד של העניין. מי שלומד את הכוונות של האר"י רואה בדיוק למה, כל דבר. אם אתם רוצים עוד להתעמק קצת בזה. אבל מי שלא לומד את הסוד הוא לא מבין. לא את התוכן של התורה ולא את התוכן של החיים.

זאת אומרת, כמו שאמרנו שיש פרד"ס בתורה. יש גם פרד"ס בנפש, ויש פרד"ס במציאות. אם אדם חי רק בפשט של כל דבר, אז הוא עובר את החיים, וכל התיקון שהוא עושה זה תיקון כזה סביל. אז גזרו עליו אז הוא סבל. טוב, אכל, סבל, מת, עבר מה שעבר.

אבל הוא לא עבר באופן אקטיבי כלום. זה רק כפרה על דברים שהיו. בסדר, הוא כיפר. אבל הוא לא התפתח מזה, לא יצא מזה כלום. יצא מזה שהתכפר לו אבל לא יותר מזה.

כשהמטרה של כל מה שקורה לאדם זה ללמד אותו. קודם כל ללמד אותו. ה' לא צריך את הכפרות של האדם, כן? מה הוא צריך לכפר לו ולעשות לו. עיקר העניין זה כמו אב שמחנך את בנו כדי שהבן ילמד. אבל אם הוא מקבל איזה עונש, איזה מכה, ולא לומד מזה שום דבר - רק סובל, אז מה עשינו, כן? כמו שאנחנו מענישים את הבן שלנו שעשה משהו לא בסדר.

אנחנו נהנים מזה שהוא סובל? ואם הוא סובל והוא לא משתנה, אנחנו מבסוטים? אנחנו מחכים שהוא יסבול כדי שיכאב לו כדי שהוא ישתנה. לא בשביל שיכאב לו רק בשביל שיכאב לו וזהו. אז כך ה' יתברך טרח. וברא עולם כזה מסובך ומורכב, מליארדי מליארדים של השגחות ופרטי פרטים, ומצפה שאנחנו נלמד מזה. ולומדים מזה מעט.

ברוך ה', הנה אתם נזכרתם עכשיו אחרי כל הלחצים של המלחמה הזו, יש אנשים שמתחילים לראות ולהגיד גם כן שהיה פה נס, שהייתה פה השגחה. מתחילים. אבל ההתחלה קטנה מדי בנתיים. זאת אומרת, אחרי כאלה ניסים ואחרי כזה ניסיון, היה צפוי, היה רצוי שאנשים ישתנו הרבה יותר. ולא יחזרו לשגרה.

השגרה באופן כללי זה דבר בריא: שלאדם יש מסגרת, הוא מתפקד, ברוך ה' זה נכון. אבל לא לשגרה הרוחנית; לא להשאר באותו מצב שהיה או לשאוף להשאר תקוע. זה לא תיקון - זה לטחון מים.

טוב, אם כן נחזור לעניין של מצרים, אז זה הפגם שהיה. עכשיו יש לנו כלל: כשאדם חוטא, השפע שהיה אמור לרדת דרכו לעולם, השפע הזה נגנב על ידי הסיטרא אחרא.

כמו שיש עשר ספירות של קדושה, יש עשר ספירות של טומאה. והשפע יורד לעולם בזכות הצדיקים, בזכות אנשי הקדושה, לא בזכות הרשעים. הרשעים לא מגיע להם שום דבר. אבל

כשהרשע מחטיא, כשהיצר מפיל את האדם, מפיל אותו, כי זה תפקידו - אבל גם בשביל לגנוב לו את השפע, לגנוב את השפע שמגיע לאדם. מובא בספרים הקדושים שלפעמים אדם מגיע לו כסף ואז מנסים אותו בכעס.

אם הוא כועס אז הכסף לא מגיע אליו. אם האדם מתגבר על הכעס שלו, פתאום מקבל איזו מתנה, כסף לא צפוי מאיזה מקום. אז על המתכונת הזו כל העולם עובד ככה. זה המתכונת של הנהלת העולם. אם כן, השפע צריך לרדת בזכות הצדיקים.

כשהצדיקים או חלק מהם לא בסדר, הסיטרא אחרא מקטרגת ואומרת לקב"ה תשמע, לא מגיע להם. לא מגיע להם. ואז היא לוקחת לעצמה. אחרי שהיא לוקחת לעצמה היא נותנת לנו איזה פירור, ככה בשביל להתקיים. כשהמצב המתוקן זה בדיוק הפוך: אנחנו צריכים לקבל את כל השפע כי אנחנו הקדושה, ישראל זה 'א-לי ראש', נכון, בזכות העבודה שלנו, ואנחנו צריכים לתת לסיטרא אחרא איזה פירור בשביל שתתקיים בינתיים, כי ה' רוצה שבינתיים היא תתקיים עד סוף התיקון.

בסוף התיקון היא כבר לא תתקיים. זה התיקון, כן, זו המערכת, כך היתה צריכה לפעול, המערכת. אם כן, בזמן שיש פגם, שהדור פוגם, היצר רוצה לקחת את השפע. מה עושה ה'! מסלק את האורות. מסלק את השפע, עוצר את השפע.

כי אם הוא היה נותן לשפע לרדת, היצר היה מקטרג ולוקח את הכל. אז להבדיל, כן, ה' לא משחית אבל הוא פשוט סוגר את הברז. ברגע שאדם פוגם, האורות מסתלקים ממנו, כדי שהיצר לא יהנה מהם. הבנתם? זה כלל בקבלה. כשאדם עושה חטא, או הכלל עושה חטא, אז אותו שפע שמיועד לכלל הזה בסכנה, נכון? כי אמרתי, אז היצר בא, מקטרג ולוקח את זה.

מה עושה ה'? כשרואה שאדם מתחיל לחטוא, מסלק את האור ממנו. מסלק את השפע. משאיר מינימום. כך כשהיצר יבוא לקטרג ולקחת את זה, הוא יקבל מעט. לא יקבל יותר. יחסית. אז זה המצב שהיה בזמן גלות מצרים. כל הלחץ, והדחק והקשיים של גלות מצרים זה נבע מחוסר שפע, חוסר התגלות, חוסר אור, נכון? היה שם שעבוד גופני, כלכלי ורוחני. היינו משועבדים לחלוטין בסבל. מה נקרא שיש שפע? שיש שפע, שטוב לאדם, שטוב בחברה. שיש כסף, בריאות, ששמחים, יש התגלות ה', שהעולם הולך כמו שצריך ללכת, ומי שעושה משהו רע אז הוא מקבל את המכה במקום, שיש צדק אלוקי גלוי. כשאין שפע, כשיש הסתר פנים, יש צרות, מלחמות, מחלות ויש הסתר פנים. כביכול העולם באנדרלמוסיה, לא רואים את הקשר בין הפעולה לתוצאה. ואז אומרים 'אין ה'.

אנשים מגיעים להסתר פנים כזה: אין ה', אין תורה, אין כלום. נכון? מובן? אם כן, התמונה הזו של שעבוד מצרים, השעבוד הקשה הזה, זה נובע מהסתלקות האור. זה נובע מפגמים שעשו. ה' עושה את זה לטובה, מסלק את האור כדי שהיצר לא יתחזק ויקח את כל השפע לעצמו. לשלוט עוד יותר גרוע. הבנתם? עכשיו אם זה המצב היה במצרים, שהאורות הסתלקו, מה קורה אם לאדם עוצרים את הדם שלא יזרום בגוף - הוא מת, נכון?

עכשיו כל פגם שאדם עושה, היות שאנחנו נבראנו בצלם אלוקים, והגוף שלנו הוא תבנית העולמות העליונים למעלה, העולמות העליונים למעלה שאנחנו רוצים לדבר עליהם ולדעת להתייחס לכל מיני מצבים שיש שמה, של שפע, חוסר שפע או שלמות במערכת או חוסר או חסרון, אנחנו מדברים במושגים של אדם: ראש, ידים, רגלים, ככה זה המושגים של הקבלה, נכון? כמו שאנחנו יודעים שאדם בריא - אז הוא בריא. הכל זורם לו בגוף. הדם זורם, החיות, כל מה שהוא צריך. כשאדם חולה משהו סתום לו.

משהו לא הולך כמו שצריך. אז ככה כשאדם עושה פגם פה, פגם מסוים כאן בעולם הזה, הוא עושה את הפגם הזה על ידי שימוש לא נכון בכלים שלו.

מה שאדם מדבר לשון הרע, במה הוא השתמש באותו זמן? בשכל, שחשב על העניין הזה, שחשב דברים רעים, ובלשון, בפה, בשפתיים. בכל מערכת הדיבור. בקול, מיתרי הקול. אותו זמן שאדם מדבר לשון הרע, כל החלקים האלה שלו הם מרכבה לרע. הם עושים רע.

אז למעלה יש את השורש של הפה, של הלשון, של הדיבור, וזה פוגם למעלה באותו מקום. אדם מסתכל למקום שלא צריך להסתכל, הוא פוגם בעיניים שלו, אז זה פוגם בעיניים למעלה. אנחנו למדנו את זה בקשר לרמח"ל, על הוצאת דיבה שהוציאו המרגלים על הארץ, אתם זוכרים את זה?

שאמרנו שדברו לשון הרע, הם סתמו את הפה של זעיר אנפין למעלה. זאת אומרת שיש איזה אור, איזה כוח, איזה שפע שצריך לצאת מפיו של זעיר אנפין, כן, וזה שם בשורש נסתם בגלל לשון הרע פה. ואם אתה רוצה, צריך לעשות פה תשובה, לתקן את העניין, ואז הדבר זורם.

עכשיו אם הדבר סתום ולא זורם, אם ההתגלות הזו, המאור הזה לא משפיע, פה אנחנו מרגישים את הסבל, בעולם הזה.

בכל צרתם לא צר. זה הכלל. יש פה דבר עדין: לנו, לעם ישראל יש מערכת עדינה ומורכבת. כל מה שאנחנו עושים פה לטוב ולרע זה משפיע למעלה. אז אם חלילה פוגמים פה - פוגמים בשורש.

אז אתה רואה את הפגם פה ואת הפגם בשורש. עכשיו התגובה היא גם כן ככה. היות שהשורש נפגע, אז השפע לא יכול לרדת. אז פה בעולם הזה אתה תראה שחסר אותו שפע. בהתאם לפגם שעשינו.

ברור? הכלל הזה ברור? לפרט אותו עוד פעם? להגיד אותו עוד פעם? אם אנחנו פוגמים כאן חלילה במשהו, נפגם השורש של אותו דבר למעלה. אם למעלה נפגם השורש, ומהשורש הרי זורם השפע - אז נסתם השפע הזה. הוא לא יורד. ההתגלות הזו לא יורדת. ופה למטה אנחנו הראשונים שירגישו בחסרון זה.

זו מערכת כזו, מערכת היזון חוזר, איך קוראים לזה? מעגל סגור. אם מתקנים כאן אז נתקן למעלה ואז השפע נפתח, ומה שצריך לרדת, ומה שצריך להתגלות מתגלה. אז זה הנוסחה, זו הנוסחה לכל הדברים, ומזה אפשר להבין את כל התורה. וזה מה שאנחנו עושים בסדר פסח. כל המעשים המשונים שיש על השולחן, ושאנחנו אומרים את ההגדה ושותים ארבע כוסות, ואוכלים מצה - כל זה מכוון היטב ומדויק לתקן אחד הדברים שפגמנו קודם.

תכף אני אסביר לכם. לא יודע אם הכל, אבל חלק. והכוונות של הסדר מדויקות. כל דבר ודבר זה מדויק. מדויק מדויק. עכשיו אם כן קודם כל נבין את זה באופן כללי. הפגם של שז"ל מה שדברנו קודם - השורש של זה זה בדעת. דעת לשון התקשרות. ככה זה. זה מהמוח, דרך האזור של הגרון, ודרך עמוד השדרה זה מגיע לבחינת יסוד וזה עובר הלאה. זה בא למעלה למטה. עכשיו אם כן, הפגם, הדעת - חכמה בינה דעת - הדעת זה בגרון. מבחינת המיקום של הספירות, אם אנחנו מציירים את הספירות כגוף אדם, אז הדעת זה בגרון. אז זה עניין של מצרים - "מיצר הגרון".

תלמיד:

הרב: יש עשר ספירות בכל מקום. בכל ספירה יש עשר ספירות, אז יש גם ספירה בלב, נכון. אתה מבין מה שאני אומר? אז כל דבר מתחלק לעשר. וכל דבר כזה מתחלק לעשר. אז בינה יש לך בכל מקום, וכל דבר יש בכל מקום.

על כל פנים, עכשיו אנחנו מדברים על ז"א, זעיר אנפין. ששם השורש של עם ישראל. ושם זה השורש שלנו. ברגע שפגמו בעניין הזה, זה פגם בגרון של ז"א. זה אמרתי: מצרים, אומרים חז"ל - זה מיצר הגרון.

אז כביכול השפע שצריך לרדת מהגרון ולמטה, כל הדם שיורד, כן? מהמח, כל ההשפעה של המח עוברת דרך הצואר, נכון? אז במעבר הזה נפסק השפע. וזו הסיבה שהיו הורגים בעם ישראל אז. הייתה שפיכות דמים. היו שופכים את דמנו כמים. כי השפע לא היה יורד.

זה היה נסתם ונעצר בגרון, כדי שלא תהיה יניקה גדולה מדי לצד השני. עכשיו פרעה זה לשון 'עורף'. פרעה הוא הקליפה שכנגד הדעת מאחורה. אז היות שאנחנו פגמנו בדעת, אז הקליפה הזו היה לה רשות לקחת, להתחיל לינוק. אז כדי שלא תינוק יותר מדי נפסק השפע, כמו שאמרתי לכם, כן? זה כמו שסתום, שסתום בטחון.

נפסק השפע. אמת? מה זה נפסק השפע, איפה נפסק. נכון שלומדים איך קוראים לזה, חוסם עורקים? אפשר לעשות חוסם עורקים אבל לא בכל מקום; תעשה את זה בצוואר - האדם נחנק. מת, נכון? אז פה אמנם עצרו את השפע כדי שלא יהיה יותר גרוע, והסיטרא אחרא לא תתחזק יותר, אבל בינתיים עם ישראל כאן נפגעו.

אז אותו דבר: כמו שהוצאת שז"ל זה לקחת נשמות שמלובשים בתוך הטיפות ובמקום להביא חיות זורקים אותם, כביכול שפיכות דמים, מה התוצאה? זה פוגם למעלה. מה התוצאה פה? שפיכות דמים פה. אז היהודים נהרגים חלילה פה. אז אם היום למשל יש לנו כל הסכינים האלה שפוגעים בעם ישראל, ביהודים - זה תוצאה של העניין הזה. זה תוצאה של העניין הזה. כתוב באיזה מקום שכל המקרים האלה שיהודים נהרגים - על קידוש ה', כן? - על ידי הגויים, זה נובע, זה חלק מהתוצאות של עשר טיפות ז"ל שיצאו ליוסף הצדיק כשהיה הניסיון עם אשת פוטיפר. אבל זה יצא מהאצבעות שלו, לא יצא מהיסוד.

ובכל זאת בגלל הנקודה הזו אחר כך היו עשרת הרוגי מלכות, ובכל הדורות כל פעם שיהודי נהרג על קידוש ה' ששופכים את דמו, זה קשור עוד לעניין הזה שהיה ליוסף. תארו לכם עד לאיפה הדברים מגיעים. למה? כי יוסף הוא נשמה כללית, נשמה גדולה, כן? לא כל נשמה של כל יהודי, שלא נבין לא נכון, יהודי פוגם פה, אמנם הוא פוגם בכלל הדברים, אבל יהודי אחד לא יכול להרוס את כל העולמות, לא יכול להרוס את השפע לכולם, זה מגוחך. הוא עוצר בהתאם לגודל של הנשמה שלו.

אם זה נשמה כללית כמו יוסף, אז אוכלים את התוצאות הרבה. אם זה כמו המרגלים שהיו ראשי עם ישראל, אז הפגם של המרגלים עוד בכל דור ודור אנחנו פורעים אותו. אתם מבינים, זה תלוי בגודל הנשמה. לא ניבהל, אם אנחנו עושים איזו טעות לא בסדר, שלא נחשוב שכבר הרסנו את כל העולם. הורסים, אבל - יש את ההרס ויש גם את התיקון. עכשיו, אם כן, זה מה שהיה. עד כדי כך היה ככה בשעבוד מצרים, עד כדי כך נפסק השפע כאילו ז"א, זעיר אנפין מת, רחמנא ליצלן, לא מת, אבל היה צמצום כזה גדול של אור ושל התגלות ושל הורדת שפע, שכאילו הוא נכנס להיות עובר ברחם אמו. אמו זה 'אמא'. 'אמא' זה הפרצוף של ז"א.

מהחיבור של אבא ואמא יוצא ז"א. אז המצב היה כל כך קשה, שכביכול הוא הפך להיות עובר. אז מה התיקון לכל זה, מה עושים כשהאור נפסק, יש הסתלקות האורות ונפסק השפע? מישהו הזכיר את העניין של תשובה, נכון? אם אדם יכול, אז הוא צריך להתעורר. הרי זה דבר ידוע. אנחנו לא כל כך מרגישים לצערנו, החיים עושים אותנו קהי חושים. אבל ילד, תינוק - האמא לא נמצאת רגע לידו, האבא כבר עזב אותו - 'אבא, אמא!' ישר הוא

צועק. אנחנו - ה' מסתתר מאיתנו, אנחנו לא צועקים בכלל. רגילים, כאילו בוגרים. הילדים הם דוגמא איך צריך להגיב אדם על הסתלקות האורות. אז אם כן, האדם שמרגיש שהאור הסתלק ממנו, או שהוא יודע שעשה משהו לא טוב, צריך לעשות תשובה.

אז הוא עושה תשובה ואז נפתח הכל מחדש, כל השפע וכל הדבר. אבל עם ישראל במצרים לא היה להם תורה עוד. לא היה להם תשובה, לא היה להם כלום. מה היה להם? התורה ניתנה בסיני. התורה ניתנה בסיני. תמיד היו צדיקים שידעו, גם אברהם אבינו קיים את כל התורה. אבל העם בפשטות לא היה להם זכויות. הרי כתוב שבקריעת ים סוף, היצר הרע קטרג ואמר: מה אתה הולך לעשות להם נס, לעם ישראל. היצר אמר: הנה המצרים והנה היהודים. אלה עובדים עבודה זרה, ואלה עובדים עבודה זרה. אלה מגלי עריות ואלה מגלי עריות. אלה שופכי דמים ואלה שופכי דמים. אז למה אתה עושה להם נס? כך הוא קטרג. ובזכות המסירות נפש והאמונה שנחשון קפץ לים, אז נעשה להם הנס. אבל לא היה להם זכויות. לא היה להם הרבה זכויות לעם ישראל במצרים. לכן היה פה צורך של התעוררות מלמעלה. הרי כתוב שאם ה' בעצמו לא היה בא וגואל אותנו, היינו נשארים חלילה משועבדים לעד. מטי' שערי טומאה ירדנו; עוד שער אחד אי אפשר לצאת משם. יש מקומות של טומאה שמי שנופל שמה לא יכול לצאת.

מי שמגיע ל-נ' שערי טומאה - גמרנו. חמישים. זה כמו שאדם שוחה בים ואומר: 'כן, אני שוחה קצת, מתי שאני רוצה אני חוזר'. זה תלוי, עד איפה הוא הגיע, במה הסתבך. לא כל מי שהלך חזר. לפעמים אדם לא יכול לחזור. עכשיו הדברים הם מופלאים ומפליאים.

אולי אם נספיק אולי אז נראה בספר כמה וכמה דברים. קודם כל צריך להבין באופן כללי. אז אם כן ה' יתברך היה צריך לגאול אותנו בלי חשבון. עכשיו כמו לפעמים בא אדם, האדם אתה רואה אותו שבור, עצוב, תפוס. המצב הזה זה תוצאה של משהו. לא סתם הוא שבור, עצוב. אלא זה תוצאה של פגמים מסוימים. הרי שמחה וקדושה זה היינו הך, עצבות וקליפה זה היינו הך. עצבות זה קליפה, זה לא דבר טוב. אבל אותו אדם שבא שבור וזה, אתה תתחיל עכשיו לומר לו 'תשמע, אתה לא בסדר?' אז הוא יהיה לגמרי גמור.

אז אתה נותן לו כלים ומעודד אותו. הוא מקבל קצת כלים, קצת אורות, קצת זה, מתחיל לעבוד, אחר כך הוא יכול להתחיל לתקן, נכון? מתחיל לזוז קצת. אם לא מה הוא יעשה. אז כך ה' יתברך: ראה אותנו במצרים, במצב כל כך קשה, שהחליט שהוא קודם כל מכניס לנו אור. מכניס לנו מוחין, מכניס לנו שפע. מנשים אותנו, 'החיאה' מה שנקרא. אחר כך כבר ידרוש את החשבון שלו. אז זה מה שהוא עשה.

עכשיו, כמו שיש שלבים בגדילה של תינוק: עיבור, יניקה מוחין, נכון? ילד נולד, ועד שהוא נולד ומגיע לגיל 13, עד גיל 13 זה קטנות א', נקרא לזה. מגיל 13 הוא כבר גדול, בר מצוה. זה כבר גדלות א'. אחר כך יש מגיל 20, זה קטנות ב'. ואחרי גיל 20, שהוא כבר יותר גדול ונהיה מבוגר ממש, מקבל שכל, כמו גבר רציני - זה גדלות ב'. יש קטנות א' וגדלות א', קטנות ב' וגדלות ב'. זה השלבים.

כשהדברים הולכים לפי הסדר, כשזה לא מצב חרום, זה הולך לפי הסדר. קודם כל הוא מקבל את המח הקטן, זה קטנות א'. אחר כך הוא גודל - מקבל מח יותר גדול. גדלות א'. אבל זה בינתיים קטנות בסך הכל.

אחר כך יש קטנות ב', וגדלות ב'. לפי הסדר, או.קי? אבל מה קורה, למשל, חלילה במלחמה, פתאום כל המפקדים נהרגים? אז איזה טוראי אחד נהיה מפקד. בזמן רגיל היה לוקח אולי לא יודע, אולי חודשים או שנים להגיע לדרגה הזו.

אבל כשכבר אין מה לעשות וזה מצב דחוף, אז אפילו קטן נהיה גדול, נכון? מטבע העולם. ככה האורות הם צריכים להכנס לכלים לפי הסדר: קודם אורות קטנים ואחר כך יותר גדולים, אחר כך יותר גדולים, עד שאתה מקבל את האורות הגדולים, נכון? אבל אם אנחנו אמרנו שהיצר חיכה אחרי הפגם שעשו, היה ליצר זכות לקחת שפע. אז ה' סילק את האור, נכון? אבל היצר עוד מחכה שיבוא האור. אם הוא יביא מעט אור, אז היצר יבלע אותו. כמו שלמשל אדם שיש לו, לא עלינו, איזו דלקת חריפה.

ונותנים לו אנטיביוטיקה ונותנים לו מינון קטן, החידקים מתגברים על האנטיביוטיקה. "ולא נודע כי בא אל קרבן". זה לא עוזר, יותר גרוע - הם אחר כך מחוסנים אפילו. אתם יודעים שיש את זה. שלא תדעו, אבל הנה יש בקופת חולים, נכון? יש דבר כזה? כשהחידק מתגבר על האנטיביוטיקה, הוא נהיה מחוסן.

עכשיו, אם כן, במצב כזה כמו שהיינו במצרים, אי אפשר להכניס את האור מקטן לגדול, כי אם יכנס האור הקטן היצר יקח את כל האור. צריך לבוא פה, אי אפשר להכניס בז"א, בעם ישראל אור לפי הדרך המקובלת. כי אם תכניס את האור בתוך הכלים לפי הדרך המקובלת, יש גנבים שיגנבו את זה. אבל אם אתה מביא משהו מסיבי, קודם כל אור רציני, אז היצר נבהל. אור רציני זה הופעה של ה'.

מי יכול לעמוד אם ה' מתגלה, מישהו יכול לעמוד נגדו? כשיש גילוי פנים, ההסתר פנים נגמר, הבנתם?

אם כן, בליל הסדר היה צורך להכניס אורות לא לפי הסדר. הפוך מהסדר. קודם כל להכניס אורות גדולים, ובסוף את האורות היותר קטנים. כך האר"י ז"ל אומר שזה היה. על מנת שיכנס קודם כל מכה רצינית, כן? אחר כך שיכנסו כבר המוחין יותר בקלות, היצר לא יתגבר.

וזה מה שהיה.

כל המעשים שלנו בליל הסדר, כמו שאמרתי: שתיית הכוסות, הקידוש, הכרפס, המצה, ההגדה - כל הדברים שאנחנו עושים בליל הסדר, זה פעולות שאנחנו עושים על מנת למשוך את האורות האלה. לנו כמובן באופן אישי, כי יש לנו חלק בתיקון - אבל יותר חשוב לכל עם ישראל ולכלל העולמות, האור הזה יורד. בזכות אותם הדברים שאנחנו עושים, ובזכות אותם הדברים שאנחנו לא עושים.

השמירה מפני החמץ והשאור זה החמץ והשאור זה הסיטרא אחרא.

זה שמירה מפני היצר, מפני הדינים, שלא יתגברו, לכן מבטלים אותם. זה לא נמשל, זה הסבר. זה שאנחנו לפי ההלכה צריכים להיזהר מעניין החמץ והשאור, זה בגלל השורש הרוחני של החמץ והשאור. אנחנו עוד ניכנס לזה. אני לא רוצה כרגע לפרט. אולי אחר כך נפרט. זה להזהר מהיצר.

עכשיו למשל, כשהתינוק שואל 'מה נשתנה הלילה הזה', מה זה לפי הקבלה, לפי האר"י ז"ל? מה זה ה"מה נשתנה?" נכון. הרי מה עושים? סדר ירידת האורות נשתנה.

מה זה פתאום אוכלים ירקות ואחר כך אוכלים מצה, בדרך כלל אוכלים מצה ואחר כך אוכלים ירקות, קודם נוטלים ידים ואוכלים מצה, נכון? אז האר"י ז"ל מסביר: שהאורות לא ירדו כסדרם. לכן התינוקות - תכף נפרט את זה, זה כתוב - שואלים את השאלות האלה, מה נשתנה הלילה הזה.

אם כן נכנסו האורות שלא כסדרם. על ידי סדר פסח, הסדר המיוחד הזה שאנחנו עושים, זה מושך את האורות בחזרה. וז"א מקבל את כל האורות שצריך לקבל, וגודל בבת אחת, לא לאט לאט.

זה מה שבזרוע נטויה וביד החזקה שה' הוציא אותנו ממצרים. בלילה אחד, כן? לא הכין הרבה. במכה אחת, כך אותו דבר מבחינת האורות. כל האורות יורדים באותו ליל הסדר. כשיש כבר אור ויש כבר גילוי, זה כבר גאולה.

כשה' מתגלה ונותן לנו את ההשפעות שלו, זה כבר גאולה. זה כבר שהאדם יוצא מהשעבוד, אז היצר כבר לא יכול לתפוס אותו.

אם כן, דרך אגב, זה הסוד והסיבה שבדור הזה, אנשים שלא היו ראויים לכתחילה ללמוד קבלה, לומדים קבלה קודם. הרי על פי הסדר, צריך ללמוד קודם פשט, רמז, דרש וסוד. אדם צריך ללמוד קודם כל הלכה, גמרא, משנה וחומש, ואם הוא זוכה כשהוא כבר זקן מעל לגיל 40, וכל זה - אז הוא לומד קבלה, שזה אורות וגדלות ב'.

זה האורות הגדולים. אבל אנחנו יודעים ש-90% של עם ישראל היום, תלך ותגיד להם, אלה שלא יודעים, כן? תשמע, תתחיל לשמור שבת - זה מה פתאום. אתה משוגע? לשמור שבת? מספיק אני צריך ללכת למילואים ולשלם מס הכנסה אז גם שבת?! מה זה נותן לי, נכון? מה התגובה הזו? זו תגובה של כלי שנמצא במצב של הסתלקות אור רוחנית, ואתה בא ורוצה להכניס לו מוחין דקטנות. מוחין דקטנות א'. וזה אז היצר שמה חוגג.

הוא לוקח את זה ומשתמש בזה למרוד בה'. אז הוא מתחיל לשאול אותך: מה פתאום, להדליק אור זה לא עבודה?! מתחיל להתווכח עם כל הויכוחים הידועים. אבל זה הטעות. אם רוצים ללמד אנשים היום את התורה ולמה הם צריכים לשמור שבת, הם צריכים להבין מה זה שבת. איך הכל עובד.

אחרי שיבינו את המערכת באופן כללי, שזה מה שהקבלה מלמדת, אז יוכלו להחליט אם לשמור או לא לשמור. אבל יבינו לפחות שזה משהו רציני. שזה משהו מכובד, מורכב, עמוק. לא סתם משהו 'מותר/אסור', איזו קפריזה, נכון?

אז לכן במצב כזה, כמו שלנו היום, יש הוראת שעה שאפשר ללמד סודות התורה גם לאנשים שלכתחילה היית אומר שהם צריכים קודם כל לעבור הכשרה, ומה פתאום אתה מלמד אותם דברים כאלה, תלמד אותם קודם פשט. עכשיו, זה לא סתם דברים באוויר מה שאני אומר.

מוחין דקטנות זה שמות 'אלוקים'. שמות אלוקים זה שם דין. דין זה מה כן מותר, מה אסור. מידת הדין. מה אומרת מידת הדין? זה מותר, זה אסור.

עשית ככה - מגיע לך ככה. לא עשית - אז ככה. שכר ועונש. מוחין דגדלות זה תמיד שמות הווי-ה, י.ק.ו.ק. שמות הווי-ה זה שמות של רחמים. זה שם של רחמים. אז אם אתה מכניס לאדם קודם כל, אדם שהוא במצב של שעבוד רוחני, עשוק, כמו שהיינו במצרים, היום אדם שמצוי בתוך הטומאה והוא לא יודע אפילו שהוא נמצא בתוך הטומאה. אתה תבוא עם שמות אלוקים, זה קשה. כל הדין, מותר ואסור, וללחוץ את האנשים.

תבוא ברחמים, שזה שמות הויה, פנימיות התורה, אז אדם יבין שיש בזה טעם, יהיה מוכן אולי לעשות. אז אתה על ידי אורות גדולים שמכניס בהתחלה, גורם לזה שיהיה מוכן גם לקבל את המוחין דקטנות שזה כל ההלכות ושמות האלוקים.

בסדר? אז זה באופן כללי כל התהליך הזה של שעבוד מצרים וגאולת מצרים. כשהגאולה האחרונה שלנו כאן תבוא גם כן בסדר כזה. כמו שכתוב 'ושפכתי עליכם מים טהורים'. פתאום ה' יבוא. פתאום יבוא האדון. פתאום ה' יתגלה. לכן בדור שלנו כתוב שבזכות לימוד

הקבלה אנחנו ניגאל. רשב"י אומר שבזכות לימוד הזוהר אנחנו ניגאל. זה לא מובן בכלל: מה הקשר בין הזוהר לבין הגאולה. כשאנחנו רואים שרוב הדור לא עוסק בכלל בקבלה, וגם לא רוצים שיעסוק בכלל בקבלה. אבל על פי העניין הזה של גלות מצרים וגאולת מצרים, אפשר להבין. ברור שאך ורק אם לומדים את פנימיות התורה, יש סיכוי שאנחנו ניגאל, כי נתעורר ונתחיל...

כמובן שיכולים גם מלמעלה לגאול אותנו בלי זכות. אבל אם רוצים על ידי זכות, אז צריך להרבות היום הפצה של הדברים הפנימיים. מצד אחד, שזה העקרונות. אני לא אמרתי פה שום סוד שאסור ללמד, זה דברים זה טעמי מצוות, זה מצווה ללמד את זה. רוב האנשים, כולל אנשים ששומרים מצוות ולא יודעים את כל מה שהסברתי לכם היום. מי שלא למד את זה מאיפה הוא ידע, איך הוא ידע. יודעים את כל ההלכות, יודעים טעמים אחרים, אבל את זה לא יודעים. לכן זה חשוב ללמוד וללמד את כל הדברים, שאנשים יבינו. עכשיו זה צד אחד, הורדת האורות. מצד שני יש עניין של שמירה על האור. או.קיי, אדם עשה תשובה - כל הכבוד. החליט שהוא הולך לבית הכנסת, מתפלל. יפה. הלך לבית הכנסת, התפלל.

אבל אחר כך, או בתוך בית הכנסת, היצר מתנפל עליו. הוא משגע אותו שיחשוב דברים שלא צריך לחשוב, או מוציא לו את החשק לבוא למחרת לבית הכנסת, כל מיני אפשרויות, כל אחד יודע. אז זה לא מספיק שהוא עשה תשובה וכבר מובטח לו שלא יגעו בו. אפילו נכנס בו אור, אפילו עשה תשובה - היצר גם כן מנסה להפיל אותו. עד הרגע האחרון.

עד הרגע האחרון היצר נלחם. אם כן, האדם צריך מצד אחד להבין את העומק של התורה, ולהכיר אחר כך גם את ההלכות וכל הדברים, ולקיים אותם, וגם לפתח כלים להבין מה היצר עושה לו ואיך להלחם נגדו. אחרת היצר יגמור אותו. וזה מה שצריך לעשות היום, זה גם ללמוד וללמד את כל התורה הזו, שאנחנו קוראים לזה 'עבודת נפש'. שזה להבין מה היצר עושה לנו ואיך הוא עושה לנו, ואיך לעשות בחזרה.

הייתה אישה אחת שבאה להתייעץ, שיש לה כל מיני מחשבות שמטרידות אותה. יש מישהו בתוך הלב שלה שאומר לה שהיא בלחץ, אז היא נכנסת ללחץ מזה. 'את בלחץ, את בלחץ', ואז היא נכנסת ללחץ והיא באמת בלחץ. ואז זה קשה לתפקד, קשה כל מיני דברים. והיא לא מצליחה להתנגד לזה.

שנתיים כבר, והמצב הולך ומתדרדר. הבעל שלה הוא בחור טוב מאוד, מה הוא יכול לעזור לה? הוא לא יכול לעזור לה, הוא לא יודע איך לעזור לה. הוא לא מבין, הוא בנוי יפה. הוא בחור טוב מאוד. שאלתי את אשתו איך הוא? אומרת שאין בעל כזה טוב. והיא לא מבינה למה יש לה את המחשבה הזו, מה המטרה של המחשבה הזו, למה היא צריכה את זה. היא רוצה להתפטר מהמחשבה הזו ולא מצליחה להתפטר. אז אם כן, אנחנו רואים: הבעל אדם חיובי, אין לו מחשבות משוגעות.

חי, לומד, הולך לבית הכנסת, עושה כל מה שצריך. עוזר לאשתו, נחמד. אשתו מתלוננת ובוכה, היא בכתה פה על הדבר הזה. היא רוצה להתפטר מזה. אז אשתו נמצאת בדרגה יותר גבוהה ממנו.

דווקא לה יש את הניסיונות האלה, קודם כל זה כפרה על דברים שהיו בטח. כמו שבמצרים הסבל יש לו מטרה. תמיד סבל זה מכפר. אבל מעבר לסבל הזה ומעבר לכפרה, יש פה עניין שדורשים ממנה יותר ממה שדורשים ממנו. אומר האר"י בשער הגלגולים: נשמות חלשות לא מכניסים אותן לניסיונות.

שומרים עליהן. לוקחים להן את הבחירה, שלא יפלו. נשמות חזקות מכניסים אותן

לניסיונות הכי קשים. ודורשים מהן המקסימום.

כתוב ככה: "נוח לאדם שלא נברא".

יותר נוח שלא היינו נבראים. אבל מה לעשות, לא שואלים את אף אחד איזו נשמה הוא רוצה להיות. לא שואלים את אף אחד. אז אם כן, יחסית גם הניסיון הזה שיש לה זה כלום, אמרתי לה. את יודעת איזה מחשבות יש לאנשים אחרים? אז היצר אומר לך שאת בלחץ, אז מה.

זה סיפור? אבל בשבילה זה סיפור, כי זה הניסיון שלה אז זה משגע אותה. מישהו אחר משתגע ממהו יותר גדול, יותר קטן.

השם רוצה שהאישה הזאת תתגבר. היצר רוצה להרוס.

זה כך תמיד. בכל ניסיון האדם צריך לשאול: מה השם רוצה כאן? מה היצר רוצה כאן? כל מצב שקשה ולחוץ לאדם זה ניסיון.

ניסיון זה לא רק מלחמה עם מעצמות, אני לא יודע מה. כל דבר שבמשך היום קורה לאדם, שזה מעבר למה שהוא רגיל לו - זה ניסיון. כל ניסיון מצד היצר רוצה לשעבד, להרוס, לייאש וכו'.

השם רוצה שהאדם יתפתח. עכשיו, אם כן, אותה אישה שמעמידים אותה בניסיון, כתוב: כל מי שגדול מחברו - יצרו גדול ממנו. זאת אומרת, היצר שלה יותר גדול מהיצר של הבעל. אז מי יותר גדול פה? היא או הבעל? היא. היצר שלה יותר גדול, יותר חזק, יותר משגע.

עכשיו אם היא תתגבר על הלחצים האלה, תבין את המחשבות ותעבוד נכון, בסוף המחשבות יעזבו אותה. יבואו לה ניסיונות אחרים, אבל זה יעבור. הניסיונות הם לא לכל הזמן. הדברים הטורדנים האלה שמטרידים את האדם מהשמים, זה זמני, זה לא קבוע. אפילו מידות, כמו כעס, תאוות, עצבות - שזה דבר שלאנשים נראה כמולד, אין מה לעשות - זה ישאר עם האדם.

אומרים שאופי אי אפשר לשנות - זה לא נכון. היצר אומר את זה. זה בכלל לא נכון! אמנם בשביל לשנות צריך לעבוד קשה, אני לא אומר שזה קל, אבל אפשר לשנות. אפשר להגיע למצב שכוחות הנפש של האדם הם בידי האדם, ולא האדם בידי הכוחות. וזה לא דבר שלוקח מאה שנה.

זה לא תלוי בזמן בכלל, זה תלוי בהתמסרות שהאדם מתמסר לה'. היות שה' רוצה שאנחנו נתקן, אז להתמסרות שהאדם מתמסר לתיקון. כמה שאדם מתמסר יותר באופן אמיתי, אז הדברים האלה יקחו פחות זמן. האמת, שאנחנו אמורים להגיע למצב שכל עם ישראל יהיה ככה. אני שמעתי שאנשים אומרים שעד פסח יבוא משיח.

כל שנה אומרים "בתאריך הזה יבוא משיח", ובסוף משיח לא בא. הענין הוא לא מתי יבוא משיח. הענין זה איך יבוא משיח. איך אנחנו נהיה כשיבוא משיח. באיזה מצב; מה עשינו, מה תיקנו, על מה התגברנו.

איזה נחת רוח עשינו. אמר לי אחד, אדם נחמד. הוא לקח אותי, הראה לי חישובים שבפסח יבוא משיח. עד שהראה לי את כל זה, ובסוף התחיל לבכות. אמרתי לו: 'מה אתה בוכה, הנה בפסח אתה אומר שיבוא משיח?' אמר לי: 'כן אבל איך אני אקבל את פניו? איך אני אסתכל לו בעיניים?' העניין הוא לא שיבוא מהר, העניין שצריך להטריד אותנו זה איך הוא יבוא.

ופה יש לנו מה לעשות. זהו. יש שאלות?

תלמיד:

הרב: כמובן שהאר"י ז"ל קיבל גם מרבותיו וגם מאליהו הנביא. אליהו הנביא בעצמו לימד

אותו תורה. עכשיו, אליהו הנביא מלמד גם בהתגלות, הוא יכול להופיע כמו אדם, ולעמוד לידך וללמד אותך, ויכול ללמד גם בתוך הנפש שלך.

התגלות של אליהו בתוך הנפש של האדם. עכשיו, כמובן שכל מה שהאר"י ז"ל מסר לנו, זה מליונית מכל מה שהוא ידע וכל מה שהוא קיבל, ולא הכל הוא הורשה בכלל לגלות. וגם בתוך הדברים שכתובים פה, אדם יכול להבין קצת, יכול להבין הרבה, יכול להבין הרבה יותר. ואם הוא חי גם לפי זה, תלוי כמה הוא חי: 5%, 10%, 100% לפי זה. ככה גם כן הוא מתקן את עצמו וכך יכול לזכות לעוד דברים.

יש דברים שהם גלויים לכולם, אני רשמתי פה מתוך שער הכוונות. למשל הוא מדבר כאן בעניין של המצה.

המצה - אנחנו אוכלים בתוך הסדר. היא באה לתקן... טוב, אני צריך להקדיש לזה שיעור שלם.

יש לי פה מתומצת, טבלה. איך כל דבר מתקן מה בתוך הסדר. כל אחד מהדברים שאנחנו עושים, איזה אור זה מכניס. איזה שם, איזה אור. אז יש פה חומר שצריך לשבת, אם תרצו אפשר ללמוד. לא חייבים כולם ללמוד את הכל.

עכשיו, המוחין המח שצריך להכנס בז"א, זה בא מצד אבא וגם מצד אמא. כמו שילד מקבל השפעה כשהוא נולד מאביו ומאמו, ביחד. אז יש דברים בסדר, שכשאנחנו עושים אותם זה מוריד את הדברים מצד אמא. ויש דברים שזה מוריד את המוחין מצד אבא.

עכשיו יש בעצם שלוש מוחין: מח חכמה, מח בינה, מח דעת. דעת מתחלק ל-2, אבל באופן כללי יש שלוש מוחין. אז יש שלוש מוחין מצד אבא, ויש שלוש מוחין מצד אמא. אז בתוך הסדר, כל מה שאנחנו עושים צריך להוריד לז"א. בסופו של התהליך שלוש מוחין של אבא, ושלוש מוחין של אמא.

כשאנחנו מדברים על המצה, האכילה של המצה והסודות והרמזים של המצה, זה בא להוריד את המוחין מצד אבא. למה זה מוריד? אי אפשר פה להסביר את הכל בבת אחת. אתן דוגמא קצרה, אולי זה יעזור משהו להבין. למשל לחם. הגימטריא של לחם זה 3' הוויות'. כמה זה הווי-ה? כל הווי-ה, י.ה.ו.ה. זה 26. ל=30. ח=8. מ=40. ביחד - 78. מצה - כמה זה מצה? מ=40. צ=90. ה=5. ביחד - 135. בסדר?

מצה זה 135. עכשיו מח חכמה ומח בינה: מח חכמה זה שם הווי-ה במילוי ע"ב, מה שאנחנו קוראים לו. מה זה ע"ב? כשממלאים את השם הווי-ה י', ואחר כך ו', ואחר כך ד', את ה-ה' ממלאים ב-י', אחר כך ו' ואחר כך י' ואחר כך ו', ואחר כך ה' ואחר כך י'. זאת אומרת, הבנתם?

את ה-ה' הרי אפשר למלא ה"ה או ה"י, או ה' או י', או ה' או א'. אנחנו למדנו את זה. עכשיו, יש הווי-ה ששייך לחכמה. שם ההווי-ה ששייך לחכמה זה שם ההווי-ה ב-ע"ב, זה נקרא, ע"ב. מילוי של 'יודים', בקיצור. זה כמה, ע"ב? 72.

עכשיו יש שם אחר ששייך למח הבינה, זה שם ס"ג. הווי-ה דס"ג. איך ממלאים הווי-ה דס"ג? י', ואחר כך ו', ואחר כך ד'. תמיד י' זה תמיד אותו דבר, את ה-ה' ממלאים ב-י'. עכשיו את ה-ה' ממלאים ו' ובמקום ה-י' הקודם באמצע כותבים א'. ו' ואחר כך א' ו-ו', ואחר כך ה' ו-י'.

בקיצור, ההבדל בין הווי-ה דע"ב להווי-ה דס"ג זה ב-ו' של השם י.ק.ו.ק, ה- ו' הזה ממולא בפנים ב-א' במקום ב-י'. ס"ג כמה זה בגימטריא? 63.

עכשיו מח דבינה ומח דחכמה זה א"ב ו-ס"ג. כמה זה ביחד? 135. מה זה? מצה. 135. אז אוכלים מצה, יש עוד הרבה דברים, אני רק אומר משהו קטן.

המצה הזו שאוכלים, (יש גם פה פירוט מאוד קשה, יש 3 מצות, וכל אחת בצירוף אחר, זה סיפור שלם). אבל באופן פשוט ביותר: אוכלים מצה, והמצה הזאת מכניסה מוחין. על ידי זה שאנחנו אוכלים פה, היא מעוררת את השורש למעלה. מה שלמדנו, מה שאנחנו עושים פה, נעשה למעלה, נכון? אז אוכלים פה מה שקשור למעלה, אז למעלה מכניסים את המוחין שצריכים להכניס. זה באופן כללי ביותר. יש פה הרבה סודות, רמזים ודברים. בכרפס גם כן. טוב, אבל לא נגמור. זה צריך ראש רציני בשביל זה. אני מוכן להראות לכם, רק תסתכלו על זה לא תבינו הרבה, אבל מה שתבינו. תראה להם. לא יודע, אני חשבתי בהתחלה אולי לעשות את כל הכוונות, לפרט יותר מדי ולעשות חוברת כזו, כמו הגדה שלמה. אחר כך חשבתי שבעצם רוב האנשים לא יבינו מזה שום דבר ולא יעשו שום דבר, אז יותר חשוב הכללים באופן כללי לדעת מה קורה בפסח. יותר חשוב ללמוד ההלכות ולקיים אותן. לא שעכשיו נהיה אנחנו פתאום האר"י ז"ל, ובהלכות הכי פשוטות לא נדע מה לעשות. יש הרבה הלכות. אני התחלתי לכתוב חוברת, ואני לא חושב שאני אכתוב את כל הדבר הזה. אולי פה ושם דוגמא. זה אף אחד לא יבין את זה. נראה. תלמיד: הרב, כבר שהתחלנו ללמוד אמר שאין זמן. הרב: זה לא נגמר, יש עוד זמן שצריך לנצל אותו. מי שלומד יודע מה שצריך להיות. מה שאני אומר לכם זה שלא צריך לבנות על זה שמשיח יבוא מחר בבוקר, ואז אנחנו לא יהיה לנו מה לעשות. כי כבר הוא ממילא יבוא, אז מה נעשה? זה גישה גם כן של היצר, כן? יעד פסח הוא יבוא אנחנו נחכה לו, לא יבוא בפסח נגיד 'למה לא בא בפסח?', וכך נבזבז את הזמן. צריך לנצל את הזמן, כדי שכמה שיותר לזכות ולזכות. כמה שיותר יהודים, שידעו את הדברים שקיימים, וזהו. ואחר כך - ה' ירחם. הלוואי שנוכח לעשות את זה לפני שיבוא משיח, כדי שמשיח יבוא בזכות ולא כמתנת חינוך. תלמיד: מה הסיבה לאף סתום. זה לא סתם סטרפטוקוקוס. הרב: לא צריך להסתבך בזה כל כך הרבה. לא צריך להכניס את האף במקום שלא שייך. ולא צריך להרים את האף גם... (צוחק). לא צריכים לדעת את כל הסודות, את כל הדברים, צריך לחיות בפשטות. זה מסובך יותר ממה שאתה חושב. תלמיד: האדם בעולם הזה מסתובב כדי לתקן את עצמו. אם כך, למה אדם שחוזר בתשובה, אחרי זה במקום שה' יתברך לוקח אותו מהעולם הזה כדי שלא יעשה עוד עבירות, הוא ממשיך פה בעולם הזה ונכשל מדי פעם? יש פה איפה ואיפה. למשל כמו חנוך שה' לקח אותו. הוא היה צדיק, עשה מה שעשה - וה' לקח אותו כדי שלא יחטא. וזה מה שכתוב בפירוש. אז אם כך למה אנשים שחוזרים בתשובה מכל הלב ממשיכים עוד לעשות שטויות אחר כך? הרב: 'ביקש יעקב לשבת בשלוה, קפץ עליו רוגזו של יוסף'. תשמע, חנוך זה חנוך. ואנחנו לא חנוך, מה לעשות. כתוב בספרים הקדושים, שיש דרגה של בינוני. זה אדם שאינו חוטא אף פעם, שהרי ברגע שאדם חוטא הוא רשע. אבל זה אדם שעדין לא הרג את היצר הרע שלו, אלא כל הזמן היצר מנסה לעלות מהלב למח, והוא נלחם אתו, לא נותן לו. לא אז אומרים, איזה מן דבר זה, של אדם? זה הוא. זה תפקיד מסוים. יש אדם שזה צריך להיות התפקיד שלו, להלחם עם היצר שלו. זה מה שעושה לה' יתברך נחת רוח, שהוא נלחם עם היצר שלו. יש אחרים, שהם מלאכים - שאין להם יצר, והם עושים מה שה' אומר בלי בעיות, זה גם עושה נחת רוח.

ויש אדם שכל הזמן נופל, אפילו גם לא בינוני. וה' מבסוט שהוא קם מהנפילות שלו. לכן אחד הדברים שאמרתי לאישה הזאת, שהיא לא עובדת את ה' אלא עובדת את עצמה. אם היא הייתה עובדת את ה', אז מה אכפת לה ככה או אחרת? איך שה' רוצה, מה שהוא שולח לאדם חומר גלם, ככה הוא צריך לעבוד על זה. שולח לו נפילות - צריך לעבוד על זה. שולח לו התעלויות - צריך לעבוד על זה. מה שה' נותן. 'שבטך ומשענתך המה ינחמוני'. לא חשוב מה - 'בכל דרכיך דעהו'. זו עבודה לשם שמים.

אדם שרוצה לתקן ולהיות נקי ולא ליפול - הוא עובד את עצמו, לא את השם. הדברים מסובכים יותר. למה? כי הנשמה רוצה להיות נקיה, זה ברור. אז האדם רוצה להיות נקי, מתחיל לתקן - פתאום נכשל, כמו שאתה אומר. עכשיו, או שהוא נכשל לצורך התיקון של עצמו, כדי שיצטער על הכישלון הזה; זאת אומרת, בפעם הקודמת הוא נכשל על עוון מסוים, ולא הצטער - לא עשה תשובה.

אחר כך הוא זכה לעשות תשובה באופן כללי, ברוך ה'. עכשיו מעמידים אותו בניסיון והוא נכשל באותו עוון כמו בפעם ההיא. אבל עכשיו זה כואב לו. עכשיו התשובה - מבחינת המשקל - יותר אמיתית. עכשיו כואב לו מה שלא כאב לו אז.

עכשיו מפילים אותו כדי שזה יכאב לו. זה שזה כואב לו - זה כבר טוב. זה שלב אחד. אחרי שכבר כאב לו, בשביל מה הוא נופל עוד פעם? נכון? אז מצד היצר, היצר רוצה להרוג את האדם, זה התפקיד שלו. מצד ה' יתברך, ה' רוצה שאדם זה יגיע למצב שלא ייפול, או שיפול אך יצא מהנפילה מהר.

או שיעצור את הנפילה באמצע. או שיצליח להגיע למצב שלא יפול בכלל. כמו שאתה יודע, בתור חייל ותיק, כמה אדם צריך להתאמן כדי שיצליח ברגע הקריטי, זה לא ביום אחד לשלוף ככה מהר ולירות. כך גם בעבודת ה', בעבודה רוחנית, אי אפשר להגיע לדרגה של מומחה לעבודת ה' ביום אחד. זו עבודה, ועוד פעם עבודה, ולא נותנים לך.

וקורס, ועוד קורס, ועוד קורס. זה ההשתלמויות. עכשיו מצד אחר, יותר עמוק - כל ישראל ערבים זה לזה. גם כשלאדם הזה כבר לא מגיע לסבול; עשה תשובה באופן פרטי על הדבר הזה וכבר לא רוצה - ומפילים אותו גם כן. לפעמים נותנים לו אפשרות ליפול, כי כבר כשלא היה ראוי לו ליפול, כמו שכתוב על דוד המלך, לא היה ראוי לאותו מעשה שעשה עם בת שבע, הוא לא חטא, זה לא היה מתאים לו בכלל - אבל להורות תשובה לאלה שיבואו אחריו.

לכן נפל דוד המלך. הוא כבר היה מושלם: "ולבי חלל בקרבי". הוא כבר הרג בתענית את היצר שלו.

למה נפל מיד אחרי זה? מיד הוא נפל. בעניין בת שבע, כדי ללמד את האדם. שאם בעתיד יבואו אנשים ויפלו בדבר כזה חלילה, כמו אשת איש, יבואו להתיאש מן התשובה: יגיד על עצמו 'במה אני חטאתי, אין לי תקנה, אין לי תשובה מזה' - אז אומרים לו: 'לא, הנה דוד המלך משיח ה', משיח ה'! ונפל ככה, וה' קיבל את תשובתו - אז אותך הוא לא יקבל! דוד המלך נפל לא בשביל עצמו, אלא בשביל אחרים.

יוצא שיש מצבים, שאדם כבר גמר את התיקון של עצמו לפחות באותו ענין ספציפי הזה שהוא היה נכשל בו, יתכן שמפילים אותו בשביל לתת כח למערכת הקדושה. כשהוא יקום ויצטער, אז הצער הזה זה לא שייך לנפילה האישית שלו, הוא כבר עבר את זה, זה לא הניסיון שלו. אבל אז בכח הזה שבכל זאת הוא מצטער, קם ולא מתייאש וכולי - אותה הזכות הנוספת הזאת, הערך המוסף הזה יש כח להוציא נשמה עשוקה אחרת שנמצאת בתוך הקליפות.

שאותו שורש של אותו אדם, כתוב, אתה יודע, בשער הגלגולים - שאותם אנשים שבאים מאותו שורש, לא יתנו להם מנוחה עד שכל הניצוצות שבאים מאותו שורש יתקנו את עצמם.

לא יוכלו לשבת בשקט. למשל: סתם אני זורק רעיון: יש 100 ניצוצות באותו שורש למעלה. איזה עשרה תקנו עצמם מאה אחוז, לא צריכים לבוא לעולם הזה בכלל. עברו הכל. אבל יש עוד 90 שלא קבלו תיקון; עד שהם לא יעזרו שכל ה-90 האלה יקבלו תיקון, אין להם מנוחה.

זו עבודת צוות. לכן אדם לפעמים לא ראוי לו ליפול, במיוחד כתוב בדור הזה, שיהיו צדיקים גדולים מאוד, שהם יהיו בתוך הקליפות, לעומק הקליפות יבואו, כדי להוציא את הנשמות שעשוקות שמה מי יודע כמה זמן. ויצטרכו להיכנס, סליחה על הביטוי, בתוך הביוב - ולהוציא אותן. ואם האדם לא מוכן, אז הוא לא מוציא, לא מתקן את אלה שצריך לתקן - אז הוא לא עושה רצון ה'. מי שעושה רצון ה' מוכן ללכת לכל שליחות שה' ישלח לו.

אם הוא צריך ליפול בעצבות, או בכעס או בהרהורים רעים - איפה שייפול. אדם אסור לו לחפש את זה, אדם צריך להתנגד - אבל אם בכל זאת נפל, אז שיקום. עיקר הניסיון בדור הזה זה לדעת לקום מהנפילות. באמת לפעמים אדם נאנס ואין לו ברירה, נכפה עליו אפילו שהוא לא רצה; ראה משהו, שמע משהו שהוא לא רצה. מה לעשות.

הוא רצה לשמור על עצמו לא לשמוע לשון הרע, והלך למקום עבודה ושם דברו לשון הרע. אז באותו זמן אדם הזה שמע. והוא באמת כבר גמר את תיקונו - אז הוא שליח. שיכאב לו לעניין. הרי הוא מבין שזה לשון הרע, ואחרים לא מבינים - אז שיתפלל עליהם, או שמשוהו. והדברים הם מדהימים. היה מקרה של זוג חילונים לחלוטין, והבעל אפילו אנטי-דתי. אדם משכיל, אדם טוב מאוד. גם האישה. קרה לאישה מקרה של מחלה לא עלינו, נכנסה לבי"ח, עברה ניתוח.

כבר חשבו שזה... עבר עוד פעם אותו דבר. האישה ישבה ובכתה ולא רצתה שאפילו המשפחה תבוא לראות אותה.

גם הבחור שבור וכל זה. באו לשאול אותי מה לעשות. אני אמרתי להם שזה טוב. כמובן שאף אחד לא אוהב שמישהו סובל, אבל הסבל הזה צריך להביא את הבחור להכרה שלא הכל תלוי בו. יש דברים שתלויים מהשמים.

לא הכל כוחי ועוצם ידי או שכלי הגדול עושה. אדם צריך להבין שיש את הקב"ה. כשאמרתי לו נורא היה לו קשה לקבל את זה. אמר לי: אבל הבחור הזה לא יכול להבין. הוא כל כך רחוק, באמת אדם משכיל מחו"ל, אם אתם מכירים.

מאוד רחוק. והיא - בכלל... אני אמרתי: דעו שבחורה זו הייתה חוזרת בתשובה מזמן, אלמלא פחדה מהיצר של בעלה.

עכשיו שוברים אותם מהשמים. כל כך שברון קשה, כדי שהיא לא תפחד יותר מהיצר שלו. האדם, לפעמים אנשים מפחדים מהיצר של האדם. היצר של האדם יוצר נוגדנים מסביב, שאף אחד לא יבוא ולא יוכיח אותו, ולא יתן לו אפילו פתח לצאת מהמצב שלו. איך יעזרו לומר לו מילה של אמונה, אמרתי שיתפלל, שיבקש בפה שלו.

איך אפשר לומר לו דבר כזה, זה כל כך רחוק.

בקיצור, חשבתני על דבר מסוים. אמרתי לשליח הזה שיקח ויתן תפוח אחד לאישה זו. אני התפללתי לה' וכיוונתי כוונות, שלחתי לה את התפוח. מה פתאום היא תיקח תפוח ממך? הגיע תפוח; רק אמרו לה - לקחה ובירכה כי אני בקשתי שתברך - ואכלה את זה. זה דבר ראשון.

דבר שני - מסתבר שהבחור הזה התחיל לברך ברכת המזון. הוא זוכר ששמע פעם איזה פסוקים, והאיש הזה שבא להגיד לי מספר שפתאום ביום שישי התחיל להגיד לפני האוכל, אחרי האוכל, קידוש, משהו. פסוקים בעל פה שאינו יודע מאיפה שמע אותם. הוא התחיל להגיד עכשיו 'בעזרת ה', בקיצור, אני לא אומר שחזרו בתשובה והכל הסתדר. ברוך ה' גם המחלה הסתדרה. זה ברוך ה'. אבל - אתה רואה שלא היית מאמין. והשליח הזה לא רצה להאמין, שאפשר לומר לבחור 'תתפלל, תגיד מילה, תעשה משהו'. והדברים יצאו ממנו.

איכשהו התגלגל, והוא עצמו התחיל להגיד פסוקים. זאת אומרת שלפעמים היצר כל כך גדול ומתוחכם, שהוא מקיף את האדם שחלילה לא יגעו בו, שלא תבוא ישועה משום מקום. אבל הדברים זזים: גם בטבע, גם מעל הטבע, גם בצורה זו וגם בצורה אחרת. אני חושב שבלי הענין של התפילה והתפוח, כל הסיפור - עצם זה שהיתה מוכנה לקבל דבר כזה, שויתרה על הגאווה שלה ועל ההשכלה שלה, ועל כל הענין שלה - היתה מוכנה לקחת משהו שאדם דתי נתן לה ולברך על זה - זה כבר הביא את כל השינוי.

זאת אומרת, זה פתח נתיב של אמונה בה' מעל הגאווה, מעל השכל, מעל הכל. זה גם השפיע כנראה איכשהו על הבעל שלה, וגם הוא התחיל למלמל. אני מקווה שזו התחלה.

היצר - בסופו של דבר ישחטו אותו. לא עכשיו, בגאולה השלמה היצר איננו יותר: "והתבוננת על מקומו ואיננו".

תלמיד:

הרב: קודם כל הייתי מזהיר דבר ראשון. אנחנו עברנו כל כך הרבה דברים בגלות, שכשמתחיל להיות קצת גילוי פנים וניסים, כבר כולנו מתחילים לחפש מתי המשיח כבר מגיע, לפי הפסוקים ולפי זה. זה דבר מסוכן. רוצים שהתסריט ילך בדיוק לפי הפסוק, שכתוב כך וכך וכך.

באמת, מצד שני זו גם עצת היצר באיזשהו מקום. לבוא ולהקיש מפסוקים למציאות - אז אדם שנתפס מנסה להקיש מהדברים שיהיו בדיוק כמו שכתוב, כל דבר במדויק - אז הוא בסכנה. כמו שהגמרא אומרת: "תיפח רוחם של מחשבי קיצין".

אסור להתחיל לחשב קיצין, אם זה היום או מחר או מחרתיים. מתי שיבוא המשיח. הדבר הזה מאוד מסוכן. צריך מאוד להיזהר. כשהפסוקים לא מתאימים אז אין מה להיזהר.

אבל כשהפסוקים מתחילים להיות מתאימים, אז צריך להיזהר. כי יתכן שזה תהליך. אולי שלב א' נמשך שלוש חודשים, כמו שכתוב בזוהר. אבל אולי לגמור אותו ואת כל הכוחות שלו ייקח עשר שנים, או שלוש שנים, מאיפה אני יודע. לכן אדם צריך ללכת בתמימות.

תמיד במצבים קשים ה' התגלה ועשה ניסים גדולים. אבל אחר כך, אם העם לא מתעורר, ולא עושה כלים להחזיק את הדבר הזה, זה מסתלק. וזה נקרא לזה שהאור בוטש בכלי,

נכנס בכלי בלי זכות, משאיר רושם אמנם אך מסתלק, כי אין לכלי זכות להחזיק אותו. אם ה' יתברך היה רוצה להביא את הגאולה בלי שאנחנו נעשה מאמץ, היה יכול להביא אותה

כבר לפני אלפיים שנה, לפני אלף שנה. נכון? מה היה צריך להתעקש? אלפים שנה אנחנו בגלות. רוב עם ישראל כבר שכח בכלל מה זה מקדש.

מה זה גלות בכלל לא יודעים. 90% של עם ישראל לא יודע כלום. כלום כלום. אז אני אומר: אם ה' היה רוצה שהדברים יבואו סתם, בלי תיקון מהותי, היה יכול להביא את זה מזמן

כבר. מה הוא צריך שאנחנו נסבול.

זה לא כל כך. יכול גם על זה, להעביר את זה איך שאומרים, נכון?

אז אם הוא מתעקש אלפים שנה ואחרי כל מה שעברנו ואחרי השואה וכל הצרות, ועוד לא גאל אותנו לגמרי, סימן שהוא מצפה כנראה למהו. לאיזה התעוררות, לאיזה שינוי, למהו. אחרת היה מביא כבר את הגאולה באופן גלוי. אז אם הוא מצפה הוא לא יוותר, הוא יחכה עד שיתעוררו. יש סבלנות. זה בא ללמד משהו. לא צריך להתעסק בנבואות. צריך להתעסק בעבודה.

תיקון ההנהגה - פסח מתוך הספר "תיקון ההנהגה"

אנחנו צריכים להשתדל ללמוד את החכמה הפנימית ובפרט ידע ושליטה בחכמה הפנימית אפשר להקיש למציאות של הפרט ושל הכלל, בכל דור ודור, ולהבין את הנסיונות ואת המטרות ואת הדרכים שיש לנו לעבוד את השם בכל דור ודור.

"איזהו חכם הרואה את הנולד." מי שרואה את הנולד בבחינת נבואה ורוח הקודש, שהיא באה מלמעלה בלי שאדם יש לו שליטה בנעשה ויש ראיית הנולד ידיעת החכמה. ידיעת החכמה מביאה לנו כללים, כיצד להתבונן בכל דבר קטן כגדול, לדעת את אשר עומד לפנינו, אפשר לצפות מהלכים מטרות דרכים תיקונים נסיונות, ולהיערך בהתאם ולכוון בהתאם, גם בתפילה וגם במעשים וגם בכוונה.

זה בעצם תפקיד עם ישראל. עם ישראל הוא עם סגולה 'חבל נחלתו' כל תנועה קטנה שלנו משפיעה בשמיים, כל השפעה מהשמיים משפיעה עלינו "כל העולם נברא לשמשני ואני נבראתי לשמש את קוני", כך עם ישראל ישראל, אותיות לי ראש, תפקידו לתקן את הבריאה במלכות ש-ד-י, וכדי שאנחנו נהיה מסוגלים בכל דור ודור לעשות נחת רוח לבורא יתברך בצורה מכוונת ונכונה, ולא להרגיזו ח"ו ולא לגרום לקלקולים ונזק אנחנו צריכים להיות חכמים בקדושה, שיהיו לנו את הכללים איך לנתח את מה שקורה לנו. מה נכון מה לא נכון.

ודאי שמבחינת המעשים ההלכה היא הקובעת, ולכן יש גם כללים של פסיקה ויש פוסקים מבחינת ההנהגה לא מספיק רק ידיעה של ההלכה. מה מותר ומה אסור, אלא צריך ראיית הנולד, בחינת חכם עדיף מנביא.

חכם עדיף מנביא כי יש לו את הכללים ובזכות החכמה הוא יכול להאיר לפרט ולכלל ולהראות את הדרך הנכונה, ולהנהיג. הנביא גם עושה השתדלות כדי להיות נביא צריך לזכך לטהר את עצמו ולעסוק בכוונות פנימיות, וייחודים ובהתבודדות, כדי שתשרה עליו הנבואה, צריך שיהיה לשם שמיים וכל התנאים הידועים, החכם מובן שאם הוא רק יעסוק בלימוד שכלי של החכמה לא תהיה לו הארה משמיים להאיר את עיני רוחו, כדי להבין ולהקיש למציאות, ההברקה הזו ההבנה הזו, העמוקה של חכמנו במציאות, זה בגלל שהיו טהורים, זו לא חכמה שאפשר ללכת ללמוד באוניברסיטה כמה כללים ואז האדם מבין הכל, יש את מה שכתוב כאשר אדם לומד את מה שכתוב, ועובד באופן פנימי חזק מאד ומכוון לשם שמיים ורוצה לעשות נחת רוח ולדאוג לצרכי שמים.

אז משמיים מראים לו את הדרכים הנכונות ומקבל בהירות רוחנית ע"פ החכמה לא דוקא נבואה אלא שהנביא הוא בביטול הגשמיות, לפעמים הוא במצב כזה דומה לעילפון כביכול איזה נתק בין הגוף לבין החלק הרוחני ואז הוא מקבל בתוך כלי נפשו ורוחו ונשמתו את הנבואה החכם הוא מתבונן, הוא לא יוצא מהמציאות, על ידי זה שהוא מתבונן לשם שמיים, השם מגלה לו, איזהו חכם הרואה את הנולד, הוא לא צריך את ההשתדליות של הנביאים אלא הוא בעל מקצוע יש לו את הכללים להתמודד כמו לכל בעל מקצוע, לכן בדור האחרון הזה שלנו במיוחד כל כך חשוב לעסוק בעבודה פנימית לטיהור האדם בניית האדם הפרטי והכללי כדי שנהיה חכמים, בחכמה, חכמת האמת תיתן לנו את הדרך הנכונה ואז זה בסופו של דבר יתקן את העם ויתקן עולם במלכות שדי, ויגיע לשלב של גאולה לתיקון כל העולמות ואור לגויים, ואם אנחנו בחושך איזה אור ניתן לגויים? ולכן חשוב הלימוד של הפנימיות וההכנה האישית של האדם להיות כלי זך לעניין הזה, אנחנו מתקרבים לימי הפסח גם בע"ה מתקרבים לגאולה האחרונה גאולה אחרונה, כגאולה ראשונה אם אנחנו

נתבונן על פי כללי החכמה בשעבוד מצרים זהו תהליך גאולת מצרים, נוכל להקיש להרבה דברים שמתרחשים כיום בפרט ובכלל, שבדרך כלל אין לנו בהירות משום שכאשר האדם נמצא בדרגה מסוימת אין לו בהירות על הניסיון שאופף אותו רק בעלי נשמות גדולות זוכים ליותר בהירות, אז אומרים אה תראה הצדיק הזה ראה 200 שנה מראש מה שיקרה ואיך הוא ראה ואיך הוא ידע זה לא בהכרח שידע את זה על פי הנבואה או רוח הקודש, או גילוי בחלום או דברים מסוג זה, הופעות על טבעיות יתכן בהחלט שגם ידע על פי החכמה, יש שילוב של חכמה והשראה חכמה כח מה, של התבטלות הצדיק כלפי שמיים ואהבת ישראל ע"י שהוא דואג לצרכי עם ישראל האמיתיים אז נותנים לו משמיים הארות, אבל דרך כלי החכמה, מעניין לציין שהשעבוד התחיל במצרים כאשר יוסף הצדיק הלך לעולמו והגאולה מתחילה במצרים כשמשה רבינו נולד, כתוב בזוהר שהדור ניזוק מהמנהיג שלו, אם המנהיגים של הדור מתוקנים הדור זוכה להרווחה גשמית ורוחנית גדולה.

אם המנהיגים אינם מתוקנים כל הדור סובל אחריות גדולה על המנהיג לתקן את עצמו יום ולילה להיות צדיק אמת להשתדל לשם שמיים, וכך באמת אנו רואים במשך הדורות מנהיגים צדיקים קדושים וטהורים שהיו לעם ישראל זכו וזיכו ושמרו יצגו כאן את מלכותו יתברך והיו מלכים ומנהיגים שלא הלכו בדרך השם, וכל העם ניזוק מהם, זו לא איזו היסטוריה שהייתה פעם.

אותם העקרונות קיימים גם היום ובכל דור ודור ולכן עכשיו, שאנו מתקרבים לעניין של הבחירות שהעם הולך בוחר מנהיגים, צריך להבין היטב מה זה מנהיג אמיתי ומה לא, וגם המנהיגים עצמם צריכים שתהיה להם יראה גדולה להיות מנהיגים שמא הם חוטאים ומחטיאים שמא בגלל עוונם ייתפס כל העם ח"ו האגו והגאווה העקשנות וההתנשאות ע"ז שהמנהיגים חושבים את עצמם זה סכנת נפשות לפרט ולכלל, כאשר אינטרסים אישיים אפילו רוחניים אפילו מוסריים של מנהיגים, קודמים לצרכי שמיים ולטובת עם ישראל, עם ישראל ר"ל ניזוק ישירות וקשות מאוד אמרו חז"ל, שיש כל מיני מפורסמים של השקר, ככה קוראים לזה הכוונה דווקא למנהיגים רוחניים כל מיני אנשים שרוצים למלוך על עם ישראל לא לשם שמים, אבל הם לא כל כך אשמים, כי יש להם יצר גדול לשלוט אבל מי שממליך אותם הם עתידים לתת את הדין זה מעניין.

כי בד"כ כשיש איזה פגם צריך להסתכל בראש ולא ברגליים, וכאן נניח אנשים תמימים המליכו מישהו שהוא לא כשר אז למה הם צריכים להענש? הרי הוא הראש, הוא צריך להיענש, אלא שיש כלל שאין מלך ללא עם כל אחד יענש באותה מידה שהוא המליך את האיש הלא מתאים.

ולכן כל אחד לפי דרגתו צריך לזכך את עצמו ולהתעמק היטב על פי התורה הקדושה על פי הפנימיות את מי הוא ממליך על מה הוא ממליך, רבי מאיר היה בודק בשמות היה פוגש בן אדם היה יודע על פי השם מה תכונותיו, וכבר מסופר שניצול מכמה ענינים בזכות זה שבדק בשמות מאיפה ורבי מאיר היה רבי מאיר ומה אנחנו נעשה, הוא היה בודק בשמות זאת אומרת הוא היה מתבונן בפנימיות של האדם.

זאת אומרת שבעצם בזה שאנחנו ממליכים מישהו, אנו נותנים לאותם אנשים כוח. זה נקרא בחינת נקודת מלכות עלינו ועל כל עם ישראל.

אבל אנחנו באמת לא יודעים מה הם באמת יעשו עם הכח הזה, לפעמים הם הולכים בדרך שאנחנו האמנו בה, לפעמים הם הולכים בדרך אחרת לפעמים הם בכלל לא עושים לשם שמיים.

אז אנחנו כפרטים בתהליך הזה של כל דור נמצאים במצב יותר מביך כיון שהמצב הרוחני

של המנהיגים לא תמיד כזה שאנחנו יכולים לסמוך עליהם. צריכים להחזיק מעמד עד שיבוא משיח ויגאל אותנו ויראה לנו את הדרך סופית, אנחנו צריכים להשתדל סור מרע ועשה טוב, ושהנזק יהיה כמה שפחות, והנחת רוח לשם יתברך יהיה כמה שיותר, הכלל הראשון הוא שהמנהיגים אומר הרמח"ל המנהיג צריך שתהיה לו נשמה כללית, אם אין למנהיג נשמה כללית הסיטרא אחרא תוכל לו, תכף נתעמק קצת במה שהיה במצרים.

אבל זה דבר מאוד מאוד חשוב להגיד אותו בהתחלה ומה זה נשמה כללית, שסובלת דעת כולם, שיש עומק ורוחב בנשמה הכללית. שיכולה להתחבר עם כל סוגי היהודים וברגע זה כלל עם ישראל.

הדאגה האמיתית של המנהיג צריכה להיות לכלל עם ישראל, כדוגמת משה רבינו שהיה מוכן שימחקו אותו מספר שהשם כתב מן התורה היה מוכן לא רק להקריב את חייו גם את העולם הבא בשביל עם ישראל.

כשעשו ככה ועשו ככה, האגו הוא קודם כל, נכון? האינטרס האישי הוא קודם כל נכון? זה מחריב את העולם, זה בחינת כח זה בחינת המרגלים.

קודם כל המנהיג צריך שיהיה נשמה כללית ודאי אדם מתוקן, שומר תורה ומצוות עובד השם באמת, לא מספיק שיהיה שומר תורה ומצוות צדיק ותלמיד חכם, אם אין לו נשמה כללית אם יש לו נשמה כללית שדואגת רק לפלג מסוים בעם ישראל והוא מקבל כוח ונקודת מלכות על כלל עם ישראל, זה יגרום בלי כוונה כמובן, לנזק לכלל עם ישראל, כיון שאדם גדול ככל שיהיה בידעותיו ובמעשיו אם הוא ממונה על אחד מהצינורות של עם ישראל בלבד, אם הוא רוצה לעמוד בראש הוא ייכשל ויכשיל את עם ישראל כי ידאג לאינטרסים של הצינור שלו, במצב שלנו, בדור שלנו שכל כך קשה למצוא אנשים גדולים, ב"ה יש בכל דור אבל זה לא דבר מצוי ככה בקלות כמו בדורות הקודמים, הפתרון למצב כזה זה אחדות. ברגע שיש אחדות אז כבר לא כל צינור דואג לעצמו אלא מתחילים לדאוג לכלל עם ישראל, ישנם לפעמים מנהיגים, שלא בנויים מבחינה רוחנית כמו שצריך, אבל דואגים לכלל עם ישראל, השם עוזר להם.

דוגמא אחת קיצונית זה אחאב שהיתה לו אהבת ישראל. ובדורו היתה אחדות ולמרות שעבדו עבודה זרה מידת הדין לא פגעה בהם. זו דוגמא קיצונית אבל מאירת עיניים אפילו בדורות האחרונים.

אגב זה הדבר שנתן לנו את הכוח לעמוד בכל המלחמות וזה הסוד של עם ישראל כאשר שונאי ישראל תוקפים אותו הוא מתאחד אז כל יהודי מוסר את נפשו בשביל כולם בלי חשבון, אז מי יכול לעמוד נגד זה, כל השיקולים האישיים, כל השיקולים האישיים וכל המריבות והשנאות הקטנות בדרך כלל זזים הצידה, ובאמת במקרים שהדברים האישיים, והאגו והמלחמות מה שנקרא מלחמות היהודים בכל זאת תפסו מקום אז היינו באמת בסכנה.

ולכן יש חשיבות כל כך גדולה לענין של האחדות. כל מי שדואג לעם ישראל כל מי שדואג לתורת ישראל, כל מי שדואג לארץ ישראל כל מי שחשוב לו השם יתברך, כל מי שרוצה גאולה, כל מי שרוצה טוב לכלל ולפרט צריך להתאחד, וזה צריך להנחות, שום דבר אחר לא. לא שיקולים של יוקרה, ולא שיקולים של כסאות, ולא טקטיקות, כלום. ברגע שתהיה אחדות בין כל אלה שדואגים לעם ישראל, באמת, זה יהיה קידוש השם גדול, זה צריך להיות השיקול היחידי, המנהיג האמתי צריך לדאוג לצורכי שמים לעשות נחת רוח וקידוש השם לפניו יתברך, ולדאוג לעם ישראל.

אין אהבת השם בלי אהבת ישראל, כלל עם ישראל על פלגיו ועל עדותיו, ואז כשאנחנו מאוחדים למטרות הקדושות האלה, בעיני רוחנו ואנחנו עקשנים בקדושה ודבקים במטרות האלה, ורוצים לעזור לעם ישראל בתיקון הגשמי והרוחני שלו מתוך אהבת ישראל ומסירות נפש דוגמא אישית והנהגה מתוקנת וקדושה, זה הצהרת הגאולה האמיתית שלנו, זה השלב הבא של הגאולה, להעלות את רמת הבחירה הרוחנית של הכלל ושל הפרט ולהעניק כלים, מוחין דגדלות מה שנקרא על פי הקבלה שזה הכנה לכך שנהיה ראויים לגאולה בעזרת השם במהרה.

צריכים לעלות לעלות ולעלות, אי אפשר לדרוך במקום לא יתכן שכל מיני עסקנים שכל מיני אנשים לא מתוקנים שאינם בעלי דרגה רוחנית אמיתית כלל, הם יקבעו לעם ישראל מה שיהיה, וכאן מדובר במערכה הזו בפיקוח נפש של כלל עם ישראל, גם מבחינה גופנית וגם מבחינה רוחנית, לכיוונים שונים, אנחנו רואים תהליך של התעוררות בעם והרבה נשמות מתעוררות לעשות תשובה, וצמאים לדבר השם לתורה ולאמת.

ולפנימיות התורה, וזה מראה על ברור פנימי, פנימי עמוק שנשמות שקצו מכל הדברים השטחים והשקריים, כבר לא מאמינים. הכל הפך להיות מאוס וכמו קרקס, אנחנו מבחינת הזמן הזה שאין לנו על מי לסמוך, סומכים על אבינו שבשמים, מתחילה התעוררות אמיתית, זה לא איזה גל קטן שיעבור אלא זה תיקון של הנשמות, הפעם זה יסודי ובסיסי גם אותם האנשים שרוצים לתקן לא רוצים לתקן באופן שטחי או זמני או רגעי או רגשי, אלא רוצים בניה, רוצים להיות בנויים שלא יפלו.

זה חידוש עצום לא היה כזה דבר, וזה רק ילך ויגדל בעז"ה, התהליך של הברור הזה אותם הניצוצות אותם הנשמות שיבחרו בתורה ובטוב ובהשם יתברך יתאחדו. ויפעלו מתוך נקיות ותיקון אלה, שיבחרו בדברים אחרים הם יזיזו הצידה המחנה שיפלוט אותם. אז האדם יצטרך לבחור בין אמת לשקר, מביאים אותנו למצב כזה, שלא משאירים לנו ברירה, משמיים לוחצים אותנו לבחור, לבחור ולדייק בבחירה.

מי להשם אלי. התחלנו לדבר על פסח ועל שעבוד מצרים, אני רוצה להספיק לתת כמה עקרונות חשובים שנוכל להקיש למציאות שלנו התחלנו בזה שברגע שיוסף הלך לעולמו התחיל השעבוד, יוסף היה שומר הברית, הסיטרא אחרא יצר הפרטי והיצר הכללי לא יכולים לשעבד את עם ישראל בלי פגם בנושא הזה לכן מאד חשוב לנו שנעבוד על העניין של הצניעות.

צניעות במעשים, צניעות במחשבה, צניעות טיהור פרטי וכללי. שכל אחד ישמור את פנימיותו ומעשיו, במסגרת ההלכות של הצניעות וגם בפרהסיא, כמובן שהיה לנו פרהסיה צנועה שאנשים יהיו צנועים, שאדם יוכל ללכת ברחוב בלי לפגום דבר חשוב ביותר כאשר אנחנו לא שמורים בצניעות, היצר הכללי והפרטי מקבלים כוח ומשעבדים את ישראל ואז אנחנו בזנב והם בראש, זה דבר חשוב ביותר.

אי אפשר לפרט יותר מידי, כי לא נגמור לפרט, לקחת את זה לתשומת לב, אישית כל אחד ישתדל לעלות בענין הזה יותר ויותר, גם במחשבה גם בדיבור גם במעשה, לא להיכשל ולא להכשיל ח"ו דבר חשוב ביותר תיקון היסוד, זה כבר יוציא אותנו מן השעבוד, כאשר אנחנו לא שומרים את העניין הזה, יש לנו טמטום הלב, טמטום המוח, בודאי שלא יכולה להיות לנו בהירות! ארץ ישראל נקנית על ידי שמירת הברית, אפילו אם יהיה לנו את הצבא החזק ביותר בעולם, ונבנה את הארץ בכל פינה ופינה ואם לא יהיה שמירת הברית הארץ לא תסבול את זה, כך מובא בספרים בפנימיות וזה דבר שתלוי בכל אחד ואחת, לא צריך לא תלוי באחרים, תלוי בעצמו זה כל אחד יכול לעשות השתדלות קטנה קטנה, ואם נעשה לזה

תיקון גדול מהר מאד מי שילך לא צנוע ברחוב ירגיש לא נוח ירגיש לא נוח מי שמתעמק בקבלה מי שמתעמק בחסידות מי שמתעמק בפנימיות התורה יודע לעומק כמה הדבר הזה חשוב.

וכמה רמזים זה תיקון של "עץ הדעת" חטא עץ הדעת טוב ורע, מה שקדם ומה שאחרי זה עניין של הצניעות, זה אחד הדברים שבזכותם נגאלנו ממצרים, שלא שינו את מלבושם, זה לא רק עניין של מסורת שלא שינו את הלבוש.

זה עניין של צניעות, שמירת הברית. כל אדם שהולך לצאת לרחוב יכסה את עצמו לפי ההלכה, זה לא כל כך קשה, זה יכול למנוע את השעבוד ואת כל הצרות שיש לנו. זה רמוז בזה שאנחנו השתעבדנו כאשר יוסף הצדיק שומר הברית הלך לעולמו, הגאולה התחילה כאשר נולד משה, משה נולד בקדושה ובטהרה.

היה נער היה נביא והיה לו רוח הקודש כבר מגיל קטן, ברגע שנולד הבית התמלא אורה. שומר הברית רועה נאמן ובזכות עבודתו זיכה אותנו בתורה, וגאלנו ממצרים והעלה אותנו לארץ הקודש, מובא באריז"ל ששעבוד מצרים נגרם כתוצאה של פגם הברית של האדם הראשון, שפגם ק"ל שנה היות שנשמות עם ישראל זה נשמת אדם הראשון אנחנו נשלחנו לשם לשעבוד לתקן את הפגם הזה, התיקון יכול להיות על ידי 2 בחינות, או תורה ומצוות או ייסורים.

היות ואז לא היה עול תורה ומצוות, אז תיקנו ע"י ייסורים, בעניין ההנהגה ומנהיגות מובא בספרים שמשה רבינו היה גלגולו של נוח מבחינה מסויימת נוח לא התפלל על הרשעים שבדור ומשה רבינו תיקן את זה שמסר את נפשו, ודאג לתיקון הדור ותיקון ההנהגה.

נוח היה בתיבה ומשה רבינו היה בתיבה, בזמן המבול נענשו במים, כל התינוקות הזכרים נזרקו ליאור. יש הקבלה זה בתורת הגלגולים, מי שיתעמק יגלה פלאים בענין הזה יש תהליך שהמנהיג האמיתי לפני שהוא מנהיג הוא בעצמו צריך לעבור את כל הנסיונות של הדור, משה רבינו הוא הראשון שברח ממצרים אז אח"כ הוא זכה להוציא את עם ישראל משעבוד מצרים, "קשוט עצמך תחילה ואחר כך קשוט אחרים".

אם האדם בעצמו לא מתקן את עצמו לא נבנה מבחינה רוחנית, ולא עומד בנסיונות איך הוא יתקן את האחרים, איך הוא ינהיג את האחרים, איך הוא יכול לצפות לדבר כזה, זה רק יכול להזיק.

אמנם כל עם ישראל, באופן כללי מבחינת הכלל נגאלנו ממצרים מצד שני, יש הרבה שלא נגאלו שמתו בימי החשכה יש מחלוקת כמה אחד אומר 50, אחד אומר חמישה, אחד אומר 50 אלף? אחד אומר 500 אלף? מה שברור שהיו כאלה שלא יכלו להיגאל, הם היו פגומים, כשאנחנו מתקרבים לגאולה האחרונה צריכים כל אחד מאיתנו לעשות תשובה פרטית לא רק כללית.

לחשוש שמא גם אנחנו ח"ו לא ראויים, במצרים אנחנו רואים את השילוב בין עבודת הפרט לעבודת הכלל, בין עבודת הכלל לעבודת הפרט, עם ישראל הפך להיות שם עם, עם הנהגה עם זקני ישראל משה ואהרן.

עם כל מה שצריך הנהגה כללית ומאידך בזה גם היה צורך בתיקון פרטי, למרות שאדם קשור עם הכלל ועסוק בענייני הכלל יש לו בחירה פרטית, אדרבא, ככל שאדם מתקרב למלכות צריך שיהיה יותר מתוקן כמו שאסתר המלכה אסתר הצדקת, הגיעה למלכות, אם היא לא היתה דואגת לעם ישראל, אז רווח והצלה היה עומד ליהודים ממקום אחר כל מה שקרה לה, המעמד שהגיעה זה היה בשביל עם ישראל ובודאי היתה צריכה נקיות ותיקון וקדושה כדי למסור את נפשה, ללכת לדבר עם אחשוורוש.

ואם היא היתה בחינת אגו חלילה כמו שיש היום בחינת האינטרסים שלה ושל המשפחה שלה, של החברים שלה או החוג שלה ולא היתה דואגת לכלל עם ישראל אנחנו לא היינו יושבים פה היום ומדברים ר"ל.

אפילו צדיק כמו שאול המלך, בן שנה במלכו, שלא טעם טעם חטא, ברגע שלא דאג לצרכי שמיים לא הקפיד על צווי אלוקי והתחשב בעם בצורה לא נכונה ולא מתוקנת חמל העם על מיטב הצאן אז הוא נפל.

זאת אומרת שמנהיג צריך לדאוג לצרכי שמיים קודם כל. ולהנהיג את העם על פי האמת קודם כל. ושישתמש בדין כאשר צריך דין, ורחמים כאשר צריך רחמים וחסד כאשר צריך חסד, לתקן את ההנהגה באופן אמיתי.

ולא מתוך נגיעות אישיות, לא מתוך רחמנות יתר או פחדים לא מתוך אכזריות ומתוך אינטרסים. אלא הוא צריך להיות כלי ריק להיות זך לקבל את החכמה את הבהירות מה צריך לעשות ואיך צריך לעשות על פי התורה.

ולעשות, זה לעומת זה. כפי שיכול להיות מנהיג בעל שיעור קומה וקדושה שדואג לעם ישראל באופן אמיתי בקדושה, יכול להיות מנהיג בעל שיעור קומה הפך מהקדושה כשדיבוריו הם דיבורי יעקב אבל הידים הם ידי עשו.

בדור הזה האחרון יצר הרע הכללי מתחכם מאד כדי להטות את עם ישראל מדרך האמת, זה תהליך מרכזי בשעבוד מצרים הבא נתחכמה לו פרעה וחרטומיו שהיו הנציגים של הסיטרא אחרא באותו דור, קיבלו על ידי חכמתם מידע שעתיד להיוולד גואלם של ישראל.

והם רצו לחסל אותו מבחינה אישית. היו מוכנים להקריב קרבן על זה.

הרי הם לא ידעו אם הוא יהודי או מיצרי אז הגזירה היתה גם על הילדים המצריים, זה שהיום יש אנשים, אם אפשר לקרוא לזה אנשים, שמוכנים להתפוצץ ולמות רק כדי להזיק לישראל ר"ל, החכמה הזו של הסיטרא אחרא, החכמה הזו של היצר הכללי, שמשרה בנציגיו עלי אדמות את המחשבות הערמומיות איך לפגוע בישראל.

איך לעכב את הגאולה אך לפגוע במושיעם של ישראל, אפילו במסירות נפש, אפילו על חשבון של מסירות נפש אישית התהליך הזה קיים בכל דור, בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו, זה נתון בסיסי, זה לא משתנה, פעם זה בגוף ופעם זה בנפש פעם זה ברוח פעם זה ככה פעם זה הכל ביחד זה תמיד קיים, הסיטרא אחרא מעונינת לעכב את הגאולה.

כיון שהיא רוצה למלוך במקום הקב"ה, וזה מובא ברמח"ל זה נקרא מרד הסיטרא אחרא היא לא תצליח כיון שלא יכולה לעשות כלום בלי שהשם יתברך מסכים, אבל היא חושבת שתצליח ולכן על מחשבת הזדון שלה היא תקבל עונש לעתיד לבוא בגאולה לא פרס שראוי לעבד קדוש שעושה רצון בוראו, המנגנון הזה של "הבה נתחכמה לו" כדי שיחסל את מושיען של ישראל כדי לעכב את הגאולה, ולהשליט את שלטון הרשע ולפגוע בקודשי ישראל, זה קיים בכל דור בוריאציות שונות, אנחנו מצוים בכל דור ודור להילחם בעמלק, עמלק הפנימי, זה היצר הרע הפרטי של האדם, עמלק רוחני וזה יצר הרע הכללי, שנלחם בקדושה ובמידה שיש עמלק פיזי כמו בזמן שאול צריך להלחם בעמלק הפיזי.

העמלקים הפיזים הם אלה אותם כוחות רשע שבעולם ששונאים את עם ישראל ואת היהודים ורוצים לחסל את היהודים, כמו שהיה בשואה כמו שהיה בכל דור ודור, אלה עמלקים. ובמידת היכולת והאפשרות צריך להתגונן כמובן בפניהם.

כך מובא בספרים הקדושים החכמה הזו, הערמומיות הזאת דקליפה שבאה לעכב את הגאולה. כדי לפגוע בעם ישראל, אנחנו צריכים לחשוף אותה. יש מושג בפנימיות שנקרא יניקה, בחינת יונק.

אסור לתת יניקה לסיטרא אחרא.

אסור לתת כח אם אנחנו לא מבוררים, ולא בנויים נכון ולא יודעים מה אמת ומה שקר. ואנחנו בוחרים באיזה שקר כי ניראה לנו שזה אמת, לפעמים אנחנו כמו שאמרתי, פגומים ואין לנו מוחין דקדושה כמו שצריך אנחנו מחזקים את הסיטרא אחרא נותנים לה יניקה ברגע שחלילה מחזקים את הסיטרא אחרא, זה חורבן.

ונענשים אחר כך, באופן אישי ובאופן כללי, התוצאות לא יאחרו לבוא, כי כמו שחוק הטוב להיטיב, חוק הרע להרע, לעשות רע, אם אתה נותן כוח לרע, הרע יפגע בך, היום או מחר מחרתיים בדרך כזו בדרך אחרת למה רצו לחסל את מושיעם של ישראל? למה רצו לחסל את משה רבינו? מה תועלת תצמח להם היה אהרון, עוד עוד גדולים בדור. היה יהושע לא רק שידעו שעומד להיוולד מושיעם של ישראל, אלא גם שהוא לוקה במים, זאת החולשה שלו, היתה להם השגה.

איפה יש לנו היום השגה היום כזו בקדושה להבדיל איפה יש השגה כזו איזה השגה היתה להם חכמה של טומאה זה הכח שהיה למצרים בגלל החטאים בגלל הפגם של אדם הראשון זה נתן להם את הכח של החכמה הזו השגה כזו בהירות כזו ידעו שעומד להיוולד ולהושיע את ישראל ולוקה במים רק לא ידעו אם הוא יהודי או גוי למה לא ידעו כי הם היו פגומים כאשר האדם נגוע בדבר מסוים הוא לא רואה את הנגע הזה אז הם בעצמם לא ידעו אם יהודי או גוי, היה להם בלבול למה רצו לחסל אותו.

יש כלל חשוב מאוד בענייני הגאולה יש מטרות שצריך להשיג. כדי שתבוא הגאולה מטרות רוחניות, ויש זמנים מסוימים שמתקרבים, ככל שאנחנו מתעוררים לגאולה, ויש שליחים מיוחדים נשמות מיוחדות שיש בכוחם ביכולתם לעורר ולהביא אותנו לגאולה את הסוד הזה הם ידעו ידעו את הזמן.

ידעו את המטרה שזה להביא את הגאולה. וידעו שצריך לבוא האיש המתאים לזה.

היום אנשים שטחיים אומרים לכל אדם יש תחליף, זה לא נכון. לכל אדם אין תחליף. כל אדם זה הארה מיוחדת מהשמיים עם עוצמות מיוחדות עם תפקיד מיוחד עם כשרון עם בחירה איך אומרים עם תיק אישי מיוחד עם תפקיד.

הם חשבו שאם באותו דור יחסלו את בחינת מושיען של ישראל הגאולה תתעכב. עד שיבוא עוד אחד שהוא ראוי, ושהוא מתאים עד שתתברר עוד נשמה כזו, עד שהשם יתברך יגלגל אותו לעולם ועד שיקבל כל מה שצריך לקבל יעבור אך אומרים הרוויחו עוד 70 שנה יופי ברוך השם אפשר לעשות הרבה רע בעוד 70 שנה.

כל דקה אצלם חשובה אין להם עניין של ביטול זמן. הסיטרא אחרא לא מבטלת זמן. היא מנצלת, כל שניה, כל פרצה, כל חולשה, כל דרך שהיא יכולה לתפוס ולהרוס ולהחריב. היא יודעת להשתמש בזה בחכמה רבה.

וזה הסוד של בן ישי בראש? למה דוקא בן ישי? מה יש חייב להיות בן ישי? לא יכול להיות מישהו אחר יש הרבה צדיקים בעם ישראל! לא, עובדה שלא.

בן ישי צריך להיות בראש כי הוא ראוי, כי הוא מתוקן כי הוא בבחינת מלכות, כי זה שורש נשמתו כי זה תפקידו כי ככה השם קבע.

כי יש לו את כל הכוחות לעבוד בעניין הזה, כאשר שאול היה בראש. שזה בבחינת בנימין. הוא לא עמד בניסיון, דוד המלך בחינת משיח, לעתיד לבוא אומנם יבוא קודם משיח בן יוסף ואח"כ משיח בן דוד, אבל בן ישי בראש.

הסדר, הוא לא סתם סדר, הכל על פי הסוד הכל על פי הסוד, משיח בן יוסף שהוא מתקן את הכלליות, ואת חיצוניות הכלים ומבנה של רחל עשו נופל רק בידי בניה של רחל.

לכן אנחנו רואים כמה השתדלו כל אומות העולם ומשתדלות למנוע מהיהודים לעשות כל דבר בקדושה שיכול לחזק את עם ישראל, למנוע מן היהודים לעלות לארץ, והם לא הצליחו למנוע זאת, אז למנוע מהיהודי להיות יהודי, אם לא הצליחו למנוע מהיהודי להיות יהודי, אז מנסים למנוע מהיהודי להיות מחובר עם עוד יהודי, שלא תהיה לנו הנהגה אמיתית, שלא תהיה לנו הנהגת קדושה, שלא תהיה לנו הנהגה לשם שמיים שלא תהיה התפשטות פנימיות התורה, שלא יהיה בניה רוחנית לפרט ולכלל, כל זה זה הסיטרא אחרא עושה זה תכנית. אנחנו קוראים לזה היצר הכללי, היצר הכללי זה כח רוחני שעובד למען לעכב את העניינים. יש לו שליחים עלי אדמות גם מתוך אומות העולם וגם מתוך עם ישראל. לפעמים יש יהודים שמשתמשים ברחמנותם או בכל מיני חולשות לפגוע בעם ישראל ולעכב את התיקון של עם ישראל.

ויהודי שלא מבורר ולא בנוי ולא מבין ולא יודע, יכול להיות שמתף פעולה. ואז הוא נותן יניקה גדולה לכוח של הסטרא אחרא, נותן שלטון בתוך הלבבות בתוך המצוות ועם ישראל סובל. המצב הזה של הקרבנות שסבלנו ואנחנו סובלים בפיגועים ובכל הדברים זה לא דבר פשוט זה הגיעו מים עד נפש.

הגיעו מים עד נפש, אם היה דרך, אם היה התעוררות רוחנית, מספקת ונכונה הדברים האלה לא היו יכולים להתרחש בכלל. "ואתה עיף ויגע", יש איזו התרופפות. מצד אחד התעוררות. כמו שאמרתי ומצד שני, הנשמות שלא רוצות להתעורר לא רוצות תיקון כבד להם התיקון. יש איזה רפיון כזה זה נותן יניקה, והרע מתגבר ואלה התוצאות, שפיכות דמים, גם במצרים היה שפיכות דמים, זה העניין של פסח. כתוב בספרים הפנימיים מביא האריז"ל שחרטומי מצרים ופרעה בראשם אמרו היתה להם השגה הם אמרו האלוקים של אלה ישן האלוקים של אלה ישן זה הזמן לפגוע בהם.

כביכול השם יתברך הרי הוא חקק חוק, במשך 6000 שנה, הוא יכול להיטיב עמנו בהתאם למעשים שלנו, אם המעשים שלנו חלשים אז יש שפע מנימלי לקיום האדם ולקיום העולם אבל יש סבל יש גזירות, כביכול, האלוקים שלהם ישן לא משגיח בהם, הרגישו כביכול השם יתברך ישן לא שהוא ישן הוא לא בן אדם לישון אך מבחינת ההרווחה, הנתינה ההנהגה שיהיה לנו טוב בגשמיות וברוחניות, הם צדקו אך אומרים היו צמצומים בהטבה, הברז היה סגור והם ניצלו את זה והם התעוררו פרעה אותיות עורף, העורף הוא כנגד הדעת, פגם הדעת זה פגם הברית פרעה התגבר כביכול חנק את הורדת השפע לעם ישראל וזה גרם שפיכות דמים למטה, בעם ישראל זאת אומרת היניקה בעולמות הרוחניים למעלה, אבל התוצאות אנחנו רואים אותם בשטח פה, ולכן היו נהרגים מישראל והיתה שפיכות דמים והיה כל השעבוד, הם ידעו היטב, ידעו את המלאכה היטב, ומדוע הכבידו את העבודה, כי הם ראו שמשבת לשבת היו יושבים ומשתעשעים עם מגילות ואומרים עתיד לבוא גואל ולגאול אותנו.

עסקו בתורה, עסקו בתורת הגאולה, עסקו בפנימיות הם למדו את הדברים שנתנו להם חיות, להחזיק מעמד בשעבוד, זה הפריע להם, אה זה המקור ושם הם יונקים את התורה בוא נחתוך את המקור הזה.

לא ניתן להם, נכביד עליהם את העבודה, שלא יהיה להם מוחין דקדושה, שלא יתעוררו, שלא יצעקו להשם ולא כלום. משה רבינו גדל בבית פרעה, תארו לכם מה זה לגדול בבית פרעה? היום בשביל משכורת, פנסיה, אוטו ומזכירה בנ"א מוכן למסור את נפשו ל-ש.ט.ן להבדיל משה רבינו גדל בבית פרעה. פרעה שלט בכל העולם, איזה עושר איזה פינוק, מה שהוא רצה היה שם, אבל מה הוא עשה? רצה לראות מה קורה עם האחים שלו. היהודים.

מבחינת הדאגה לעם ישראל.

דאגה לחלשים לעמוד לימין אביון למסור את נפשו על העם, הסיטרא אחרא, בסופו של דבר לא תצליח, והגאולה תבוא, והמשיח יבוא והגאולה תבוא במהרה הכל יצליח. אין אף אחד שיכול לעכב את זה.

באופן אמיתי. אבל נסיונות וצער בהחלט יש, זה תלוי בנו. אם אנחנו ניתן להם יניקה או שאנחנו נתקן בפרט ובכלל, יש מובא במדרש מאורע מעניין מאד משה רבנו בא קודם כל אהרון שמח, אהרון היה גדול ממנו, שמח על זה שאחיו קיבל את התפקיד, לא היתה לו קינאה, היתה לו שמחה ובזכות זה הוא זכה לאורים ולתומים, לא פשוט. מעניין. גם רחל זכתה שתפילתה התקבלה בזכות זה שלא קינאה באחותה ועזרה לה וויתרה לה.

ומעניינת הנקודה הזו, המציאות הזו מסירות נפש השמחה בשביל שהשני מצליח. לא הקנאה והרוע וצרות עין, תיקון פנימי.

משה ואהרון קראו לזקני ישראל. מה זה עניין הזה? ומשה לבדו לא יכל ללכת לפרעה השם היה אתו ומקל האלוקים אתו מה הוא צריך משהו ומשהו הוא רצה תיקון של ההנהגה ע"י זקני ישראל לקבץ את כל עם ישראל משה ואהרון וכל גדולי ישראל, בא נלך ביחד לפרעה, בזה אנחנו עדים שבהתחלה כביכול התחילו ללכת ובדרך פרשו. זה מסיבה זו, זה מסיבה אחרת, ככה מובא במדרש.

מי הגיע לפרעה? משה ואהרון לבד. איפה פה הזקנים? פחדו, פחדו להתמודד עם פרעה, פרעה זה היה קליפה רצינית. כל חילותיו זה לא דבר פשוט.

וכל הסיטרא אחרא, זה לא דבר קל פרעה לא פשוט, גדולי הגדולים לא יכלו להכנס לשם, רק משה ואהרון זה מראה שאחד מהיכולות של הקליפה זה להפחיד. יצר הרע הכללי והפרטי מפחיד את האדם.

האדם שיאמין בטבע, שאדם יאמין בהשתדלות. רק שלא יאמין בהשם, רק שלא תהיה לו אמונה פשוטה אמיתית, רק שלא יהיה לו מסירות נפש של קדושה, יאמין בכל דבר ויפחד פחד מוות, לשים כיפה, לעשות משהו, לשנות איזו התנהגות.

מה יגידו, מה לא יגידו, אני רעב. מה יהיה איתי, מה עם הפרנסה? מה יהיה מה יהיה? הכל פחד. אנחנו צריכים להתגבר באמונה חזקה שלא יהיה לנו פחד מכלום.

רק מהשם יתברך. ואז לקליפה לא יהיה שום כוח ברגע שאדם מתחזק ומתגבר באמונה פשוטה ואמיתית ומתדבק בהשם ובתורה אם הציבור עוד עושה דבר כזה, מי יכול בכלל לעשות משהו? הקליפה נמוגה איננה והתבוננתם על מקומו ואיננו, אסור לפחד פחד זה נקרא יראה נפולה...

צריך לפחד רק מהשם יתברך, לא מבני אדם, ולא מכל מיני שליחים, ולא מהחושך ולא מהמוות.

ולא מהרע ולא מכלום, לפחד רק מהשם יתברך. ללכת בדרכיו. מה זה פסח? פה סח. הפה התחיל לדבר.

ניתן רשות לפה לדבר.

מה זה הדיבור? התגלות של המחשבה כלפי חוץ. שהמחשבה בתוך המוח עוד לא יצאה החוצה מי יודע את המחשבה היא הולכת דרך הפה, יוצאת החוצה והסובבים יודעים מה האדם הזה חושב.

הנה הוא אומר ככה וככה זה מה שהוא חושב פה סח. הסיטרא אחרא בכל הדורות רצתה לחסום את הפה מה השם אומר, "הרחב פיך ואמלאהו".

"הרחב פיך". נתנית כח לפה של מעלה לדבר, להתגלות, לבוא לעולם הזה למוחין של קדושה להתפשט בתוך הכלים שזה עם ישראל.

זה צריך שתהיה התעוררות מלמטה מבחינת "הרחב פיך ואמלאהו", כאשר אנחנו מרחיבים את פינו, ולא מפחדים ומוכנים ללכת בדרכי השם, השם יתברך פותח את פיו כביכול ומתגלה, הפה זה המלכות.

ויאמר השם יהי אור. כל הבריאה על ידי דיבור, על ידי חיתוך של המלכות. זה התגלות של הפנימיות ולכן אפשר להבין היום את העניין הזה שלא רוצים שאדם יחשוב לא רוצים שאדם יתעמק לא רוצים שאדם יעשה תשובה.

כל הדברים הטובים רוצים למנוע מאתנו. אם בן אדם רוצה לשתות אלכוהול, לקחת סמים לנסוע לחו"ל לבזבז את חייו בשטויות ובהבלים, אין שום בעיה. כולם יתמכו בו. הא זה בחור עלא כיפק הוא חברהמן, הולך עושה חיים, הולך לפה זה בסדר גמור, כשאדם רוצה לעסוק בקדושה ולזכות את עם ישראל, מתחילים לחשוב איך להפריע לו, פה סח שהפה יהיה סתום שהפה של הקדושה יהיה סתום לא לתת לקדושה לדבר.

למנוע מעם ישראל את הקדושה לטמטם את עם ישראל להכניס מוחין דטומאה, כל דבר, כל דבר של הבל כל דבר של שטות כל דבר של טומאה מקובל. שטויות כמה שרוצים, רק לא דברי חכמה, ורק לא דברי קדושה, ורק לא לעזור לעם ישראל באמת. זה לא, לדבר שטויות. אם אתה רוצה לרכל בבקשה, זה לא נורא, גם כן, כל דבר, זה הכוח של הסיטרא אחרא.

זה הפה של הסיטרא אחרא, זה הפה של הסיטרא אחרא, אדם רוצה למנוע את עצמו מלדבר לשון הרע, כמה קשה לו, אדם רוצה לשמור על פיו נקי וטהור כמה קשה לו, איזה יצר יש לעניין הזה, אבל אם אדם רוצה לדבר שטויות, זה זורם לו בלי שום מאמץ, רק תפתח את הפה, ותגיד מה שאתה רוצה אנחנו לא עוסקים בפוליטיקה, אבל אנחנו נמצאים לפני מערכה מכרעת לעם ישראל, בכל התחומים, ולכן העקרונות האלה, צריכים להיות נחלת הכלל שכל אדם יבין מה שקורה, ולא לשתף פעולה עם הסיטרא אחרא, הרבה שלוחים למקום, להבדיל הרבה שליחים לסיטרא אחרא, והדברים האלה הולכים ומתבררים מי שייד לאיפה.

מה מוליך את האדם, מה מטרותיו? מה הפנימיות שלו. מה גובר על מה? השם יעזור וירחם על עם ישראל, צריכים להתפלל חזק מאד שנקבל מוחין דקדושה. ונצליח לתקן את כל מה שצריך לתקן. וכל כוחות הקדושה יתאחדו.

וידאגו לאינטרסים האמיתיים הגשמיים והרוחניים של עם ישראל, אף אחד לא יוכל להפריד לא בינינו, ולא בין אבינו שבשמיים לבינינו, לא בינינו לבין כל התורה. שקול התור ישמע בארצנו כי עת הזמיר הגיע, צריך להתפלל בימים האלה ולכוון בתפילת שמונה עשרה בברכה השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחילה שנזכה להנהגה מתוקנת קדושה וטהורה.

שדואגת לגוף ולנפש ולרוח של הפרט ושל הכלל, ושל עם ישראל. ולמרות שקשה להבין איפה יבוא איזה מועמד בדרגה כזאת של רועה נאמן כמשה רבינו להנהיג את כלל ישראל, אם אנחנו נתפלל, ונבקש בכל תפילה ותפילה הוא יבוא. הוא יכול לבוא כל רגע, וכשהמשיח יבוא זהו זה. הדבר יודע ולא יוכלו לעוצרו. לכן היום קוראים לזה מלחמת תרבות, זה לא מלחמת תרבות, זו מלחמה רוחנית. זה לא עניין של השקפות של תרבות כזאת או תרבות אחרת.

הויכוח הוא בין תורת ישראל לבין שאר העניינים, תורה משמיים או לא תורה משמיים, עם

סגולה או לא עם סגולה, אתה בחרתנו או אתה לא בחרתנו, ממלכת כוהנים וגוי קדוש או גוי ככל הגויים.

עולם מתוקן על פי האמת או עולם מקולקל. עולם של קדושה או עולם של טומאה, האם תכנית השם יתברך תוכל לצאת מן הכוח אל הפועל, או הסיטרא אחרא תעכב עוד ותתעכב עוד, עם מי אתה משתף פעולה? עם הקדושה או עם הצד השני.

אין באמצע. אין באמצע כל מי שייתן כוח לסי"א זה יודע הכל יודע, מי שמוכר נשמתו בשביל הכסף, ובשביל כסף הוא מוכן למכור את עם ישראל את תורת ישראל, את ארץ ישראל, את האמת, ולסכן את גופנו, נפשנו ואת רוחנו הדבר יודע.

זה הדיבור האחרון ברחמיו הרבים, יתברך וישתבח שמו, נותן לנו פתח היום להבנות עמוקות שלא היו לפני כמה שנים, כל מי שרוצה להבין את תהליכי הגאולה ומה עליו לעשות, שיתעמק בסיפור גלות מצרים, והגאולה, לעסוק בפנימיות, לתקן את עצמו כמו שצריך, יזכה את הרבים להתפלל על כל עם ישראל ולהקים שכינה מעפרה, שום דבר אחר לא.

היהודים צריכים לבעור לעבודת השם, זה תפקיד עם ישראל, לא לבעור בשום דבר אחר, שום אש זרה, שום השקפות חדשות ישנות, כל המתקני עולם למיניהם שהיו וקמו לעם ישראל, במשך הדורות והביאו כל מיני בשורות חדשות במרכאות וכל מיני רעיונות מבריקים כל מיני רעיונות, מבריקים כולם חטאו והחטיאו את העם, היחידים שהוליכו את עם ישראל לכיוון הנכון זה צדיקי עם ישראל לפי תורת ישראל, שלא המציאו שום המצאות חדשות לא קומוניזם ההשכלה, כל התורות האלה יש להם ניצוץ אמיתי מן התורה ושימשו את הסיטרא אחרא בשביל להחטיא את ישראל.

וגם כיום אותו הדבר, מי שיש לו לב להעמיק יכול לראות בדיוק מאיפה יונקת כל השקפה פוליטית ותרבותית, ומה מטרתה ואיפה פוגעת בעם ישראל, לאן היא מכוונת, מי שהשכלה תפסה אותם, הקומוניזם תפס אותם, לקח 5 דורות לחזור בתשובה, 5 דורות וכמה נשמות הלכו לאיבוד בדרך.

הכל על פי איזה תיאוריה נחמדה של צדק של שוויון של השכלה של קידמה של כלכלה חופשית, של עולם חדש, הכל מאד יפה, אבל אם חופרים עמוק הסיטרא אחרא שם. זה הסיטרא אחרא שכל פעם יש לה איזה תיאוריה חדשה, תרבות יוון, תרבות רומי, חכמת מצרים תרבות הודו, תרבות אמריקה, כל דבר שהוא לא מבחינת יעקב ישראל סבא זה סיטרא אחרא.

אז אולי יש כאן דברים נחמדים, גם הנחש היה נחמד נורא, היה חכם והיה מנהיג והיה הכל, אבל הוא החריב את העולם. אז העצמה והחכמה והנחמדות למה זה משמש. זה השאלה. יש הרבה מנהיגים היום השאלה מנהיגים את מה? את מי? ולאיפה רוצים להנהיג אותנו.

משה אמת ותורתו אמת, עבד נאמן בכל ביתו, זו ההנהגה האמיתית.

שום הנהגה אחרת, אם אין בנמצא צריך להתפלל, וצריך להתאחד כל כוחות הקדושה, כל מי שדואג באמת לכלל עם ישראל. כל מי שייקר לו צריך להתאחד בלי שום חשבונות ולא רק מבחינה פוליטית מבחינה מהותית להתאחד ואז לא יהיו יותר צרות השם יעזור ונזכה בביאת המשיח במהרה.

בחינת משיח אנחנו צריכים לצאת משעיבוד מלכויות שעייבוד המלכות של הקליפה הפרטית והכללית פה-סח צריך לפתוח את הפה ולדבר דברי תורה אמיתיים צריכים לכוון לטהר את החושים הפרטים שלנו ושל כלל עם ישראל, ש-ד-י.

לצייר בפה בנחיריים בעיניים ובאזניים, במצח ובגרון ובטבור, לדמיין את האותיות ולכוון

שומר דלתות ישראל. שכל החושים שלנו וכל הפתחים שלנו, וכל העניינים שלנו הכל יהיה מקודש. בפרט ובכלל.

יש ענין של תיקון הכלל על ידי כוונה פנימית. לכוון ולהתפלל בשביל כלל עם ישראל כנסת ישראל להזדהות ולמסור את נפשנו בשביל כנסת ישראל, כשאנחנו מצליחים לסלק מחשבה רעה מעלינו נכוון שכלל עם ישראל יסלק את המחשבה הזו, יש לנו השגה של קדושה, נכוון שההשגה הזאת של הקדושה תעבור לכל עם ישראל.

יש לנו געגועים להשם, נכוון שהגעגועים האלה יהיו נחלת כלל עם ישראל. שאנחנו מצליחים בגשמיות וברוחניות, נבקש ונכוון שזאת תהיה הצלחה לכלל עם ישראל. אנחנו מבררים טוב מרע או רע מטוב, נכוון שכלל עם ישראל יצליח בעניין, אנחנו שמחים ומתגברים על העצבות, שכלל עם ישראל יהיה שמח ויתגבר על העצבות, זכינו למדרגה של אמונה פשוטה, שכלל עם ישראל יזכה באותה מדרגה.

כל ישראל ערבים זה לזה, כל הנשמות קשורות. אם אחד עולה הוא מעלה את כולם. אם אחד יורד פוגם בכולם, אם אחד כועס אז מסתלקת ממנו נשמתו פוגם בכולם. אם עושה תשובה מחזיר את נשמתו מזכה את כולם.

כולם קשורים לכולם לכוון להוציא את כל הנצוצות משעיבוד הקליפות גם אלה שבעולם הזה וגם אלה שלא בעולם הזה לעלות את המלכות ולתקן אותה להסיר את הקליפות מהמלכות שהמלכות תעלה לבינה ויהיה השתוות הצורה ויהיה מלכות מתוקנת שיהיה השפעות מהז"א אל הנו"ק יהיה יחוד עליון ויחוד תחתון יחוד עליון ויחוד עליון שיזרום השפע שיכנסו המוחין לפי הסדר הנכון שצריכים להיכנס בסדר פסח ע"י כניסת המוחין קודם מוחין דגדלות ואח"כ דקטנות את זה צריכים לכוון בסדר שנזכה לגאולה שלמה בסדר הזה מה זה סדר?

זה לסדר לסדר את העניינים לתקן שאנחנו מכוונים ומחפשים את החמץ לכוון שאנחנו מחפשים את היצר אפה הוא תופס אותנו בפרט ובכלל ומבערים את החמץ מבטלים אותו לכוון גם על החמץ של כלל עם ישראל כל דבר לכוון עם כלל עם ישראל זה התכללות וזה האחדות האמיתית כשאדם מתחתן ושמח בזה שיכון "ישיש עליך אלוקיך כמוש חתן על כלה" חתונה של השם יתברך וכנסת ישראל שיכוון על הרווקים והרווקות אדם היה חולה והבריא שיכון על כל החולים שיבראו שיתפלל על זה כל גאולה קטנה שיש לנו להתפלל שיהיה גאולה לכולם לכל עניין כי אנחנו כולנו מקושרים אז אם אחד זוכה למשהו יכוון ויזכה את האחרים.

בלבולי הטומאה - פרשת 'בא' (אוצרות רמח"ל) - מתוך הספר "רומח פינחס"

התיקון של הפרט ושל הכלל זה כמו הרכבת פזל. כל חלק וחלק צריך להיות במקום שלו. הכלים צריכים להיות מתוקנים וראויים שישרו עליהם האורות, אינסטלציה, תיקון הצינורות שיעבור השפע כמו שצריך וגם המים הלא נקיים ילכו למקום הנכון. הטומאה מערבבת מבלבלת, הטומאה גורמת לטמטום הלב וטמטום המוח של הפרט ושל הכלל. פרשת "בא" - "בא אל פרעה", פרשיות האלה של ספר שמות פרשיות חשובות מאוד יש בהם את כל סודות הגלות והגאולה של הפרט ושל הכלל איפה הפגמים ואיפה התיקונים ומה הייתה המציאות הזו ואיך המציאות היום.

מצד אחד התקדמנו מאז יציאת מצרים מצד שני אנחנו מסובכים יותר כי יש לנו את התורה וזה מחייב ובמצרים היינו בחינת תינוקות שנישבו בלי התורה והיום אנחנו תינוקות שנישבו למרות שיש לנו את התורה וזה מחייב יותר. התורה היא כלי זין של היהודי להלחם בקליפה. "בראתי יצר הרע, בראתי תורה תבלין" "אם פגע בך מנוול זה מושכהו לבית המדרש", ולכן יצר הרע הכללי לא רוצה שהתורה תתפשט בתוך העם כי זה סם החיים ואם היא כבר תתפשט שתתפשט לפרקים לא בהתכללות שלא יתפשט כל הפרד"ס רק הפשט.

גם בגלות מצרים קודם נכנסו אורות דגדלות אומר האריז"ל אורות דגדלות זה פנימיות התורה שמות ההויה ואחר כך שמות אלוקים - זה הפשט, וזה נעשה בכוונה כדי שיצר הרע לא יוכל להתגבר והיום צריך לעשות אותו דבר להפוך את הסדר גם בתוך הסוד.

גם בתוך הפנימיות יש פרד"ס הדרך להגיע להשתחרר מגלות מצרים: זה דרך עבודת הנפש, מלחמה ביצר הפרטי והכללי, והדבקות בשורש העליון ולכן חשוב ההתפשטות של המעיינות החוצה פנימה, חוץ למי שיושב בחוץ, פנימה למי שבפנים כי אף אחד לא פטור, זה חלק הנפש של התורה זה גבורות דקדושה.

עץ החיים היא בפנימיות הלב, להב החרב המתהפכת זה היצר הרע שלא רוצה לתת להגיע לשם ומי שאוכל מעץ חיים חי לנצח כי הוא לא ייפול, זה החיסון נגד הנפילות, זה תנאי לפני הגאולה. כמו שיעקב נלחם עם שרו של עשו לפני שנכנס לארץ עד עלות השחר אמר לו ברכני הפך את יצר הרע ליצר טוב התהליך הזה צריך לבוא לפני הגאולה כמו שהקליפה רוצה לינוק מהקדושה ולקבל חיות ככה הקדושה תוציא את כל החיות מהקליפה ותנצל אותה. זה "וינצלו את מצרים" זה אנחנו נעשה שנלמד דרכי יצר הרע כדי להלחם בו ולעבוד את השם.

מה הוא ערמומי אתה גם ערמומי, מה הוא לא מתעייף גם אתה לא מתעייף, מה כל הצלחה קטנה חשובה לו, גם לך, מה כל האמצעים עומדים לרשותו גם כל האמצעים עומדים לרשותך, עד שפרעה בעצמו ישלח את העם.

כמו שפגם הברית ברחובות, גם פנימיות התורה ברחובות זה לעומת זה. הפרט והכלל מתרגלים למציאות רוחנית מסוימת והיא ניראת בלתי הפיכה וזה בעצם טיבעה של הקליפה לתת את ההרגשה, אף פעם עבד לא ברח ממצרים וגם לא יברח ממצרים.

מעולם הצדיקים ילכו מחיל אל חיל - אצל הצדיקים משתנה המציאות מחיל אל חיל, ממלחמה למלחמה לא מתרשמים מזה שבא עמלק לכפות אותם להקפיא אותם, החום דקדושה בוער ושורף את כל הקליפות. זה בחינת יוסף הצדיק שגם בתוך מצרים שמר על הברית. מובא בספרים שהיה לו כוח של אש של להבה בית יעקב לאש בית יוסף ללהבה בית עשיו לקש.

טמטום הלב וטמטום המוח גורם לזה שאדם לא יוכל להבחין נכון במציאות הפנימית והחיצונית הוא מטעה אותו מבלבל לו את המוח כמו שאומרים אדם צריך להילחם בו במסירות נפש מעל טעם ודעת, גם שמראים לו שמיטתו של משה רבנו פורחת באוויר גם שמראים לו שיש נהר והגיעו מים עד נפש כמו אצל אברהם אבינו הוא יבטל את זה יצפץ צפצוף של קדושה.

שהיצר רוצה שאדם ייקח ברצינות צריך לצפץ עליו וכשהוא רוצה שאדם יצפץ אז אדם יהיה רציני. אנחנו במצב שהנשמות כמעט בלי הגנה אדם יכול להרוס את חייו בעולם הזה ובעולם הבא בלי שום בעיה רק לחישה קטנה של יצר הרע והוא אבוד. צריך שיהיה לכל אחד כלי זין להילחם בו ולצפץ עליו, למה הקב"ה היה צריך להתעלל במצרים למה הוא בכבודו ובעצמו היה צריך לגאול את העם. מובא שאם היה בא מלאך יכל להיטמא במצרים מרוב טומאה שהיה שם גם מלאך לא היה לו כוח גם שרף לא היה לו כוח.

הבעיה אם הטומאה הזו שעולה לראש מערבבת את כל המציאות ואדם כבר לא יודע מה ימין מה שמאל מה אמת מה שקר מה נכון מה לא נכון. זה טמטום הלב וטמטום המוח החושים הרוחניים של האדם נהרסים כמו שאומרים מעורבבים מלוכלכים מבולבלים חשוכים, אין הבדלה אין אפשרות לדעת מה נכון מה לא נכון. זה פגם הברית גורם, פגם הברית גורם לטמטום כזה שהדעת לא עוזרת.

יחד עם התפשטות מעיינות פנימיות התורה בקרב העם מתעורר הצד השני גם כן ומביא כל מיני תחליפים מדומים: רוחניות בגרוש, רוחניות שלא יורדת לשורש, רצון לקבל רוחני, השגות מדומות לא לפי האמת. אנשים חושבים שהם עלו גבוה ורק נעשקו על ידי דמיונות שווא "זה לעומת זה".

צריך עבודה של חכמה וזה מה שלומדים בחכמה וצריך עבודה של תפילה ומסירות נפש ודבקות מעל טעם ודעת בחינת שאנחנו אוהבים את השם יתברך ומצפצפים על כולם, עד שנקבל קשר עם הנשמה- הנשמה הפרטית והנשמה הכללית, עד שפמליה של מעלה יוכל לסמוך עלינו שנהיה ראויים שיסמכו עלינו.

בשביל זה צריך להכרית את כל הקוצים ולזרוק את כל המחשבות הרעות ואת כל הבוגדנות, ודתן ואבירם ואת קורח. מי ששומר הברית הוא נאמן מי שלא שומר הברית הוא בוגדן. הגלות התחילה שיוסף הלך לעולמו הגאולה התחילה שנוולד משה - שני שומרי הברית. לא צריך להתרשם מהמציאות העכורה החשוכה ומבולבלת של הפרט ושל הכלל. אפשר לעלות למעלה ולהידבק בהשם יתברך למרות כל המכשולים הפנימיים והחיצוניים לא צריך להתרשם ממה שקורה כי הוא זה הכל הבל הבלים.

בתהליכים של הגאולה בהתחלה נראה שבמקום להועיל נהיה יותר קשה, שאדם רוצה להתקרב לשם יתברך נהיה לו ניסיונות, פתאום קודם הוא היה פרא אדם מה שרצה עשה עכשיו הוא צריך לעבוד צריך לתקן צריך להשתפר צריך לבדוק, צריך להילחם, נהיה לו קשה פתאום, יש לו פתאום עבודה, קודם לא היה לו שום עבודה. זה מה שבאו שאלו "למה הרעות לעם הזה", אמרו למשה מאז שבאת רק צרות יש לנו, פרעה אומר בא נכביד עליהם את העבודה 'נרפים אתם נרפים'.

אבל זה רק שלב, השלב הזה עוברים אותו מי שחושב שהוא נמצא בתוך הרע ויש לו נפילות ומחשבות ודמיונות ושיגעונות ואין להם תקנה וככה יהיה תמיד- הוא כופר, הוא חושב שהשם יתברך מתעלל בו. השם יתברך מתעלל רק בפרעה.

כדי לדעת מה זה הגלות מצרים הזו אדם צריך להכניס את עצמו לתוך מה שהיה במצרים לשעבוד הזה בדמיון שלו רק אז אפשר להבין את הפרשיות האלה: מה פתאום השם יתברך

צריך לרדת מרום רוממתו להתעסק עם פרעה הזה ולעשות מזה סיפור, מה בעיה בשבילו לגמור אותו בשניה? ולמה היה צריך להכביד את ליבו ולהתעלל בו השם יתברך בכבודו ובעצמו ולמה לתת עשר מכות, לא מספיק לתת מכה אחת ונגמר הסיפור.

למה מי הם בכלל? מי הם המצרים האלה בכלל, מי זה פרעה הזה בכלל, מה צריך להתייחס אליו בכלל אפס.

הבעיה שבגלל פגם הברית כן התייחסנו אליו. אנחנו, בני ישראל התייחסנו לפרעה, פחדנו ממנו, השתעבדנו אליו והאמנו בו, שיתפנו פעולה הושפלנו והאמנו בזה, גם התערבנו בתוך זה ולא ידענו כבר מתי נצא רק משבת לשבת היו משתעשעים במגילות שהיו להם שהיה כתוב בהם שאנחנו נגאלים.

למה משבת לשבת? כי בשבת אדם מקבל מוחין דגדלות, מתעלה אז היו מאמינים שיש את הגאולה בתוך העבודה הקשה, היה קשה, קשה מאוד.

שאדם משועבד לפרעה הוא חושב שהוא תמיד יהיה משועבד לפרעה אפילו יש כאלה שחושבים שזה טוב להיות משועבדים לפרעה וגם שמתחילים לצאת משעבוד פרעה אומרים לו אולי היה לנו יותר טוב להישאר שמה "ניתנה ראש ונשובה מצרימה". גם בעבודה הפרטית האדם לפעמים מצליח סוף סוף להתגבר על איזה תאוה על איזה משהו ופתאום זה מתעורר עוד פעם והוא מתגעגע לסרחון הקודם זה "ניתנה ראש ונשובה מצרימה" אדם צריך לזרוק את זה ולהילחם ולהוסיף קדושה על קדושה עד שיגיע לארץ ישראל יעבור את המדבר.

מי שלא רוצה להיכנס לארץ אז הוא צריך להסתובב ארבעים שנה במדבר, מי שרוצה להיכנס לארץ לדרגה של ארץ ישראל דרגה של קדושה עליונה של תיקון הברית אז הוא לא צריך את המדבר הוא עובר את המדבר מהר.

משעבוד מצרים שאדם לגמרי שבוי בקליפה עד ארץ ישראל זה שהוא בן חורין מקבל מוחין דגדלות בחינת ישראל אותיות לי-ראש יש את המדבר באמצע, זה הזמן של הניסיונות שאדם צריך ללכת במסירות נפש, "לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה", באהבה במסירות. שאדם הולך באהבה במסירות מתקן את הדעת אז זוכה לארץ ישראל.

הרי במדבר זה דור דעה בחינת תיקון הדעת, האדם שלא מאמין במשה עבדו בן אדם שלא רוצה להיכנס לארץ ולעבוד את השם יתברך בתוך הגשמיות במצוות שתלויות בארץ רוצה רק לעסוק ברוחניות שמה למעלה ולקבל את המן ולא רוצה להתאמץ אז הוא נשאר במדבר ומת במדבר. זה המוות הרוחני ויש את חטא המרגלים באמצע גם מרגלים לשון רגלים - פגם הברית, שמשה ואהרון באו לפרעה הוא חיפש בתוך הרשימות שלו ולא מצא שם את השם של השם יתברך הוא לא הופיע בפנקס שלו וזה הכפירה שיש לאדם כופר בהשם מאמין לפרעה וכופר בהשם מאמין ליצר הרע וכופר בהשם יתברך.

להבדיל גם עכשיו אנחנו במצב כזה קצת כמו בגלות מצרים כי כתוב שהגאולה האחרונה כגאולה ראשונה גם עכשיו אנחנו נמצאים בתוך דעות כוזבות כמו שבמצרים. לפעמים אנחנו גם מאמינים בדעות הכוזבות בפרט ובכלל זה עניין של השעבוד כל החכמה זה להילחם לא לתת לשום רעיון כוזב לתפוס את הלב לתפוס את המוח, לזרוק אותם משם, לא להמליך את פרעה לא לתת לו כוח לא להאמין בו לא בפרט ולא בכלל. זה שאנחנו רואים התגברות של שונאי ישראל בארץ ישראל זה שאנחנו המלכנו את פרעה ניתנה ראש ונשובה מצרימה, קשה לנו לעמוד בקדושת ארץ ישראל רוצים להיות ככל העמים, מעדיפים את השעבוד, הרי כתוב בספרים מה ההבדל בין ימות המשיח לבין עולם הזה-שעבוד מלכויות.

כמו שאדם משועבד ליצר הפרטי ככה עם ישראל אם לא, משתחרר אז הוא משועבד ליצר הכללי מאמין לו,

לכן יבוא בבוא היום שיופיע הקב"ה יצטרך להילחם כמו שנלחם עם פרעה זה המלחמות האלה זה לא בשביל להכניע את הקליפה, הרי מה הבעיה לקב"ה להכניע את הקליפה? הרי הוא נותן את הכוח לקליפה בשניה הוא סוגר את הכוח הקליפה איננה. "והתבוננת על מקומו ואיננו" זה בא בשביל לרפא את ישראל - שהם לא יאמינו בכוח של הקליפה. הם יראו את יד השם, לא יאמינו בטבע ולא יאמינו בהשתדלויות בטבע ולא יאמינו בפרעה בכל דור יש פרעה יאמינו בהשם ובמשה עבדו. אנחנו נמצאים במצב של טמטום דמוחין - טמטום הלב וטמטום המוח, צריכים לעשות מאמצים להיטהר ולהתקדש ולהתעלות כדי לזכות למוחין דגדלות ולשמור על המוחין כמו שצריך לשמור על המצה שלא תחמיץ ככה צריך לשמור על הנשמה שלא תתלכך.

עכשיו אנחנו נלמד מהרמח"ל כל מיני מושגים שקשורים לעניינים האלה כדי שנבין את עומק השעבוד ואת התיקונים שצריך לעשות כדי לצאת מהשעבוד בפרט ובכלל. פרשת "בא" ספר אוצרות רמח"ל יש פה כל מיני קטעים מעניין שבדקנו מקודם הוא מביא המון יחסית לכל פרשה הוא מביא פה הרבה קטעים. זה פרשה מאוד חשובה בא נסה להבין משהו.

"לא ראו איש את אחיו לא קמו איש מתחתיו שלושת ימים ולכל בני ישראל היה אור במושבותם". כבר ידוע שכל מה שיש בקדושה יש גם כן בסיטרא אחרא וזה סוד 'גם את זה לעומת זה'. ואם בקדושה יש עשר ספירות גם מצד הטומאה יש עשר מדרגות טמאות. וכבר ידוע שכשנתגלו האורות של ב"ן להיכנס בכליהם, כדי להשפיע לתחתונים, הכלים שלהם לא היו מתוקנים והאור לא היה יכול להיכנס בפנים. ואז הוצרך שישברו - שמה שהיו בבריאה ירדו לבחינת יצירה, וכן כולם. וקלקולי השבירה היו שנים: אחד-שהיה גורע מהאורות צורת עצמם וחיבורם אלה באלה. והשני-שלא היה מניח לתחתון להלביש את העליון ממנו.

ובמצרים שהקב"ה רצה להוציא את ישראל מן הגלות בתחילה הכניע המדרגות הטמאות שלהם למעלה ואחר כך נשארו נכפים המצרים עצמם למטה וההכנעה הזאת היא השבירה שהיה להם שהכלים הטמאים שלהם לא יכלו לקבל האור ולא יכלו להשפיע עוד למטה במצרים ואז הוצרך פרעה שהיה השר שלהם למטה לקום בלילה ולומר "קומו צאו" וכו' אם כן השבירה הזאת עשה בהם שני קילקולים כמו שכתבנו למעלה אחד שהיה גורע מהאורות צורת עצמם וחיבורם אלה באלה השני שלא היה מניח לתחתון להלביש את העליון ממנו וזה עניין אמרו "ולא ראו איש את אחיו ולא קמו איש מתחתיו", לא ראו איש מתחתיו-שהאורות לא רצו להיכנס בכליהם וזה מה שהיה גורע מהאורות צורת עצמם מפני שהצורה היא בכלי כדי שיוכלו להשפיע למטה וזה "איש את אחיו" איש-הם האורות, אחיו הם הכלים, "ולא קמו איש מתחתיו" הוא הקילקול השני שהיה שלא הניח התחתון להלביש את העליון ממנו, שלשת ימים.

מפני מה שלשת ימים כדי להכריע ג' קוים הטמאים שלהם שהם חסד דין רחמים אבל לבני ישראל היו האורות מאירים בכלהים כראוי "במושבותם" דייקא "ולכל בני ישראל היה אור במושבותם" ודאי", עד כאן לשונו.

יש פה כמה מושגים של פנימיות התורה חשובים להבנה ננסה בכמה מלים פשוטות להסביר את זה. קודם כל שהקדושה קמה הקליפה נופלת שהקליפה קמה השם ישמור הקדושה נופלת אין מצב ששניהם שולטים גם בתוך האדם תשימו לב פתאום יש איזה אדם

שהיה מקולקל היה גרוע מתחיל לעשות תשובה מתחיל לתקן את עצמו מתחיל להתעלות די גמרנו הוא מתחיל להיות מתוקן. איפה הקלקולים איפה החושך הכל נעלם הלך לו. אומנם היצר ינסה לתת פה ושם עוד מכות אבל באופן כללי עכשיו השולט הקדושה שולטת בראש שלו לא הקליפה.

ככה גם בכלל כמו בפרט. אז הוא מדבר כאן הוא מביא את המושג של שבירת הכלים של עולם התוהו לפני עולם התיקון שאז היו אורות מרובים וכל כלי רצה לקחת את האור לעצמו בלבד וכל ספירה אמרה אני אמלוך אני אמלוך ואז נשברו הכלים ומשמה התהוות של הרע.

יש אורות שנסתלקו למעלה, יש ניצוצות שירדו למטה להחיות את הכלים, ואחר כך זה מובא באר"י ז"ל, אחר כך השם יתברך לקח מהניצוצות האלה העלה אותם וברא את עולם התיקון אצילות בריאה יצירה עשיה ברא את אדם הראשון שיתקן את הקילקולים האלה שיגמור לברר את הניצוצות שנשארו בלי ברור. מובן שאז אדם הראשון גם לא עמד בנסיון ואז נגרמו עוד פעם נפילות ועניינים.

אבל הוא מדבר פה על עניין של שבירת הכלים, עניין של קוים קו ימין, קו שמאל, קו אמצעי זה לא היה לפני השבירה כביכול הספירות היו אחת מתחת לשניה לא עבדו עבודת צוות אלא עבודה איך לקרוא לזה? אישית בלי שיתוף פעולה בלי צוות. בקדושה אין דבר כזה, בקדושה זה צוות, יש אומנם פרט אבל הפרט הוא אף פעם לא לבד הוא חלק מכלל הכלל והפרט והפרט והכלל זה שזור, זה עם ישראל.

אז זה מה שהוא אומר כאן: **"כבר ידוע שכל מה שיש בקדושה יש גם כן בסטרא אחרא"**. מובן, זה לעומת זה, זה בשביל לאפשר את הבחירה, שכמו שיש הנהגה של הקדושה יש הנהגה של הסיטרא אחרא כמו שיש את משה בקדושה יש את בלעם בסיטרא אחרא. הסיטרא אחרא זה הצד השני זה הטומאה כמו שיש אנשים בדרגות של קדושה עם גילוי פנים יש גם כן אנשים בדרגות של טומאה לא עלינו, עם גילוי פנים מצד הטומאה. לאלה יש השגות ולאלה יש השגות.

אנחנו רואים משה ואהרון לעומת חרטומי מצרים גם הם היה להם איזה השגות מסוימות וכישופים ושאר עניינים עד לגבול מסוים כמובן אבל במדרגות התחתונות גם להם כביכול יש כוח גם להם יש איזה שליטה מעל הטבע, לכן אנשים הולכים להודו רואים שם כל מיני גורמים או הולכים לכל מיני מקומות אצל אומות העולם ורואים אנשים שנראה עליהם שיש להם דרגות רוחניות וזה דרגות של הטומאה.

אומנם יכול להיות שיש להם איזה השגות ועניינים מצד הטומאה עד איפה שמגעת ההשגה שלהם, הנה חרטומי מצרים ידעו שעתיד להיוולד מושיען של ישראל ולא ידעו אם היה גוי או יהודי, ולכן את כל הזכרים השליכו ליאור וראו שהוא לוקה במים, זאת אומרת היתה להם פה השגה אמיתית. הרי משה באמת נולד, זה שהוא היה יהודי הם לא ידעו זה שהוא לקה במים הם צדקו, רק שהוא לא לקה במים ביאור אלא הוא לקה במי מריבה, זה הם לא צדקו.

אז היה להם איזה השגה וכל זה, כמובן זה ניתן גם כן משמים גם הכוח שיש בכישוף ובשאר העניינים הטמאים זה גם בא מהשם יתברך רק זה בא בהסתר וזה ניתן להם כוח מסוים שהם גם מאמינים בעצמם כמו שפרעה המליך את עצמו ואמר שהוא ברא את היאור הוא ברא את עצמו.

אבל מצד שני שהוא היה מתאפק כל היום והיה הולך בבקר ליאור לעשות את ענייניו והיה יוצא המימה.

זאת אומרת שהוא בעצמו ידע שהוא מושחת ושהוא עובד עליהם כמו שאומרים, אבל כלפי חוץ הוא אמר שהיאור הוא ברא אותו. למה ואיך הוא הוכיח את זה- שהיאור היה עולה לקראתו מה שהוא לא סיפר להם זה שיעקב בירך אותו על זה שהיאור יבוא לקראתו. אז הוא רמאי הוא השתמש ברמאות לשם המטרות שלו ובכל זאת נראה כלפי חוץ שהיה לו איזה שהוא כוח.

גם מובא בזוהר שנשמות ישראל במצרים היו מכושפים בכישוף שיעבדו את הנשמות בכישוף. היום גם כן כל אחד חושב שכישוף זה כל כך פשוט זה מכשף שהוא עושה עין הרע. זה שטויות, הדברים האלה קיימים אבל לא כל אחד וכל זקנה יכולה לעשות את הדברים האלה שיהיה להם באמת השפעה אולי מנסים לעשות אבל השפעה ממשית הכישוף הכי גדול בדור שלנו זה היצר הרע אותו צריך איתו צריך להילחם ולהכניע. טוב, נחזור לפה:

"זה עניין של גם זה לעומת זה ואם בקדושה יש עשר ספירות גם מצד הטומאה יש עשר מדרגות טמאות, שכבר ידוע שכשנתגלו האורות של ב"ן להיכנס בכליהם"- ב"ן זה שם ההויה במילוי אורות של ב"ן זה סוג של אורות שהיו צריכים להמשך לכלים להשפיע לתחתונים, זה היה כדי להשפיע לתחתונים אבל כל אחד לקח את האור לעצמו והכלים שלהם לא היו מתוקנים והאור לא היה יכול להיכנס בפנים **"אז הוצרך שישברו - שמה שהיו בבריאה ירדו לבחינת יצירה וכן כולם"**, זה ירידה לצורך עליה זה ירידה לצורך עליה שאדם לא מצליח להחזיק איזה דרגה רוחנית גבוהה זה קשה אז הוא יצטרך לרדת בדרגתו להילחם את המלחמות היותר קטנות.

זה הסוד שהנשמה של אדם הראשון הייתה כוללת את כל נשמות ישראל ואחרי החטא נפרדו הנשמות כדי שכל אחד מאיתנו יהיה לו איזה נסיונצ'יק קטן יותר ועל זה יוכל להשקיע ולעמוד בניסיון מה שלא היה אפשר בזמן שהיה ניסיון גדול בעץ הדעת ולא עמדנו בזה. אז כל פעם שיש איזה קלקול אנחנו מתפרדים יותר בחינת נשמות גם לזה יש גבול זה לא עד אין סוף ואז צריכים לבוא ולתקן

"כבר ידוע שכשנתגלו האורות של ב"ן להיכנס בכליהם כדי להשפיע לתחתונים הכלים שלהם לא היו מתוקנים והאור לא יכל להיכנס בפנים ואז הוצרך שישברו ומה שהיו בבריאה ירדו לבחינת יצירה וכן כולם" כמו שאמרנו זה ירידה לצורך עליה בעזרת השם וזה לא אוטומטי לצורך עליה זה אם מתקנים זה לצורך עליה זה העניין שהשם אמר למשה: **"לך רד כי שיחת עמך"** משה היה שם גבוה והערב רב עשו שטויות אז היה צריך לרדת להרים אותם זה גם סוד של שבירת הלוחות עוד פעם זה כמו שבירת הכלים שבר את הלוחות יש פה דברים עמוקים מאוד.

לפעמים יש תלמידים שזוכים לאיזה רב למשל תלמידי האר"י תלמידי רשב"י תלמידי הבעש"ט ביניהם יש ראויים יותר ויש שראויים פחות הראויים יותר אלה גיבורי השם עושה דברו הם מחזיקים את עצמם בקדושה לא מתפנקים גם אם נופלים קמים ממשיכים להילחם ומחזיקים במעמד הרוחני יש אחרים שהיצר הרע יכול להם והם נופלים כתוב בספרים הקדושים שיש צדיק אמת ובן אדם רוצה להתקרב לצדיק האמת בודאי אדם רגיל בדרך כלל פגום בברית אז היות שהוא פגום בברית מקטרגים עליו בשמים, זה הוא ראוי שיתקרב לצדיק האמת?

ואז מכנסים לאדם הזה מחשבות נגד הצדיק כדי להרחיק אותו זה חלק מפגם של פגם הברית היות שאדם בגד לא שמר את הברית אז עכשיו שהוא רוצה לשמור רוצים להפיל אותו במוחין שלו מחשבות רוצים להפיל אותו במחשבות.

אם האדם מבין את סרחונו ומבין את קטנותו ומבין שהוא הפגום אז הוא עושה תשובה

ונדבק בצדיק בחזרה אבל אם אדם עז פנים אז הוא באמת מאמין בזה שהצדיק פגום והוא הצדיק בעצמו ויותר צדיק מהצדיק ואז מרחיקים אותו הוא נופל הוא מקטרג והוא נופל והוא הולך והיו במשך הדורות כאלה שנפלו והלכו אז הם ירדו ממדרגתם הרי קודם היו קרובים לקדושה ועכשיו הם רחוקים מי יודע איזה תיקון יהיה להם. אבל אנחנו אמרנו מקודם שמתרחקים ונופלים זה לטובה זה כדי לאפשר לבן אדם לתקן ופה אנחנו חס וחלילה רואים אם בן אדם מתרחק מצדיק, קודם כל אם אדם זכה לצדיק זה נס מי זוכה? שתיים אם הוא מתרחק עוד על ידי קטרוגים אז בודאי שהקלקול שלו לא פשוט ואז שהיה אצל הצדיק לא הצליח לצאת מהבור עכשיו שהוא רחוק והוא מקטרג והוא מנותק הוא יצליח לצאת מהבור? זה עוד יותר, אז איזה טובה עשינו לו פה שהוא יתרחק. אז קודם כל מתוך הרחוק הזה לפעמים כתוב "מרחוק השם נראה לי" יכול להיות שאדם יגיע עד הקרקעית כמו שאומרים ויגיע עד החושך ויראה שקודם היה באור והוא פגם בזה עכשיו הוא בחושך כמו שהיו מוציאים את המצורע מחוץ למחנה שיחשוב מה הוא עשה יראה את המחנה מרחוק והוא בחוץ אז הקור בחוץ והחושך בחוץ אולי יעורר אותו לתשובה ואם יעשה תשובה אז הוא יתקרב הפעם הוא כבר לא ייפול אבל אם הוא לא יעשה תשובה והוא בחושך.

ובאמת יש בחירה בן אדם לא יוכל לרצות שתמיד יקבלו אותו והוא יעשה את כל הרשעות שבעולם ותמיד יקבלו אותו יש אפשרות שכן הרבה פעמים "שבע יפול צדיק וקם", אבל יש גם כן לפעמים עברות שאדם עושה שנכרתה הנפש ההיא. יש כרת זה לא כל כך פשוט לחזור לא פשוט צריך מסירות נפש אבל אם הוא יתעורר מתוך החושך ובאמת יחזור אז הוא יתקן את עצמו ואת כל הניצוצות שנפלו עמו כל מה שהיה שמה זרוק שלא יהיה לו קודם אפשרות להוציא אותם הוא יוציא אותם ויוציא עוד נשמות.

ברור שלא צריך אדם להכניס עצמו בסכנה זה אם זה קורה ככה ואדם נופל ומתרחק צריך לזעוק אל השם ולחזור ויש גם מצב אחר שהיו נשמות שהגיעו לבחינת פנים וניתקו וסטו והתרחקו ונעשקו ולא יהיה להם זכות לצאת בזכות עצמם הם יהיו עשוקות עד שבזכות הצדיקים עוד פעם יצאו משם. כגודל המצב שאדם היה בעלייתו כמו בוגד ככה עומק הנפילה שהוא נופל אבל על זה אמרו חז"ל אפילו שאם אדם נפל איפה שנפל אין ייאוש בעולם כלל שיתחזק ויחזיק רק יבין את סרחונו ויעשה תשובה יתקן את עצמו ויחזור וילחם וידבק שוב פעם בצדיקים שזה הכוח של עם ישראל.

איזה תקווה יש לנו בלי הצדיקים, הצדיקים דבוקים בהשם בכל מקרה אז אדם כל פעם שרואה צדיק נדבק בחזרה בשכינה. גם אצל הצדיקים יש דרגות לא כל הזמן באותה הדרגה אבל גם שהם בקטנות דקטנות שלהם זה פי כמה וכמה מהגדלות של האדם הפשוט. אז מהקטנות הזו שהם יורדים לפעמים הם גם יורדים בשביל לתקן.

כמו שאומר פה מהבריאה ליצירה ומאצילות לבריאה יש ירידה לצורך עליה בכל זאת אצל הצדיקים הנפילות הם לא ממש הם בהשגה לא במעשה בדרך כלל, כן, אלא אם כן יש איזה גזרה או משהו אז ככה זה יש על זה כלל שלא עומדים במדרגה שצריך לעמוד נופלים למדרגה יותר נמוכה על מנת לאפשר לאדם ששמה כן יוכל להתגבר ולהבנות ולהתחזק ואז הוא יכול לעלות בחזרה וגם לעלות את אלה שנפלו ככה זה עובד אז זה מה שהוא אומר פה:

"כבר ידוע שכשנתגלו האורות של ב"ן להיכנס בכליהם כדי להשפיע בתחתונים הכלים שלהם לא היו מתוקנים והאור לא היה יכול להיכנס בפנים ואז הוצרך שישברו שמה שהיו בבריאה ירדו לבחינת יצירה לכן כולם וקלקולי השבירה היו שנים..." בכל זאת יש

קלקול בשבירה המצב המתוקן זה שהכלי מתוקן ושורים בו אורות, לא שהוא בשבירה!
"אחד מהקלקולים של השבירה שהיה גורע מהאורות צורת עצמם וחיבורם אלה באלה השני שלא היה מניח לתחתון להלביש את העליון ממנו". אחד שהיה גורע מן האורות וחיבורם אלה באלה למה היה גורע מהאורות צורת עצמם כי האור נבחן רק בתוך הכלי אם אין כלי שיחזיק את האור אין הבחן של האור, זה קצת עמוק אבל תתבוננו בזה.
ברגע שנשברו הכלים אז האורות שהיו ראויים לכלים האלה לא היה להם כלים זה היה גורע מהאורות צורת עצמם כי הצורה זה על פי הכל זה שהעליון רוצה להשפיע והתחתון לא יוכל לקבל יוצא שהעליון לא יכול להשפיע יוצא שהאור הזה העליון רוצה להשפיע לתחתון לא יוצא מהכוח אל הפועל, אמת? נשאר גנוז יוצא שמדרגה הזו שהייתה צריכה לצאת ולהאיר לא יוצאת אז זה פגם רציני זה כאב גדול כיוון ש"יותר ממה שעגל רוצה לינוק פרה רוצה להניק" - יותר ממה שאנחנו רוצים לקבל השם יתברך רוצה לתת לנו.
אם אנחנו פגומים ולא עושים כלי נכון אז האור הזה לא יוכל לצאת מהכוח אל הפועל ואז זה גורם צער. "בכל צרתם לו צר", אז זה העניין הזה "שהיה גורע מאורות צורת עצמם וחיבורם אלה באלה" ודאי כיון שבזמן השבירה האורות העליונים נשחקים למעלה ויש אורות מסוימים שיורדים להחיות את הכלים זה בחינת הניצוצות של הקדושה אז נשאר נגרם פער במדרגות בין האורות העליונים לאורות התחתונים וזה גם כן צער גדול זה מה שקורה היום בתורה שיש את ההלכה ויש את הגמרא ויש את הקבלה והחסידות ואין חיבור ביניהם כביכול אין חיבור.

בטח שיש חיבור מי שלומד ורואה את טעמי המצוות מי שזוכה ללמוד פנימיות ולא מפסיק ללמוד גם כן נגלה בסוף הוא מחבר אותם כשהוא לומד גמרא הוא רואה את הקבלה שהוא לומד את הקבלה הוא רואה את הגמרא זה הופך להיות פרד"ס דבר אחד לא שתי תורות זה לא שתי תורות זה תורה אחת, זה הכל כלול, ואנחנו בקטנות שלנו שלומדים נגלה חושבים זה תורה אחת שלומדים קבלה זה דבר אחר. אז אם לומדים רק את זה או רק את זה אין חיבור אין התכללות. זה העניין הזה.

"שהיה גורע מהאורות צורת עצמם וחיבורם אלה באלה", וחיבורם אלא באלה- וגם כן בתוך עם ישראל מה שהסברנו כבר מליון פעם על העניין של גלות התורה שברגע שאדם לומד רק מזרם אחד ולא משאר הזרמים גם אין התכללות ושוב פעם: אני אמלך אני אמלך, הרבי שלי הדרך שלי, הספרים שלי, כל אחד אומר, ומה עם אחרים- אחרים זה כביכול עם אחר. ובאמת אנחנו לפעמים מי שיש לו קצת חוש להרגיש הולך למשל לבית כנסת של חסידים כאלה הוא מרגיש שם מציאות אחת הולך למקום אחר זה כאילו עם אחר אומר מה הקשר אלה עם אלה זה נראה עם אחר.

זה לא עם אחר אין התכללות בשביל זה הרגשה של עם אחר, כשלא משפיעים אלה על אלה אין חיבור אלה באלה וככה זה נראה. זה הגלות, זה בחינת שבירת הכלים. "והשני שלא היה מניח לתחתון להלביש את העליון ממנו". הפגם השני שנגרם אחרי השבירה שלא היה מניח לתחתון להלביש את העליון ממנו בודאי כל העולמות מרום המעלות עד האדם בעולם הזה הכל עניין של הלבשה מלביש ומתלבש זה מתלבש בתוך זה מלביש אותו כמו שאנחנו הנשמה בתוך הגוף הנשמה מתלבשת בגוף הגוף מלביש את הנשמה והלבוש מלביש את הגוף ככה זה בכל העולמות יש תיאור מדויק בכתבי האריז"ל אך התלבשות הפרצופים והתלבשות העולמות וכל העניינים האלה כאשר אור אין סוף ברוך הוא, הוא באמצע מלביש אותו א"ק מלביש אותו אבי"ע מסביב אבל בזמן הזה של השבירה לא היה מניח לתחתון להלביש את העליון ממנו זה גם כן עניין של רב ותלמיד.

הרב מתלבש במוחין של התלמיד ומשפיע בו והתלמיד הוא הכלי שמקבל את המוחין מהרב הוא המלביש אותו הוא מלביש את האור הזה וזה ככה ההשפעה עובר מלמעלה למטה "משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים..." ככה ככה עד עכשיו.

משה קיבל תורה שהוא היה מקבל הוא היה בחינת נקבה נוקי הוא מקבל אחר כך הוא משפיע כך גם בספירות כך גם בדרגות שלנו של הבני אדם הפשוטים יש מקבל ויש משפיע וצריך להיות מתלבש ומלביש. בזמן של השבירה שנשברו הכלים אז לא היה כלים אמיתיים להלביש את האור אז התחתון לא הלביש את העליון ממנו אז העליון הסתלק למעלה.

גם מאז שנחרב בית המקדש, מה אתם חושבים שזה חורבן בית המקדש- זה שבירת הכלים ואז שכינה עלתה לרקיע השביעי שכינה לא שורה פה אצלנו כמו שצריך השם יתברך לא מתגלה אלינו ככה חופשי כמו שהיה ראוי כמו בגן עדן. זה עניין של שבירת הכלים שאי אפשר להלביש את האורות העליונים. מה גדולתם של האבות הקדושים אברהם יצחק ויעקב של דוד המלך, שהם הפכו להיות בחינת מלבישים, מלבישים את האורות העליונים. מה זה שאברהם אבינו היה מרכבה לחסד זה שמידת החסד יכלה לשרות בו הוא היה שליח הוא היה הכלי בעולם הזה הוא משך את החסד לפה, אין אברהם אבינו אז מי ילביש? בשביל זה אומרים שבכל דור חייב להיות בחינת אברהם יצחק ויעקב, חייב, כתוב שאנחנו צריכים לומר "מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי" זאת אומרת שגם אנחנו נהיה מרכבה לבחינות העליונות לפחות כל אחד לפי שעורו שלו לפי נשמתו שלו.

אחרי השבירה הוא לא היה מניח לתחתון להלביש את העליון ממנו- זה לא דבר פשוט כל כך כמו שזה נראה זה דבר עמוק מאוד אם אנחנו היינו זוכים שכל אחד ידע את מקומו במערכת הקדושה והתחתון היה מוכן להלביש את העליון והעליון היה מתלבש בתחתון וכך הלאה וכך הלאה העליון הזה היה תחתון כלפי העליון ממנו וגבוה מעל גבוה, ככה זה, אם אנחנו היינו מסוגלים להרכיב את הפזל הזה וכל אדם היה משתף פעולה זה הגאולה כבר, זה עבודת הצוות של הקדושה.

בשביל זה צריך מידת האמת וענוה שגם אם אדם חושב את עצמו שהוא הגדול שבעולם אם הוא יודע שיש עליון ממנו והוא מזהה אותו והוא מוכן להלביש אותו אז זה היה מתקן את כל העולמות זה הסוד של החסידות. דרך אגב אנשים לא מבינים מה פתאום איזה תלמידים הלכו אחרי איזה רבי והתמסרו אליו ובטלו את דעתם בפני דעתו וכל זה, זה נראה להם עבודת אלילים זה נראה להם לא הגיוני ולא יפה ומה פתאום בזכות זה שהבעל שם טוב בא לעולם והמגיד ממזריטש התבטל בפניו יש לנו את החסידות אם לא כל האור הזה של החסידות לא היה בזכות שהרב חיים ויטאל התבטל בפני האריז"ל - אז קיבלנו את תורת האריז"ל וכך הלאה וכך הלאה.

וכמה שאנחנו במאה שלנו מדברים על דמוקרטיה ועל שוויון ועל כל הדברים האלה שכשלעצמם יש בהם מושגים של אמת.

מבחינה רוחנית 'גבוה מעל גבוה שומר' ככה זה: יש רבי ויש תלמיד, והתלמיד הזה הוא רבי של התלמיד, והתלמיד הזה הוא רבי של התלמיד הזה וככה יורדת ההשפעה מלמעלה עד למטה רק שבתוך העולם שלנו עם היצר שמלובש על כל אחד, בני אדם קשה להם העניין הזה שזה כמובן צריך להיות מתוקן מבחינת קדושה, לא לגרמיהו - באמת בהתבטלות, זה עולם התיקון לעומת עולם של עשיו שהוא הגדול הוא המלך והוא רוצה הכל הוא לוקח בלי זכות אז זה עולם התוהו שגרם לשבירת הכלים שכל אחד אמר 'אני אמלוד', אני אמלוד'. בעולם התיקון מי ראוי להיות מלך? רק דוד, דוד מלך ישראל חי וקיים! למה חי וקיים?

הוא לא נשבר. הוא לא מת. חי וקיים חי כנגד המיתה של מיתת המלכים, קיים כנגד ירידה והשבירה שהוא נפל ולא נשבר. ואיך הגיע דוד המלך להיות כזה - "לבי חלל בקירבי" - ביטול האגו שלו, לא היה לו אגו, היה מבוטל כלפי שמים היה עבד נאמן של השם ולכן הוא יכל לקבל השפעה מכל הספירות כי הוא היה בחינת מלכות שמקבלת השפעה אין לה מעצמה כלום לא כן כל המלכים שהיו באדום מלכו ומתו מלכו ומתו, למה? - לקחו לעצמם. זאת אומרת שבמערכת של הקדושה האמיתית צריכים להיות מסוגלים לקבל לשם שמים ולהשפיע לשם שמים לקבל לשם שמים את השפע ולהעביר אותו לשם שמים.

בא איזה אחד אצלי שעוסק ב"רוחניות" במרכאות, הוא מתקשר ומתקשרים איתו, כל העולמות העליונים כביכול פתוחים בפניו הוא לא שומר תורה ומצוות אז הוא בא ומספר את גדולתו חצי שעה מספר לי כמה הוא גדול איזה גילויים יש לו וכמה הוא מבין ואיך הוא מדריך אנשים בסוף מה הוא אומר שהוא רוצה ברכה כי אין לו כסף, הוא לא מבין מה הוא עושה כל כך דברים גדולים מעולים למה אין לו כסף, מה זה הניסיון שאין לו כסף.

אמרתי לו שזה רחמי שמים שאין לו כסף סימן שהוא לא מושחת לגמרי אם היה מושחת לגמרי גם כסף היה לו. עוד רצו לרחם עליו לתת לו סיכוי אז הוא רצה שניתן לו ברכה שיצליח אמרתי לו אסור לתת ברכה לדבר כזה שיצליח תתקן את עצמך תהיה אדם אמיתי ניתן לך מליון ברכות ככה איזה ברכה אני אתן לך שתלך ותהרוס את העולם זה העניין הזה שהמשפיע צריך לדעת לקבל את השפע לשם שמים ולהעביר אותו לשם שמים. בא נחזור לעניין:

"ובמצרים שהקב"ה רצה להוציא את ישראל מהגלות בתחילה הכניע מדרגות הטמאות שלהם למעלה אחר כך נשארו נכפים המצרים עצמם למטה" זה דבר גדול הדבר הזה, אומר הרמח"ל במקום אחר שישראל נוחלים את הארץ את הקדושה למטה כוחות הקדושה נוחלים את השליטה למעלה וכשלהפך אז להפך, פלא, הנוסחה הזו פלאית. עכשיו הוא אומר כאן שקודם כל הוא נתן מנה לשר שלהם למעלה ואחר כך פה בתכלס ראינו זה מובא גם כן במדרשים על חורבן הבית שכשבאו השונאים 'היכל שרוף שרפתם, עם הרוג הרגתם' לא עלינו, השם ניתק לנו את השקע כבר היינו גמורים, לפני שהם באו. הם כבר באו יענו עולם כמנהגו נוהג, צריך איזה שליח פה צריך דרך הטבע שליח אבל השורש הוא למעלה. אז תבינו את זה שכשהבן אדם פה עושה רצון השם הוא נותן כוח לפמליה של מעלה, ר"ל אם אנחנו לא עושים רצון השם אנחנו נותנים כוח לפמליה שלהם למעלה והם תופסים שם את הראש והם יונקים ועושים רע בכל המדרגות מלמעלה עד לעולם הזה והרע מתחזק פה והחושך מתחזק שאנחנו עושים תשובה מורידים אותם אין להם כוח וגם פה אין להם כוח גם בעולם הזה הרע נחלש.

ככה יעקב חבל נחלתו אנחנו כמו חבל מזיזים פה את החבל זה אז עד למעלה לטוב ולמוטב זה אחריות זה הסגולה של עם ישראל עם סגולה זה הסגולה שלנו השפעה בכל העולמות זה השפעה חשובה ומחרידה שאם חס וחלילה עושים עוונות זה מגיע גבוה כי זה נותן כוח לצד השני לשלוט השם ישמור. כך גם להפך שמתחיל הגאולה מתחילה הגאולה מהתעוררות מלמעלה שזה מה שהיה במצרים שהשם יתברך שמע את צעקתם וזעקתם והחליט שהגיע הזמן אז קודם כל הוא נתן מכה לכוחות הרוחניים האלה שתפסו למעלה העניינים האלה הם לא פשוטים זה עמוק מאוד מאוד זה ערוב של טוב ורע זה כביכול ערוב של ההנהגה.

אתן לכם איזה משל קטן כמו במפעל שיש בו שחיתות אז יוכל להיות שיש שחיתות בין הפועלים, ההנהלה בסדר הם לא מושחתים, ננית, הפועלים גונבים מבעל הבית אז יש איזה

שחיתות או פוגעים באיכות של המוצר אז זה שחיתות מוסרית סודות למתחרים אז זה שחיתות כל מיני סוגי שחיתות ובין הפועלים אחד מחפה על השני המפעל מתפקד אבל ברור שהטיב והכמות הכל נפגע אבל בכל זאת עוד מתפקד.

אבל מה קורה ר"ל אם זה בא השחיתות מלמעלה למטה אם המנהל הוא המושחת או בעל הבית הוא המושחת אז תארו לכם שהכל מושחת ככה בעולם הרוחני כאשר אנחנו לא שומרים את כללי הקדושה יש פגם בהנהגה של הקדושה אנחנו רואים פה דברים קשים רואים שהרשעים מתגברים רואים כל מיני דברים מצליחים לא מבינים מאיפה זה למה השם נותן להם כוח? השם נותן להם כוח בגלל העוונות זה הכוח, מכל עוון הם לוקחים כוח גם ההנהגה שלהם ברגל גאוה ברגל חזקה אחר כך יש לנו תלויות כלפי שמים.

איזה תלויות הרי הוא קבע חוק שהיכולת שלו לבטל את הדינים ולהשפיע טוב וחסדים לעמו ישראל ולבריאה כולה זה תלוי בעבודת התחתונים אז אם התחתונים שזה אנחנו לא עושים את העבודה נכון מה אנחנו רוצים ממנו- זה מה שהוא קבע, זה החוק שהוא קבע בששת אלפי שנות התיקון! זה בעניין של 'מלך אסור ברהטים' פמליה של מטה נותן כוח לפמליה של מעלה- זו אחריות. ולכן שאנחנו רואים דברים שנראים לנו כחוסר צדק או רואים שהרע מתגבר רואים כל מיני דברים מה אנחנו מתפלאים בתוך נפשנו אנחנו הכנענו את הרע? אנחנו הגברנו את הקדושה? לבדוק פשוט, הגברנו אז גם בעולם באופן כללי הקדושה גברה, לא הגברנו את הקדושה אז הטומאה גברה זה הכל. גאוה- השם מסתלק למעלה והחסדים מסתלקים ועולם כמנהגו נוהג ונראה כביכול שאין דין ואין דיין.

וזה חילול השם הכי גדול שאנשים שואלים איפה האלוקים של אלה למה לא מושיע אותם למה לא עוזר להם, למה זה למה ההוא, אבל זה החוזה שיש לנו ככה זה עובד לכן אם רוצים שיהיה קידוש השם והשם יתברך יתגלה בעולם וינהיג את העולם בחסד גמור הכל תלוי בנו בעבודה שלנו, נתגבר נהיה בני אדם הוא יתגלה, נמשיך לעשות שטויות אז נחכה, ימשיך לעבור הזמן עד הקץ האחרון שהוא יתגלה בכל מקרה.

"ובמצרים שהקב"ה רצה להוציא את ישראל מהגלות בתחילה הכניע המדרגות הטמאות שלהם למעלה" איך אומרים? את המנכ"ל הוא הוריד קודם, התחיל את ההבראה מלמעלה למטה "אחר כך נשארו נכפים המצרים עצמם למטה. וההכנעה הזאת היא השבירה שהיה להם, שהכלים הטמאים שלהם לא יכלו לקבל האור, ולא יכלו להשפיע עוד למטה במצרים. ואז הוצרך פרעה, שהיה השר שלהם למטה, לקום בלילה, ולומר: 'קומו צאו וכו'..'. וההכנעה הזו היא השבירה שהיה להם שהכלים הטמאים שלהם לא יכלו לקבל האור לתת להם את הכוח ולא יכלו להשפיע עוד למטה במצרים" אז בעולם הזה לא היה להם יותר כוח לא יכלו להחזיק את עם ישראל, "ואז הוצרך פרעה שהיה השר שלהם למטה לקום בלילה ולומר 'קומו צאו', על כורחו."

יש פה סוד גדול בדרך כלל העולם הזה מונהג על ידי הנהגה של ז"א ונוקי וי-ה' של שם ההויה, שכר ועונש אבל יש מקרים שהשם יתברך מעורר הנהגה יותר עליונה של חסדים ורחמים גדולים עובר, מוחה את העוונות ואת הפשעים ואומר למרות הכל משפיע להם חסד וטוב למרות שעל פי החשבון לא מגיע.

כמו אבא להבדיל שהילד שלו עושה צרות בהתחלה נותן לו מכה זה לא עוזר נותן לו עוד מכה זה לא עוזר ולא רק זה הוא מתחיל להתמרד הילד ומתחצף כנגד אביו אביו אומר: ווי ווי אם אני נותן לו עוד מכה ועוד עונש במקום תיקון מה יצא מזה, אז הוא אומר: 'אתה יודע מותק, בוא אני אסביר לך', מקרב אותו בחזרה מלטף אותו תראה למה עשית ככה

אתה יודע שאבא אוהב אותך, מפיס אותנו. ככה בהנהגה אותו דבר כך היה במצרים שהמצב הגיע שכמעט אנחנו כבר הגענו לשער ה-נ' בטומאה לא היה ברירה אז השם יתברך עשה עמנו חסד מלמעלה לא לפי חשבון לפי המצב אז מה שהוא אומר פה:

"ולא יכלו להשפיע עוד למטה במצרים ואז הוצרך פרעה שהיה השר שלהם למטה לקום בלילה ולומר 'קומו צאו'. וכן השבירה הזו עשה בהם שני קלקולים כמו שכתבנו למעלה אחד שהיה גורע מהאורות צורת עצמם וחיבורם אלה באלה והשני שלא היה מניח לתחתון להלביש את העליון ממנו וזה עניין אמרו 'ולא ראו איש את אחיו ולא קמו איש מתחתיו'. 'לא ראו איש את אחיו' - האורות לא רצו להיכנס בכליהם וזה מה שהיה גורע מן האורות צורת עצמם מפני שהצורה היא בכלי כדי שיוכלו להשפיע למטה וזה 'איש את אחיו' איש הם האורות, אחיו הם כלים.

'ולא קמו איש מתחתיו' הוא הקלקול השני שהיה שלא הניח התחתון להלביש את העליון ממנו. "שלשת ימים", מפני מה שלשת ימים - כדי להכניע ג' קוים הטמאים שלהם, שהם חסד דין רחמים אבל לבני ישראל היו מאירים האורות בכליהם כראוי 'במושבותם' דייקא 'ולכל בני ישראל היה אור במושבותם' ודאי".

אז הנה כאן אנחנו רואים למה הוא הסביר בהתחלה את העניין של שבירת הכלים מה קורה שיש שבירת הכלים ומה קרה שהיה שבירת הכלים של הטומאה שהשם יתברך שבר את הכלים שלהם ובאותו רגע ששבר את הכלים שלהם היה תיקון לכלים שלנו אנחנו קבלנו אור והם קיבלו חושך. זה עניין גם של מכת הדם שהם היו שותים בכוס אחד עם היהודי, היהודי היה מקבל מים הם היו מקבלים דם.

העניין של שלשה ימים כנגד של המדרגות של חסד דין ורחמים כל דבר ודבר שקורה בעולם הזה גשמי יש לו שורש רוחני למעלה, אז למה שלשה ימים לכן שלשה ימים, ולמה לנו היה אור ולהם היה חושך למה לפי הפשט, הסיפור האמיתי שהיה: להם היה חושך לנו היה אור, הסיבה הרוחנית לזה זה שבירת הכלים שלהם ותיקון הכלים שלנו, האורות יכלו לשרות כבר כי השם יתברך ריחם עלינו וניקה אותנו באותו זמן ואז היה לנו אור ולהם היה חושך, למה חושך -

הסתלקות האורות אז זה חושך יש שבירת הכלים אין מי שילביש את האורות, גמרנו חושך יש להם, זה הרמח"ל פלא פלאים יש שאלות?
תלמיד:

הרב: היהודים שמתו למה מתו - כי היו רשעים, מה זה רשע? שלוקח אור בלי כלי מושך שפע בלי זכות, התורה נותנת לאדם אפשרות לקבל שפע בצורה מתוקנת אתה רוצה לאכול תאכל אוכל כשר תברך מותר להנות הקדושה לא אוסרת הנאה לגמרי מותר להנות - אבל לשם שמים.

מה הרשע רוצה? 'הלעיטני מהאדום האדום הזה', תביא אורות, תביא שפע, תביא עונג אני לא עושה בשביל זה כלום. אדם מוכן להרוג, מוכן לגנוב, מוכן לענות, העיקר שהוא נהנה, הוא מקבל את מה שהוא רוצה. זה הרשע. אז אם היו בעם ישראל כאלה שהתנהגו כרשעים אז היה להם שבירת הכלים אז גם הם מתו. מה זה מוות? זה שבירת הכלים.

תלמיד: אז מה ההבדל בין אלה שכל העברות עברו ובכל זאת יצאו לבין אלה שמתו כלפי דורנו מי יכול להגיד מי כזה רשע שלא יזכה לגאולה ומי כן?
הרב: מי יכול להגיד?! השם יתברך!

תלמיד: קודם על פי האבחנה, על פי מה שהיה במצרים, סוגי הרשעים שאלה זכו ואלה לא זכו?

הרב: אנחנו יודעים שגלות אחרונה, גאולה אחרונה זה לפי התכנון שהוא "חושב מחשבות שלא ידח ממנו נדח" שהוא רוצה שיהיה תיקון לכולם יכול להיות שיהיו רשעים כאלה מעטים שהתיקון שלהם אולי יהיה בסוף, באופן כללי יש הבדל בין יהודי רשע לבין גוי יש הבדל בשורש הנשמה ויש הבדל שהיהודי רשע בגלל היצר הרע ששורה עליו תוציא לו את יצר הרע הנשמה טהורה. מה הנשמה אשמה? ובכל זאת הרשעים שבישראל שלא עושים תשובה יש להם חלק לעולם הבא ויש בזה הרבה סודות איך יגיעו לתיקון הרי יש את סוד הגלגול, סוד העיבור כגלגול ואיך רשע שכל הזמן בא לידי גלגול והוא מקלקל יותר אז איך יהיה לו תיקון בסוף אז יש את העניין של עיבור, עיבור נשמה כגלגול שהוא בא בעיבור בתוך אדם אחר ואז הוא מתקן ולא מקלקל הוא נהנה יחד איתו מהמצוות שההוא עושה. ולא ניזוק מקלקולים אז בסוף הוא מתוקן זה צריך להפריד פסולת מאוכל ואוכל מפסולת כמו שבאומות והיו כאלה גם כן שהיו צדיקים ויש להם חלק לעולם הבא ויהיו גרי צדק ככה בעם ישראל יש כל מיני עניינים שיקבלו תיקון וזיכוד האם גם לעתיד לבוא יישאר 'חמושים עלו בני ישראל' נקוה שלא נקוה ש"לא יידח ממנו נדח" מה עוד?

תלמיד: יש את זה אולי בגמרא באשר למצב שאולי היה קודם, כי אולי יותר טוב לדעת מה הנקודת מוצא, והנקודת מוצא כמו שאני רואה את זה, זה שבמצרים היו מסכים הייתה טומאה ובעצם הכלים הצינורות היו עם כל מיני נחשים ועקרבים וכל מיני כאלה סיטרא אחרא עכשיו אם היו כל כך הרבה מסכים וכ"כ הרבה עננים ושום דבר לו יכל לעבור מלמעלה אז בני ישראל זעקו "ותעל שוועתם השמימה" אז איך זה שכבר אולי כבר אז ירדו ניצוצות אני לא יודע זה נראה קצת לא בהיר או שהיה צריך להיות חושך גמור ובני ישראל הצליחו ליצר כלים איך שהוא לאגור את האור הזה או שבאמת כמו שהרב אומר ברחמיו הרבים הציל אותם קשה קצת להבין מה קרה אתם באמת?

הרב: טוב יש על זה בחז"ל כל מיני דברים שישראל נגאלו ממצרים על שלא שינו את לשונם, לבושם ושפתם, שפתם, לשונם מלבושם יש גם דעה שהיו עושים חסד זה עם זה יש בזכות אבות יש כל מיני אבל ברור שאחרי פסח יש ספירת העומר וספירת העומר זה הכנה לקבלת התורה עדין לא הייתה לנו התורה במצרים ולכן באמת היינו צריכים רחמים רבים ועל פי החשבון היינו בצרה קשה ולכן השם יתברך התערב מלמעלה למטה ושינה את המדרגות כדי שנצא וכל הכלים שיכלנו להכניס שמה גם בזכות נשים צדקניות נגאלו כנראה שזה לא היה מספיק כשלעצמו היה מספיק כדי לעורר את הרחמים הגדולים אבל אולי לא לפי החשבון ככה זה, כן.

תלמיד: שאלה פשוטה למה התורה ניתנה אחרי יציאת מצרים כלומר איזה ידע מה היה לבני ישראל איזה תורה משהו כדי לדעת איך להתנהג במצרים?

הרב: טוב אנחנו יודעים שאברהם יצחק ויעקב הם קיבלו את התורה וקיימו את התורה וזה עוד לפני גלות מצרים אז בודאי שהיה להם ידיעות של התורה אבל קבלת התורה כעם ממש זה בהר סיני כל הפרטים כל העניינים כמו שצריך, למה? ככה, למה אנחנו יכולים לשאול למה?

ככה השם רצה שרק בהר סיני ורק אחרי יציאת מצרים נקבל את התורה אולי כי היינו צריכים לעבור קודם כל את הגלות המרה הזאת גם ידוע שיהודה הלך הקים בית מדרש שם אז עסקו בתורה כנראה לא בעוצמה ובאיכות ובהתרחבות בתוך העם כמו שאחרי הר סיני שכל הנשמות קיבלו את התורה וזה לא היה כחובה זה לא היה חובה ברגע שקיבלנו את התורה זה כבר חוב, זה כבר עול, זו ברית. כן?

תלמיד: אולי יתכן שזה מקדים את זמן הפרשה, דור המדבר שמת לפני שנכנסו לארץ

ישראל אפשר להבין שאולי נכנסו רק צדיקים וכאלה שראויים, הראויים נכנסו, עכשיו אם נכנסו כאלה ראויים אז איך קרה שבעצם אנחנו שום פעם מוצאים את עצמנו עם דור המדבר מה אנחנו צריכים לתקן גם את כל הדור הזה שנשאר לנו את אותו דור המדבר שמת בעוונותיו אז עכשיו בעצם יש לנו גם דור מדבר משלנו גם בימים אלה מה אתה שואל ?

תלמיד : שאלתי אם דור המדבר הזה אלה שלא היו ראויים להיכנס האם בעצם... הרב : באים בגלגול כתוב שהתלמידי חכמים של הדור הם נשמות דור המדבר. בודאי, שיהיה לך ברור שמה שלא מתוקן באותו זמן זה מתקן אחר כך בגלגולים חוזרים ואם היינו גומרים את כל התיקונים אז כבר היה בא משיח אם אנחנו עוד לא גמרנו את התיקונים סימן שיש עוד תיקונים מגלגולים שונים בפרט ובכלל עד שנגמור את העבודה אז יבוא משיח השם יעזור. כן?

תלמיד : הרב אמר שהכלי נשבר אין צורה לאור אז מה זה באור של יום הראשון ויהי אור זה עניין של כלי או לא היה כלי

הרב : טוב אני לא רוצה להיכנס פה לכל העניינים של הקבלה כלי ואור יותר מדי זה צריך ללמוד על הסדר רק אנחנו הסברנו כמה מושגים פה בשביל להבין את העניין של הפרשה ולהבין את העניין של השעבוד ולהבין את העניין של הגאולה ומה קורה פחות או יותר מושגים כלליים שמנסים ללמוד קבלה לא על פי הסדר בסוף לא מבינים כלום אז פה שמה מושג להסביר כן אבל אם צריכים להבין צריכים להבין את זה לפי הסדר. כן.

תלמיד : הרב אמר שבכל גוני התורה צריך לראות תורה אחת בחסידות וגם תכלס' במעשה בין הגמרא לפשט דברים כאלה לבין הפנימיות עכשיו איך בן אדם, זאת אומרת, מה צריך להיות המינון מה יש בן אדם שמחפש את הפנימיות בגמרא ולא מוצא אותה או מחפש את הפנימיות בפנימיות וגם כן לא מוצא מה, איך בן אדם צריך לפעול?

הרב : טוב אין נוסחה אחת לכולם אדם קודם כל צריך ללמוד בתורה מה שמרומם את נפשו איפה שהוא שמח אם הוא שמח בהלכה אז ילמד הלכה אם הוא שמח במדרשים ילמד מדרשים אפשר שיש בו שמחה והתעוררות והוא מרגיש אור בלבו הוא לומד שמה צריך לעסוק בזה וזה על פי האדם שמה התיקון שלו ובזה הוא מושך את האור המתאים לו וגם מבשם את כל העולמות דרך הלימוד שלו חוץ מזה הוא גם צריך ללמוד את כל פרד"ס התורה במשך הזמן שאדם לומד מפה ולומד משם ולומד משם ולומד מפה בסוף יש לו התכללות זה נוצר לבד אם אדם רק יעסוק בדבר אחד אז לא יהיה התכללות אז זה לא טוב זה לא טוב לא טוב המצב הזה ודאי שאדם הלוואי ונדע אפילו פסוק אחד מהתורה מה אנחנו יודעים זה קשה אי אפשר להיות גדול בכל התחומים ולדעת הכל בכל העניינים אבל לגעת צריך לגעת זה חשוב. כן?

תלמיד : הרב דיבר על דורנו שהוא בחינת גלות מצרים אפשר להבחין גם בשלב זאת אומרת היה שלב של שיעבוד היה שלב של הליכה למדבר שלב של הכניסה לארץ אפשר להגיע לאיזה שלב אנחנו נמצאים בדורנו אנחנו שלב השעבוד אנחנו שלב הליכה במדבר אפשר להגיד אולי שהשואה הייתה שלב השעבוד הנורא?

הרב : אנחנו בתהליכים של גאולה זה מובן הגאולה שלנו צריכה לבוא על ידי התפשטות המעיינות שמעיינות פנימיות התורה יתפשטו בעם והעם יבחר אז כל אחד ואחד יבחר מה הוא רוצה לפי זה יהיו תוצאות. אנחנו עכשיו במצב של טרום בחירה כי רוב העם לא מכיר כלום אז מה שהוא בוחר הוא מתחושות בטן לא מידיעה ואין מענישים אלא אם כן מזהירים זאת אומרת שלמרות שניתנה תורה מסיני תכלס' בעולם הזה.

פסח ההגדה של ר' יעקב קופל זצ"ל

חג הפסח, זה חג ההתחדשות. לקראת הפסח אנחנו מתחדשים. גם באופן גשמי, וגם ידוע שלסדר רצוי שהאדם ילבש בגד חדש, זה תחילת השנה. זה זמן מאוד חשוב. אחר כך מיד אחרי ליל הסדר מתחיל ספירת העומר, וזה זמן עוד יותר חשוב. מהבחינה הזאת של התחדשות ותיקונים.

כל יום יש תיקון של ספירה אחרת, עד שככה מכינים כלים לקבל את התורה בשבועות. וזה זמן שמתחיל החום גם בארץ פה, ומתחילים הניסיונות הקשים. זה זמן שנהרגו תלמידיו של ר' עקיבא, כי לא נהגו כבוד זה בזה.

זה זמן לא פשוט. ככה שצריך לדעת, שלא בבת אדם יכול להגיע לקדושה. מעט מעט אגרשנו מפניך. את היצר אפשר לאלף אותו ולהשתלט עליו, כל פעם במעגלים. גמרת, אתה חושב שגמרת, מתחיל בכיוון אחר. גמרת את הכיוון השני, חשבת שכבר מצאת, זה בא מכיוון אחר. צדיקים ילכו מחיל את חילי. אין מנוחה.

לא בעולם הזה ולא בעולם הבא. בעולם הבא גם כן, הולכים מדרגה לדרגה. וכמה שאדם יותר מתפתח, הנסיונות יותר קשים והנפילות יותר פחות נעימות. כי אם לאדם רגיל לא נעים ליפול, על אחת כמה וכמה לאדם יותר מתוקן. שזה לא נעים לו ליפול. הנשמה מזדעזעת יותר, והעולמות מזדעזעים יותר, והנזק גדול יותר. כמו שאם איזה ש.ג. מועד במשהו, טוב, לא כל הצבא מתמוטט. אבל אם איזה רמטכ"ל, או סגן אלוף או אלוף עושה משהו לא בסדר, זה פוגע בכל הצבא.

ככה שכמה שהולכים ומתפתחים, הדברים הם מסובכים, יש יותר אחריות, והנפילות הן תדירות. אולי לא במעשה, אבל במחשבה או ברגש או בדמיון, לא משנה, כל אחד במה שנופל. לכן אנחנו צריכים לדעת את זה, ולא להתייאש. כי לא בבת אחת אנחנו נשתחרר מהיצר הזה.

אחרי יציאת מצרים, ויציאת מצרים כמו שלמדנו על פי האר"י ז"ל אנחנו יצאנו בלי זכות. קיבלנו אור גדול בלי כלים. ומיד אחרי זה מתחילה ספירת העומר כדי להכין את הכלים. ובמשך כל השנים שהיינו במדבר היו נסיונות ונפילות קשים. חטא המרגלים וחטא העגל, וכל מיני תלונות מתלונות שונות שעם ישראל התלונן לה', וקורח ועדתו שמרד במשה, ולא גמרנו דבר אחד התחלנו כבר דבר אחר.

ככה זה, זה התהליך של הגאולה. שאדם או הכלל בתהליך של גאולה, ואנחנו עכשיו בתהליך של גאולה - הנסיונות הם מורכבים. היצר לא רוצה לוותר. הצלחת במשהו - הוא מחפש במשהו אחר. אם כי כל אחד יש לו תיקונים בהתאם לשורש נשמתו ולמצבו. ולמה שהוא פגם קודם, שהוא צריך לתקן.

אז אדם יודע: אחד שלמשל נכשל במשך חייו שאכל הרבה טריפות, דברים כאלה. אז יש לו בזה תיקון. בזה ובמה שמשמע מזה, שאר הדברים, כן: טמטום המח, טמטום הלב, התוצאות של הדבר. אז יהיה לו נסיונות. אחד שהוא כעסן, אז יש לו נסיונות בכעס. אז הוא לא ילך ביום אחד. אחד שהוא דכאוני, אז יש לו ברגש את הבעיה הזו, זה גם כן לא ילך ביום אחד. זה שלב אחרי שלב.

וכתוב בספרים הקדושים, שכשאדם חוזר בתשובה, יוצא מהשליטה של הקליפה, הקליפה לא רוצה לוותר לו. היא כרוכה אחריו, יותר מאשר בן אדם רגיל. היא אומרת: מה, זה היה שלי, הנשמה הזו היתה אצלי, נתנה לי כל הזמן אוכל. עכשיו אני רעב, אין לי ממי לאכול, אני אלך אליו. והיות שהאדם היה תפוס בקליפה הזאת, אז הקליפה מכירה אותו. היצר יודע איפה החולשות שלו, ואיפה הפתחים שלו, במה הוא יכול ליפול, ושם הוא הולך ומנסה

אותו.

עכשיו תשובת המשקל זה כשאדם נמצא באותו נסיון שהיה פעם, ולא נופל. למשל היה עושה דבר לא צנוע, מגיעה הזדמנות דומה - והוא נמנע. נמנע - זה מראה שהוא כבר הגיע לתשובה אמיתית. ומתחיל... אנחנו היום במצב כזה של השתקעות בטומאה, שלא מרגישים מה אנחנו עושים. כמו שאדם לפעמים מתחיל לקרוא, ללמוד הלכות לשון הרע. הוא מתחיל להזדעזע, שבעצם כמעט כל היום הוא מדבר לשון הרע.

עד עכשיו הוא לא ידע בכלל. הוא לא הרגיש, לא הרגיש. התחיל ללמוד, הוא אומר ווי ווי, באיזה מצב אני נמצא, באיזה מצב אני נמצא. הוא נחרד מהמצב. אחר כך הוא מתחיל לקיים מה שהוא יכול. אי אפשר בבת אחת. נופל וקם, נופל וקם. עצם הנפילה והקימה הזו כל פעם שהוא נופל וקם, הוא מוציא עוד ניצוץ, משחרר עוד חלק מהנפש שלו ומעוד נשמות שקשורות איתו שהיו עשוקות. אז ככה שזה הסיבה שכל פעם קם ונופל ונופל וקם, ועוד פעם ועוד פעם ועוד פעם ועוד פעם. לא סתם ה' שלח את הספרים האלה של הלכות לשון הרע דוקא בפסח, כי זה תיקון של פסח: פה - סח. פסח זה הפה מדבר.

זה תיקון בפה, כן. ועל פי האר"י ז"ל יש דברים גדולים, באופן כללי ה' יתברך לפני יציאת מצרים היה מוסתר, פרעה ואף אחד לא הכיר את ה', בגלל ההסתר פנים. בתהליך עשרת המכות ויציאת מצרים ה' התגלה. ומה זה הדיבור? הדיבור מגלה את פנימיות האדם. מה שאדם חושב, אתה לא יכול לדעת עד שהוא מדבר.

כשהוא מדבר אתה יכול לדעת מה הוא חושב. אז אותו דבר: כשיש הסתר פנים, כביכול הדיבור מוסתר. כשיש גילוי פנים, הפה מדבר. כשיש גילוי של הפנימיות. אז זה ענין של פה-סח. הפה דיבר.

לכן הדבר הזה הגיע בזמן. וצריכים לעשות תיקון גדול מאוד. אני חושב שהיום כל הציבור שהיה קצת קורא בספרים כאלה של תיקון הלשון, היה נחרד. כולל חילונים רחוקים מאוד. כי יש בהם בכל זאת איזה חוש ככה, לענין הזה. לא אומר שכבר הולכים ומקיימים, אבל זה מענין אותם. זה נקודה שדרכה אפשר להגיע לליבם. כי כולם נגועים בזה לצערנו. רובנו נגועים בזה, אבל כל אחד בעומק עומק עומק נשמתו יודע שזה לא טוב. שהוא דיבר על הבוס ודיבר על הזה ודיבר על ההוא, הנשמה לא נותנת מנוחה לאדם. אומרת לו בפנים: למה דברת? למה אמרת? לפעמים אדם לא יודע את ההלכות, וזה מטרטר לו בפנים. אז זה זמן עכשיו של התחדשות, צריכים להתחיל להתחדש בכל המחשבות, דיבורים, רצונות.

כמו שמחפשים בכל הסדקים ומתחת לכל הבלטות, בכל החורים חמץ, אנחנו יודעים שחמץ זה היצר, אז אנחנו צריכים תהליך של חיפוש. לדעת, להתחיל להכיר איפה היצר תופס אותנו, ואיך אנחנו יכולים להתמודד ולצאת. התהליך הזה של יציאת מצרים, הוא יכול ללמד אותנו הרבה על איך שהיצר תופס את האדם. המצב שהיהודים היו במצרים, הוא מצב שהיו משועבדים.

לא היה להם כח אפילו לשמוע, מלחץ העבודה הקשה לא יכלו לשמוע למשה. זאת אומרת שאדם נמצא בדרגה שהוא עשוק, אין לו אפילו כלים לשמוע. לא לעשות - לשמוע. הוא לא יכול לשמוע.

לא יכול לשמוע את האור, לא יכול לקבל. זה המצב של רוב העם, שלא יכולים לשמוע בגלל המצב.

עכשיו, כך היצר עושה. דבר ראשון שהוא מנסה את האדם זה בכפירה. כמו שפרעה אמר שהוא לא יודע מי זה ה', הוא לא מכיר את ה'. ה' לא מופיע. כל עבודה זרה

שבעולם הופיעה אצלו, אבל את ה' הוא לא מכיר. אז ככה זה. היצר בא ואומר לאדם להאמין בכל מיני דברים: להאמין בדאגות שלו, ולהאמין לדמיונות שלו, להאמין לגאווה שלו, ולהאמין לטבע ולכל מיני דברים, חוץ מחלילה...להאמין בכוחי ועוצם ידי, שאדם עושה את הכל.

להאמין בכל: באגו של עצמו, לכל דבר הוא ישתחוה חוץ מאשר להשתחוות לה'. זה היצר לא נותן. היצר לא נותן.

אז התהליך של התחלת ההשתחררות מהיצר אנחנו צריכים ללמוד מאברהם אבינו. הוא בהתחלה עבד כוכבים: עבד את השמש, עבד את הירח. זאת אומרת הוא גם היה בהסתר גדול. נשמה שלו, נשמה כל כך גדולה, היתה בהתחלה בהסתר פנים. ובהתחלה הוא חשב שהשמש זה הקדוש ברוך הוא.

פתאום ראה שהשמש שקעה, הבין שזה לא זה. חשב שהירח זה מלך העולם. ראה שהירח גם כן נעלם, אחר כך הכוכבים. כך עד שהוא הגיע לזה שיש מנהיג לעולם, ואז ה' התגלה לו. זאת אומרת שבהכרח אדם שנוולד רחוק מהתורה ולא מכיר את התורה - עד שהוא מגיע לזה הוא צריך לעבור כל השלבים שהוא עובר. והוא מחפש. זה החיפוש הזה.

עכשיו החיפוש הזה יש בהכרח הסתרי פנים ונפילות ודרגות. הדבר היחידי שצריך להחזיק את האדם, זה שאדם צריך להיות אמיתי. זאת אומרת אברהם אבינו היה אמיתי. הוא בדק. אמנם היצר מכר לו בהתחלה כל מיני לוקשים, והוא קנה אותם, אבל תמיד הוא בדק: האם זה נכון או לא נכון.

לא נשאר עם אותה עבודה זרה למרות הכל. אני מכיר איזה זוג שהיו שקועים באיזה כת בחוץ לארץ. כת רצינית ומתוחכמת מאוד. כמה שהכת יותר מתוחכמת, יותר קשה לצאת משם.

וכמה שזה יותר יפה ויותר אוניברסלי ויותר אהבה ויותר כל הדברים היפים שמדברים לנפש היהודי, כך יותר קשה לצאת. וכך גם היצר שם יותר גדול. בסופו של דבר הם ראו שזה היה רמאות, וכל הגורואים שם עשו דברים נוראים וכולי וכולי, הם יצאו. אבל לפני שהם יצאו ועלו לארץ, גם היה להם עזרה מפה, שפקחו להם את העיניים, הם כשגילו את הרמאות התחילו להגיד לאנשים שם, לגויים: אתם סוגדים לגורו הזה ותראו מה שהוא עושה, איזה דברים! גונב כסף, נואף את הנשים שם, דברים נוראים.

ומשתחווים לו, כל הדברים שאתם בטח שמעתם. אז ביניהם היו גם אנשים שידעו מקרוב את העניין, מה שהם עושים. אבל הם לא יכלו להפסיק לעבוד את העגל הזה. הם ראו, היהודים אמרו להם: תשמעו, זה הכל טומאה, תועבה, זה דבר גרוע, אתם רואים בעצמכם. כן כן, אבל אנחנו לא יכולים לעזוב. והם נשארו וממשיכים, כמה שנים אחרי זה הם עוד היו בקשר, וממשיכים.

זאת אומרת זה ההבדל בין האדם שמחפש את ה' באמת, לבין מי שמחפש מה שנוח לו. מי שמחפש את ה' באמת, עובר הרבה תהליכים, אבל בכל תהליך הוא בוחר באמת. בסוף הוא בוחר באמת. מתמסר, כמו שעשה אברהם אבינו. ומי ששקוע בתוך הדבר בשביל הדבר ולא מחפש את ה', אז הוא נשאר שמה. אפילו אם הוא רואה שלא הכל מאה אחוז, הוא נשאר.

כך שכל ישראל יש להם בפנים, כל ישראל זה זרע האמת. כי אנחנו באים מיעקב אבינו. זה טבוע בתוך נשמתנו האמת, לכן אפילו שהיינו שקועים במה שלא היינו שקועים, גם באופן פרטי וגם באופן כללי, בכל הגלויות, אנחנו מובטחים לצאת. המערכת הזאת תפעל. יקח יום, יקח יומיים, יקח שנה, יקח כמה שיקח. כבר לקח אלפיים שנה ועוד לא יצאנו, זה

לא משנה. אנחנו מובטחים. הנפש של היהודי מובטחת להתעורר בסופו של דבר. הנפש האלוקית לא יכולה להיות שקועה לעולמי עד. היא תתעורר; היום, מחר, מחרתיים - היא תתעורר.

מעל לטבע, מעל לשכל, מעל למה שמובן - היא תתעורר. כמובן שבשביל להוציא כל נשמה שעשוקה בקליפה צריך זכות.

או זכות אבות. לפעמים אדם בא מאיזה שושלת מפוארת, של צדיקים או משהו, אז הצדיקים האלה מתפללים עליו בשמים. שיצא מהטומאה, שיצא ממה שהיה עשוק. זה זכות אבות.

אבל לא כל אחד יש לו זכות אבות. כולנו יש לנו זכות אבות, כן? מאברהם, יצחק ויעקב. אבל זה זכות כללית עכשיו. זכות פרטית לא כל אחד יצא מזרע של צדיקים, אז אותו אדם שאין לו את הזכות אבות, הנשמה שלו צריכה להיאבק ולהלחם, ונלחמים קשה, עד שאחד יוצא.

עד שאחד יוצא - הנשמה יוצאת, כמו שאומרים. זה לא פשוט. אבל כולנו מובטחים שבסוף נצא, ונצא ביד רמה. אם זה יבוא מאיתנו ואם זה יבוא מלמעלה, זה לא משנה.

זה היינו הך. בסופו של דבר זה היינו הך. זה מערכת הקדושה. ואנחנו עתידים לצאת ממצרים, כמו שיצאנו שם.

למרות שהיינו משוקעים וכמעט נ' שערי טומאה, בכל זאת ה' לא ויתר. כך שאדם אסור לו להתיימש. גם כשהוא נופל עמוק, זה נופל קשה, זה כי הוא צריך לקום משם. זה התיקון שלו.

נפל - לא שצריך לחפש נפילות. אם אדם נפל, צריך לקום. לקום כמה שיותר מהר. ואז בזה שהוא קם מהר, הוא יכול להוציא עוד נשמות שקשורות אתו.

שמשוקעות בעוד איזו קליפה אחרת או דומה לזו, ובזה שהוא מתעורר לעשות תשובה, אז יש לו כח להוציא את הניצוצות שקשורים אתו. ואז כל פעם הוא מתקן עצמו ומתקן אחרים.

עכשיו שאנחנו בשלב של גאולה, יהיה דומה הדבר לגאולת מצרים. יהיו זמנים של גילוי פנים, יהיו זמנים של הסתר פנים.

אנשים חשבו עכשיו במלחמת המפרץ, כבר ה' התגלה גמרנו, הכל יהיה מסודר. ניסים גלויים עם הטילים, ניסים גלויים עם זה שהרסו את שונאי ישראל שם, וכבר חשבו שהכל פתאום לא גמרנו את המלחמה כבר התחילו להרוג יהודים עוד פעם. וכל הצרות חזרו.

אז אנשים מתאכזבים. אומרים: אבל היה כתוב, היה זה, והיה ההוא. זה לא כך. אלא מה, ההנהגה הניסית זה לא ההנהגה שפועלת כל הזמן.

לפעמים יש נס. כשהסכנה גדולה לכלל כמו שהיה סכנה גדולה בזמן הזה, המלחמה הזו, אז מתעוררים הרחמים הרבים וה' עושה לנו פרוטקציה, ועושה לנו ניסים. כשעוברת הסכנה חוזר ההנהגה הקודמת, הנהגת המשפט שכר ועונש, ואז הדברים קשים. וזה גם כי הקדוש ברוך הוא לא רוצה שאנחנו נעבוד אותו רק בגילוי פנים. מה החכמה לעבוד את ה' כשהוא מתגלה אליך ומדבר אליך, ומנחה אותך ואתה לא צריך להתאמץ, ומגלה לך - זו לא חכמה.

זה לא בעיה. הבעיה זה לעבוד את ה' במסירות נפש כשהוא מסתתר ממך. זה מראה אם אתה מוסר את נפשך. כשה' לא מתגלה באופן גלוי ורציני כמו ניסים גלויים, אז אתה מראה שאתה לא אינטרסנט. מה החכמה להיות מפונק ואינטרסנט, אז מה הגעת.

עכשיו ה' רוצה להיטיב עם הבריות. הוא רוצה שהבריות יתקנו את עצמן. אז לכן הוא לא

יכול לתת להן ניסים וגילוי פנים קבוע. שיתפנקו. וזה מה שהיה במדבר בעצם. כשהי' התגלה כל הזמן - כל הזמן נפלו. וישמן ישורון ויבעט. הם קבלו ניסים גלויים, ומזה הם נהיו יותר חצופים. נהיו יותר חוצפנים ודרשו: לא טוב להם הלחם הקלוקל הזה, ולא טוב להם זה, ולמה אין מים, ולמה אין פה ולמה אין שם. אז הי' רוצה שאנחנו נגיע למצב שיכולים לעבוד אותו בכל הדרכים. גם כשאנחנו בהתעלות, וגם בשביל זה צריך הרבה כלים להכין, לקבל אור. תארו לכם שפתאום הי' היה מדבר איתנו עכשיו, בטח היינו מתעלפים. כמו שהיה במתן תורה, שפרחה נשמתם. הוא דיבר שתי מילים, שתי דברות - ולא יכלו להחזיק יותר. רק מי יכל לדבר אתו? משה רבנו.

למה? כי הוא היה צדיק. הוא היה מתוקן, היה לו כלים. הוא עבר כל מה שעבר, הוא מסר את נפשו בשביל עם ישראל. אז היה לו כח לקבל את האור מהי'. כל שאר העם לא היו במסירות כזו, לא היו בתיקון כזה, אז לא יכלו לשאת את האור הגדול. את האור הגדול לא יכולים לשאת.

אז עכשיו, בזמנים האלה, מפה עד שיבוא משיח, אנחנו נעבור זמנים קלים. יש זמנים של ניסים, וגילוי פנים והסתר פנים, וייראה לנו שהנה הנה, וזה מתרחק. כל השפשופים האלה זה קורס כמו טירונות, קורס קצינים, זה קורס נפשי לפרט ולכלל. כדי שהעם יגיע לזיכוד מקסימלי, לתיקון מקסימלי.

התיקון המקסימלי זה לעבוד את הי' לשם שמים. לא בגלל שאתה רוצה כוחות מעל הטבע, ולא בגלל שאתה רוצה ניסים גלויים, ולא בגלל שאתה רוצה שיהיה לך קל. כמובן שכל אחד רוצה שיהיה לו קל ושיהיה לו ניסים ושיהיה לו זה. אבל זה לא המטרה, המטרה זה לעבוד את הי'. במה שהוא שולח לך.

שולח לך אור - יופי. לא שולח - תצעק 'אבא', תתקרב אליו, תעשה משהו. גם כן יופי. בכל שלב ושלב. הלך לך - מצוין.

נתקל - גם מצוין. הוא רוצה שאנחנו נהיה קשורים אתו בעליות ובנפילות. בכל דרכיך דעהו. בכל צרה שלא תבוא. בכל ענין וענין.

הרי לפעמים אדם זוכה לאמונה מסוימת בהי'. ומרגיש נורא טוב. יש לו אור בלב. הוא מרגיש את האור בלב, יש לו אמונה, הוא מרגיש את האהבה, את הקשר. אז הוא חושב: אני כבר מסודר.

הנה הגעתי, אני כבר זה. פתאום יום אחד זה מסתלק. הרי זה רחמי שמים: זה שאם זוכה לאיזה אור בליבו, זה רחמי שמים. הי' אוהב אותו, מרחם עליו - נתן לו. זה אור. אבל האור הזה לא חייב להשאר שם קבוע. פתאום הי' מוציא את השקע, מוציא את הקשר ומכניס אותו לאיזה הסתר פנים, או שהאדם עושה איזה שטות וזה כבר גורם הסתלקות האור, וזה מביא הסתר פנים, ואז משם הוא צריך להתקרב מחדש. וזה עבודה הכי קשה. ובמשך הדורות שם נפלו כולם. כשאדם נמצא בגילוי פנים, אז מה הבעיה.

מה הסיפור? אבל כשאדם נפל או כשאדם נחשך מאיזו שהיא סיבה, להתחיל מחדש - פעם אחר פעם, זה מה שהי' רוצה. 'משכני אחריו נרוצה'. אנחנו צריכים לרוץ אחרי הי' בכל מצב ומצב ומצב ומצב. לכן בדור הזה, שצריך להביא את סוף התיקון, המציאות שלנו היא כל כך קוטבית, כל כך קשה. מצד אחד יש התעוררות בנשמות להידבק בהי', וללמוד קבלה ודברים יפים ונשגבים.

לפחות אלה שזכו יודעים כמה שזה מתוק. אז יש התעוררות. מצד שני יש את המציאות החומרית, הגסה, הטמאה, הקשה. האדם לומד תורה, מרגיש ברקיע השביעי, כן? אם הוא

זכה ללמוד מה שמתאים לנפשו אז בכלל. רק יוצא החוצה לחיים, הכל מתמוטט. המעבר הזה קשה מאוד. זה לא זמנים כמו שהיו פעם, היום בגלל כל הזה שהעם לא מתוקן: יש פריצות, יש לחצים של כסף, יש המון דרישות. כל משפחה צריכה להוציא המון כסף היום. הילדים חצופים, וזה קשה. ויש דרישות דרישות, רצון לקבל גדול. הדור הזה זה לא דור שמסתפק במועט. אדם צריך לעשות בר-מצוה, צריך לעשות חתונה - צריך להוציא את הנשמה. להשכיר אולם ולקנות ולעשות, וכולי וכולי. יש הרבה דרישה חומרית. ויש הרבה תענוגות שלא היו פעם, היום אדם נכנס לסופר-סול יש מאות ואלפים של מוצרי פינוק שפעם לא היה.

אז הוא מתפתה. צריך לבחור; לקחת, לא לקחת. יש הרבה לחץ על הנפש האלוקית. הרבה דרישה בהמית להנות ולעשות ולקחת ולהשיג. תחרותיות קשה. והמדע, וכל מה שדורש שאדם. פעם אדם היה הולך לשדה, מגדל את הבצלים ומה שגידל, והיה לו את הבעיות האלה וזהו. חיים יותר פשוטים. היום - איפה. תחשבו איזה מאמצים אינטלקטואליים וגופניים אדם צריך בשביל לעבוד, עבודה פשוטה היום בשוק. כדי שתוכל להתחרות על משרה. כמה שכל אתה מפעיל כל יום בעבודה שלך, כמה כישורים. כמה מחשבה, כמה אפילו ערמומיות, כמה מאמצים. שלא נדבר על יחסי אנוש, כמה שזה מורכב. על כל החלטה והחלטה, ולבדוק דברים... זה נסיונות קשים ומורכבים. איפה זה ואיפה התורה. לכאורה יש פער עצום, בין מה שאדם מתעלה ומרגיש אור בליבו, לזמן שהוא נזרק למים וצריך להתעסק עם האישה, הילדים, החיים, החשבונות. עם הלחצים, זה דברים קשים מאוד.

אז הדור הזה בכוונה תחילה ככה זה מובא. ככה נולדנו. הרי אם ה' רצה, יכל להוליד אותנו כבר במקום דתי, או בדור אחר. הדור הזה זה הפער הזה בין ה', בין מערכת הקדושה לבין מערכת החיים הוא לא סתם פער שנוצר בטעות. זה פער עצום ורב, וזה על מנת שאנחנו נצמצם את הפער הזה. שאנחנו נביא את ה' לתוך החיים.

לא לברוח מהחיים, לא לברוח לתוך איזה מערה, או משהו, ולהגיד 'אני את נפשי הצלתי וזהו זה. העולם הזה טמא ומטורף, ומה לי ולעולם'. זה היה בדורות קודמים. עכשיו כבר צריכים לבנות כלים גם גשמיים וגם רוחניים, זה מחייב אותנו להיות בתוך החיים. בתוך החיים, בתוך הזרם של החיים, שם להתפלל לה'.

שם לזכור את התורה, שם לזכור את ההלכה. שם לזכור את עבודת הנפש, שם לזכור את מה ששמעת בשיעור. ולא רק שאדם יושב בשיעור או שהוא לומד בספר. זה, מבחינה רוחנית זה גם טוב. זה נותן אור וזה מתקן.

אבל כל התורה הזו, תורת ה', הקשר עם ה' יתברך צריך להיות בתוך הברוך של החיים, בתוך הברוך של החיים. רק כשאנחנו נצמצם את הפער הזה, וה-י' יגיע לעקב, בחינת יעקב, זה דבר ידוע, זה לא רעיון שלי, זאת אומרת שה-י', שזה האות הראשונה של שם ה', י.ק.ו.ק, נכון? האות הראשונה הכי גבוהה, זה צריך להגיע לעקב.

עקב זה המקום הכי נמוך. האור הכי גבוה צריך להגיע למקום הכי נמוך. זה סוף התיקון. עכשיו האור הכי גבוה זה תורת הקבלה. תורת האצילות, נכון? זה צריך להגיע למצב שאדם חי את זה במציאות שלו.

בתוך נפשו, בתוך משפחתו, בתוך עבודתו, בתוך האוטובוס, בתוך המכולת. איפה שהוא הולך ואיפה שהוא נמצא. וזה המטרה של הבריאה. הרי כתוב שה' יתברך ברא את העולם, כי "התאוה לו יתברך להיות לו דירה בתחתונים" - שיהיה לו דירה בתחתונים. הוא לא רוצה מלאכים - מלאכים יש לו.

ה' רצה שגילוי שלו יהיה בתוך החומר, בתוך העולם החשוך הזה. פה. פה בתוך החיים. ולכן הפער כואב וקשה, אנחנו מוכרחים לצמצם אותו. וזה יהיה התיקון האמיתי. זה הזיכרון האמיתי, וזה קשה.

זה קשה מאוד, ואין ברירה. אותם אנשים שהיום אתם רואים אותם גסים, ומרוחקים, אתם אומרים ווי ווי, זה איפה יחזור בתשובה? מה לו ולזה. זה יגיע. זה לא רחוק.

זה האור הזה יתחיל להכנס בנשמות, ואותם אנשים שלא היית מאמין - עוד שנה, עוד חמש שנים, עוד חמש דקות - אותם האנשים כן יתקרבו. ואם תסתכל אחורנית, גם עלינו מי היה מאמין. מי היה מאמין. שכחנו איפה היינו ומה נולדנו, ומה קרה.

והאור הזה הולך ונכנס. הולך ונכנס. מפסח לפסח, משנה לשנה. לכן הענין של הגאולה זה לא רק יבוא משיח, מתי יבוא משיח. שיפול עם איזה חללית ויבוא וגמרנו. זה תהליך של תיקון.

כשיגיע סוף התיקון, אומר האר"י ז"ל, כשכל הניצוצות יקבלו את תיקונם - אז יבוא משיח. לא לפני ולא אחרי. והתיקון זה התיקון הזה בתוך החיים. לא תיקון רק בתיאוריה, משהו ככה מענין וגבוה וכולי וכולי. לכן האור הזה חייב, ותהיה הפצה, וזה יקרה בעזרת ה' עוד בדור שלנו. זה תלוי במאמצים שנעשה.

עכשיו רק שאנחנו נדרוש את ה', עוד פעם נדרוש אותו, נרצה אותו ונחפש אותו, נחפש את התורה שלו ונחפש להשתוות אליו, מה שחז"ל אמרו: 'השתוות הצורה', זאת אומרת לקבל על מנת להשפיע, ונהיה נקיים כמה שיותר בדבר הזה, נהיה צינורות כמה שיותר נקיים וכמה שפחות אינטרסנטיים אגואיסטים, אלא אמנם לקבל הרבה אבל בשביל לתת את הדבר הזה, בשביל לעשות נחת רוח - אז הדבר הזה ילך ויפרוץ חזק מאוד. כמו שאמרתי לכם, פסח זה זמן של התחדשות וזה זמן מסוגל. ואנחנו ברוך ה' רואים כל ערב פסח ניסים ונפלאות. גם בפרט וגם בכלל. גם דברים גלויים, וגם דברים נסתרים.

אנחנו עוסקים עכשיו בהגדה של פסח. פירוש ההגדה של הרב יעקב קופל ז"ל, זה אחד מגדולי המקובלים. זה משהו מדהים. זה קצת קשה, אבל אני רוצה להתעכב כי שתראו שכל הפרטים בהגדה, הכל, פרטי פרטים זה משהו מדהים. כשקוראים את זה לא יודעים, אבל כשרואים את זה זה משהו מדהים. זה עמוד 93.

הוא מפרש שם את הענין "עבדים היינו". נכון שמתחיל ההגדה, יש את הענין של "עבדים היינו לפרעה במצרים".

'זוהי תשובה נוחצת דרך כלל על כל ארבעת השאלות. ארבע קושיות. שהרי כל ארבע השאלות בנויות על יסוד אחד.

שבליל פסח באו לז"א כל בחינות המוחין בפעם אחת כמו שביארנו כבר. וגם באו הגדלות קודם הקטנות. ונעשה זיווג גמור בליל פסח, מה שלא נמצא כזה בכל הלילות. ומכח זה נמתקו כל הדינים, ונתבטל כל כח החיצונים, שהוא נגד הטבע. וגם כתיב 'לא תחסום שור בדישו', שבלילה הוא זמן שליטת החיצונים.

ואין מבטלים אותם ממלאכתם מכל וכל. ולכן באה התשובה לזה, שזה היה מוכרח להיות שינוי הטבע בלילה הזה, והוא היה נפלאות וניסים של בעל הרחמים, כדי להוציא את ישראל מתחת יד פרעה ומצרים ברחמיו וברוב חסדיו. ולכן ציווה אותנו לזכור יציאת מצרים כל ימי חיינו, כמו שכתוב למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך. והוא כי כבר נתבאר שבגלות מצרים, היה ז"א בתכלית הקטנות. שהוא עיבור ראשון, והיה תלת כלולים בתלת (שלוש בתוך שלוש, תיכף אני אסביר), כנודע בסוף הדורמיטה. ולא נשאר רק כיסתא דחיותא, סוד דם הנפש'.

טוב, אז ככה: יש כלל אחד גדול בקבלה: מה שקורה למעלה זה משפיע על מה שקורה לנו פה בעולם הזה. מה שאנחנו עושים בעולם הזה, משפיע על מה שקורה למעלה. היות ועם ישראל במצרים לא היו מתוקנים, והיינו משוקעים בכמעט נ' שערי טומאה, אז האור הסתלק.

כמו שפעם אמרנו בשיעור על פסח. האור הסתלק כדי שהסיטרא אחרא לא יינקו מהאור הזה. והזעיר אנפין, הז"א, שהוא זה שמראה, משקף את מצבנו פה, הוא כיכול במקום להיות גבר, במקום להיות בוגר ושיהיה לו מוחין של גבר, שכל וחיות כמו של גבר, הוא חזר כביכול להיות עובר. עובר ברחם אמו.

תלת זה שלוש, שלוש בתוך שלוש. כביכול הספירות התקפלו, והפך להיות עובר. בקיצור, כמו שעובר איזה חיות ואיזה מוחין יש לו? מינימום. זה לא כמו אפילו תינוק, זה לא כמו שום דבר. אז זה מה שקרה.

זעיר אנפין הפך להיות כביכול עובר. מבחינת ההסתר פנים זה היה הסתר פנים גמור. עד כדי כך שפרעה אמר שהאלוקים שלנו ישן. לא משגיח עלינו. זה מצב של הסתר פנים הכי חמור. זה נקרא בלשון חז"ל בקבלה 'דורמיטא', 'דורמיר' זה לישון בספרדית. זה עניין שכביכול...כן. זה מה שהיה.

בשביל לצאת מהמצב הזה היינו צריכים לקבל אור אחד גדול, רציני בבת אחת, וכמו שביארנו שמה, שקודם צריך מוחין דגדלות ואחר כך מוחין דקטנות. אז זה מה שהוא אומר כאן.

יולא נשאר רק כיסתא דחיותא, סוד דם הנפש. כיסתא דחיותא זה החיות המינימלית. זה מה שהיה.

'וכבר נודע שסוד הלידה אי אפשר להיות אלא על ידי זיווג אבא ואמא'. כמו שבעולם הזה איך נולד תינוק, רק אם יש התייחדות של הגבר והאישה. עכשיו בפרצופים יש ז"א ונוק, ויש אבא ואמא. עכשיו 'סוד הלידה שיוולד ז"א אי אפשר להיות אלא על ידי זיווג אבא ואמא. וכבר נודע שזיווג אבא ואמא אף שאינו נפסק, היינו רק לצורך חיות העולמות, אבל לצורך הלידה ולצורך הולדת המוחין, זו אינו תדיר'.

יש שני זיווגים באבא ואמא. יש זיווג דלא פסיק, זה זיווג שלא נפסק לעולם, על מנת שיתקיימו העולמות. זאת אומרת יש מערכת בפרצופים אבא ואמא, של נתינה וקבלת החיות, כדי שהעולמות יתקיימו. אחרת העולם נחרב. נקרא לזה ז"א תקציב המינימלי.

ויש אפשרות לתקציב נוסף; אם יש זכויות אז יש תקציב נוסף. יש מוחין נוספים, יש גילוי נוסף. וזה לא קבוע, זה תלוי בזכויות. זה מה שהוא אומר פה: 'זה אינו תדיר. רק שצריכים לקבל מוחין חדשים לעצמן, מאריך לצורך זה הזיווג'.

בשביל שאבא ואמא יוכלו להוליד מוחין לז"א ולנוק, הם צריכים לקבל בעצמם תקציב מלמעלה. כמו שאתה הולך לאיזה פקיד שיתן לך איזה תמיכה משהו, הוא צריך תקציב משר האוצר. אם לא - אין לו ממה לתת. אז להבדיל פה אותו דבר. בשביל שאבא ואמא יוכלו לתת מעבר לחיות המינימלית, שזה הזיווג התדיר, כדי שיוכלו לתת מעבר לזה הם צריכים לקבל מלמעלה מהם.

את המוחין שיהיה להם מה לתת. זה לתת על מנת להשפיע, נכון? 'וזה לא היה להם כל זמן הגלות. כי המוחין חדשים של אבא ואמא הוא על ידי זיווג אריך, מיני וביא. בסוד חיד וגרון שלו. כמו שיזעת, שהבינה דאריך אינה ברישא דילי, רק שנדחתה בגרון.

והחיד שלו כוסות חוכמה. ומזדווגים יחד חכמה ובינה שלו, ויורה את הטיפה ומתפשטת בזרועות שלו, שאבא ואמא מלבישים לזרועות אריך כנודע'.

זה הכל הוא מביא מהאר"י ז"ל. הוא אומר כך: יש חיך וגרון. אז האריך, שזה פרצוף עליון מאבא ואמא, החכמה והבינה שלו זה בחיך ובגרון.

החכמה והבינה שלו זה לא בראש כמו שבכל הספירות, אלא זה בחיך ובגרון. זה ירד לשם. והם מתייחדים ביחד, ומעבירים את הטיפה הזו לאבא ואמא. ומזה אבא ואמא יכולים להעביר לז"א ונוק, נכון זה השתלשלות המוחין מלמעלה. **'וזאת הטיפה מקבלים אבא ואמא, והוא סוד המוחין שלהם.**

כי הטיפה הוא סוד יו"ד, תהא לה תלת קוצין'. היו"ד יש לה שלוש קוצים, שלוש שפיצים. בסוד סוף תוך ראש. סוף תוך ראש. ויסוד תלת טיפין חוורתא דזריקת ממוחא סתימא. נקודה חדא כלולה מתלת ניקודים כמבואר בזוהר'. טוב, זה בא ממקום שנקרא מוחא סתים, מדרגא שנקראת מוחא סתימא, משם באה הטיפה הזו. **'ומזה נעשה להם סוד תלת מוחין חכמה בינה ודעת'.**

הם מקבלים מהיו"ד. וביו"ד יש שלוש קוצים, ומהשלוש קוצים האלה נוצרים המוחין, שאחר כך גם באים לז"א, שזה חכמה בינה ודעת. שלוש מוחין יש: חכמה, בינה ודעת.

'והנה קליפת פרעה, שהיתה לה אחיזה בעורף כמו שמבואר', עורף לשון פרעה, נכון? היתה מעכבת הטיפה שלא תתפשט לזרועות'. והזיווג של אריך זה היה בין החיך לגרון, נכון? אמרנו שזה צריך לרדת לזרועות, שזה אבא ואמא. ואחר כך מאבא ואמא זה יורד לרגלים, שזה ז"א ונוק. אבל היות שפרעה זה לשון עורף, הוא מעכב בדיוק ולא נותן לטיפה לרדת מהחיך, מהגרון, זה בדיוק מאחורה, הוא ינק משם. ולא נתן לזה לרדת.

'והוא כי בגרון שהוא סוד המיצר ושם סוד הוורידים של דם'. נכון? כן. 'יש בו סוד שם אלוקים, סוד הדינים. והנה, שתי אותיות משם אלוקים יוצאות מאחורי הגרון שהוא בעורף. ושם היתה אחיזת פרעה, סוד העורף'.

הוא מחלק פה את אלוקים לשני חלקים: ל'אלה' אותיות 'אלה', ו- 'ים'. בסדר? הוא אומר שהאותיות ים השורש שלהם זה בעורף. בדיוק איפה שינק קליפת פרעה. אז משמה, מה'ים' הזה, 'ים', משמה ינק פרעה. לא מאותיות 'אלה'. שזה האותיות האחרונות של 'אלוקים'. בסדר? קצת קשה אבל לא נורא.

'ובאלה שתי האותיות 'מי' היתה אחיזת פרעה. שהיתה אחיזתו בעורף מן הגרון, שהוא המיצר.' מה זה מיצר? מי-צר. מיצר הגרון. מי זה אותיות מי של אלוקים.

'ו'מי' הוא מצרים.' מה זה מיצר? מצרים. 'ולכן אמר מי ה' אשר אשמע בקולו'. למה הוא אמר דוקא בהגדה, הרי אמר פרעה 'מי ה' שאשמע בקולו'. מי. 'שכל בטחונו היה באשר ששואב כח משתי אותיות 'מי'. זה מדויק. והקדוש ברוך הוא אמר... זה לא היה בהגדה אלא בספר שמות. 'והקדוש ברוך הוא אמר למען שתי אותיות אלה בקרב'. נכון שהוא אמר דברים אלה על פרעה? למען שתי אותיות אלה בקרב.

זאת אומרת ה' יתברך רצה להכניס אותות ומופתים נגד פרעה. לכן הקשה את ליבו וכולי. אז זה הפסוק אומר: למען שתי אותיות אלה בקרב. מה זה 'אלה'? 'אלה' זה משם אלוקים. שאמרנו שזה מחולק ל'אלה' ו'ימי'.

אז פרעה שהיה יונק מהעורף, ששם האותיות 'ימי', אז הוא אמר 'מי ה' אשר אשמע בקולו'. מה אמר ה' למשה? 'למען שתי אותיות אלה בקרב'.

שהם אותיות שאין לו אחיזה בהן. והן יבטלו כוחו. למה ה' בחר להגיד לו 'למען שתי אותיות אלה בקרב'? כי תראו איזה יופי: יש את ה' אלוקים, הוא מחולק 'אלה' ו'ימי'.

נכון? פרעה, קליפת פרעה מאיפה ינק? מאותיות 'מי', נכון? איזה אותיות היו משוחררות מהיניקה שלו? 'אלה'. אז כמו שבקדושה, כמו במערכת של הקדושה, יש חלק שנשמות עם ישראל שהן עשוקות. מי צריך להוציא אותן משם? אלה שכבר נמצאים במערכת של קדושה, שיש להם כח להוציא אותן משם - הצדיקים ובעלי התשובה וכל אלה שעובדים את ה'. בזכותם יצאו אלה שנמצאים עשוקים. אז עכשיו גם ה' אלוקים מחולק.

אז ה' אלוקים מחולק ופרעה ינק מאותיות 'מי' של אלוקים. מי יוציא אם כן את עמי? 'אלה'. אותיות 'אלה' שלא היו עשוקות. אז זה מה שהוא אומר: פרעה אומר 'מי ה' אשר אשמע בקולו'. כי הוא ינק 'מי' והוא הכחיש את קיום ה', כן? 'מי ה' אשר אשמע בקולו'.

למען שתי אותותי אלה בקרבו'. שהן אותיות שאין לו אחיזה בהן, והן יבטלו כוחו. הבנת? עכשיו תארו לכם איזה דבר חמור, אם יש נשמות שהן לא עשוקות, ובמקום ללמד זכות ולהוציא את הנשמות העשוקות - מקטרגים עליהן ומרחיקים אותן, אז מי יוציא אותן? אתה מבין את הטעות החמורה?

'והוא כי בזרועות יש מרפקים שיוצאים לאחוריהם'. איפה מרפקים, יוצאים לאחוריהם, נכון? 'והם קישורי הקיבורת שיוצאים לחוץ מאחוריהם. והם שתי אותיות 'מי'. יו"ד עבה, מ"ם סתומה עימה, מ"ם סופית. ולכן צריך להיות בכל אחוריהם ביתא'. כתוב ככה.

שגם האחוריים יכנסו בפנים, ואז לא תהיה להם, לקליפת פרעה, שום אחיזה. 'וזה סוד היד החזקה והזרוע הנטויה שהיו במצרים. שהיה צריך האריך להכניס הזרועות בפנים, בסוד שיכל את ידיו. הנאמר ביעקב בעת שבירך למנשה ואפרים. וכיון שהכניס אריך גם אחורי הידים לפנים, אזי קבלו אבא ואמא הטיפה מאריך בלי שום עיכוב מהקליפה של פרעה.

ונעשו להם מוחין חדשים לצורך זיווג הלידה, ואז ייצאו הז"א מבטן האמא, סוד יציאת ישראל ממצרים'. יצאנו ממצרים, אומר פה הרב: מבחינת הקבלה יציאת מצרים זה שיצא ז"א, שאמרנו שהיה בחינת עיבור, נכון? מתוך רחם אמא. אמרנו שלא היה זכות, הוא כביכול הפך להיות עובר שוב פעם. עכשיו שיש זכות וקבלו את הטיפה ואת המוחין מלמעלה, כי היו התיקונים בהשתלשלות מה שהיה צריך להיות, ולא היתה יניקה, אפשרות של יניקה לפרעה, ועבר השפע כמו שצריך, אז יצא הז"א מרחם אמא, ונולד, נהיה גבר. לא רק שנולד, הוא קיבל את כל המוחין בבת אחת, את כל התקציב שיכול לקבל. אז זה הענין של יציאת ישראל ממצרים. פה בעולם הזה בגשמיות, הגופות שלנו יצאו ממצרים, באופן רוחני הז"א, יצא מתוך רחם אמא שהיה שמה, כי היה צריך להשמר מיניקת החיצונים. יש לכם עוד כח?

נמשיך עוד פרק קטן. יש פה דברים נפלאים. עכשיו הענין של החכמים שמופיעים בהגדה, נכון? זה הגדה של הרב יעקב קופל, זכותו יגן עלינו.

אחד מגדולי המקובלים. אני לא בקיא בחיים שלו. הרב אלעזר בן עזריה. נכון ששמה היו מסובים ב... כתוב בהגדה שהיו מסובים בבני ברק? כן, בהתחלת ההגדה. לא, כתוב אצל כולם. הנה פה יש את זה בהגדה: 'מעשה ברב אלעזר, ברב יהושוע, ברב אלעזר בן עזריה וברבי עקיבא, ורבי טרפון, שהיו מסובים בבני ברק. היו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה. עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם: רבותינו הגיע זמן קריאת שמע של שחרית'.

אומר פה הרב: 'מעשה', נכון שאמרתי עכשיו 'מעשה'? אז הוא מפרש מה זה מעשה: 'הם אותיות 'מה'-'שע'. 'מה' הוא הז"א. כי נודע רזא דאדם. 'מה' כמה זה בגימטריא? זה לא 40. מה.

כמה זה אדם? זה אותו דבר, נכון? אז הוא אומר, מה זה 'מעשה', מעשה.
זה אחד הדברים שקשים. זאת אומרת ככה: אם אדם מקיים את המצוות מאמונה, כי הוא
אדם מאמין, מצוין. אבל אם האדם לא מאמין, האדם רחוק וצריך להתקרב, על מנת שהוא
ירצה לשמור מצוות הוא צריך לדעת את טעמי המצוות, למה שומרים את המצוות. עכשיו
בשביל לדעת את טעמי המצוות הוא צריך ללמוד קבלה.

ולצערי לא מספיק קבלה פשוטה. כי הנה למשל בשביל להבין את סודות ההגדה על פי
הקבלה, זה בכלל לא פשוט, ראית כמה שאני הסברתי. אז אם אנחנו צריכים להביא את
העם שיגיעו לדרגה כזו שיוכלו להבין בשכל למה מקיימים את המצוות, הם צריכים לדעת
ממש הרבה. זה לא דבר פשוט. הדבר היחידי שנשאר לעשות, זה להוציא מאמרים בלשון
פשוטה ולא עמוקה מדי, כי אחרת לא יבינו שום דבר.

אז בואו נפרש רק את הקטע הקטן הזה.

'מעשה' הם אותיות 'מה-שע'. נכון? בסדר? **'מה' הוא הז"א, כי נודע סוד האדם. שכל זמן
שהיה במיצר בסוד הדינים שבגרון, לא היו מאירים בו ה'שע' נאורים מפנים דאריך. שיש
בו שתי פעמים א-ל במילוי גימטריא 'שע'.**

באריך יש פעמים את השם 'א-ל', שזה שם של חסד. **ויש 'שע' נאורים.** זה אורות חשובים
וקדושים שצריכים לרדת. היות שלא ירדו מהאריך עד ז"א, אז זה היה חסר. אז זה מה
שהוא אומר פה: **'מעשה בז"א, אמרנו זה 'מה'.** 'שע' נאורים, זה 'שע' שלא היו בז"א.
והנה אותם חכמים שהם אלעזר, יהושע, עקיבא, אלעזר טרפון, ראשי תיבות שלהם
בגימטריא - הווי-ה אדנות'. זאת אומרת לא סתם שמו את השמות האלה של החכמים,
'אלא איעאט', שזה הראשי תיבות שלהם, ביחד בגימטריא יוצא י.ק.ו.ק, ושם האדנות.
עכשיו י.ק.ו.ק הוא כ"ו, נכון? 26.

'והאדנות יש בו כ"ד צרופים, בסוד א-ל ישוב דך נכלם. דן ידין'... טוב יש פה עוד
דברים... **'הרי כ"ו ו-ד'כ בגימטריא יס. סוד זו"ן שהיו במיצר והוא סוד מצרים. והיו
מסובין בבני ברק.**

בני ברק הם האותיות בגימטריא 'שע'. 'שע' הנאורים האלה, האורות. מסובין -
בגימטריא קס"א. עם הכולל שהוא באמא, היו עוסקים להאיר לזו"ן להוציאה מן המיצר.
ושיאירו בהם שע נאורים'.

זאת אומרת החכמים האלה שישבו בזמן הסדר בבני ברק, הם היו מכוונים שהאורות האלה
שצריכים לרדת ולא ירדו, שצריכים לרדת בזמן סדר פסח - ירדו ויאירו בז"א.
**'וזה שאומרים שהיו מספרים. כמו שנאמר 'השמים מספרים כבוד א-ל'. שהוא לשון
הארה. "מספרים זה לשון הארה.**

**"מלשון 'ספיר' גזירתם. כמבואר בזוהר, ודי בזה." עכשיו הוא אומר: 'ר' אלעזר בן עזריה
היה שורש נשמתו מיסוד ז"א, כמבואר בזוהר. וזה שאמר הרי אני כבן שבעים שנה, נכון
שאמר שהוא לא ז... כי היסוד כולל שבע ספירות של ז"א. כל אחת כלולה מעשר, הרי
שבעים'.**

זאת אומרת, קודם כל צריך להבין. כל חכם בא לתקן פה, כמו שאמרנו, על פי שורש נשמתו.
זה שהם מופיעים דווקא בעניין של סדר פסח, אז זה לא סתם. ועכשיו רואים פה על פי
שורש נשמתו גם מה שהוא אמר שמה, זה גם לא סתם. אלא זה קשור לשורש שלו. עכשיו
שנה בגימטריא 'ספירה'.

**'והיה מבקש רמז מן התורה, פירוש. כח מן התפארת הנקראת תורה שבכתב, כנודע להיות
הזיווג בליל פסח אף בעשיה, בעולם העשיה. שהספירות של העשיה נקראות לילות. והוא**

סוד על משכבי בלילות בקשתיו ולא מצאתי. וזה שאומר 'ולא זכיתי שתיאמר יציאת מצרים בלילות'. מלשון שתאמר הוא מלשון 'וה' אמיראך היום', שהוא לשון חיבה, סוד הזיווג.

כי אחר שבליל פסח הוא ביטול כח החיצונים, אפשר להיות הזיווג אף בעשיה סוד לילות, כי אין פחד מפני החיצונים.

זאת אומרת, רצו להוריד את האור עד עולם העשיה. היות שיש אור כזה גדול שמבטל את היצר, הרבה אור מבטל את היצר, היצר לא יכול לינוק מזה. לכן הם רצו בליל פסח.

'ולא מצא כח מן התפארת, סוד התורה והטעם כמו שדרשו חכמים, כמו שהסברנו למטה'. טוב יש פה סודות שלפרש אותם יקח הרבה זמן, ואין לכם כח. כל מילה זה עולמות שלמים פה. עכשיו לו רק במילה אחת, הענין של הבנים. אחד חכם, אחד רשע, ואחד תם ואחד שאינו יודע לשאול, נכון? זה לא מובן למה יש את הדבר הזה. מה, זה סתם בא ללמד על זה שיש סוגים של אנשים? אז דוקא עכשיו בפסח, מה צריך את המנהג הזה?!, נכון?!

כנגד ארבעה דברים דברה תורה. או, אז הנה מה שהוא אומר: **'אחד חכם, כשמתחבר מח חכמה דלאה במח חכמה דרחל, הם שתי הויות. זהו בן חכם'.** כמה זה הווי-ה אחת? 26. שתי הויות - 52. בן, איזה גימטריא זה? 52. בן זה 52. זה שתי הויות. יפה. אז הוא אומר: אחד חכם. מה זה אחד חכם? בן.

מה זה בן? **"כנגד ארבעה דברים דברה תורה, אחד חכם. כשמתחבר מח חכמה דלאה במח חכמה דרחל, הם שתי הויות. זהו בן חכם."**

מדובר ב...יש הרי מח חכמה, יש מח בינה ויש מח הדעת. אז מח החכמה של רחל ושל לאה, כל אחד ממח החכמה הזה זה הווי-ה אחת, ביחד זה 52, זה בן חכם. עכשיו ואחד רשע - **'כשמתחבר מח גבורה דלאה במח גבורה דרחל, הם שתי הויות וזהו בן רשע'.** הרי גבורה עם גבורה זה כבר גבורה קשה, זה דין קשה. אז זה הרשעים הם כולם דינים. זה הבן הרשע. ואחד תם - נכון? **'כשמתחבר מח חסד דלאה עם מח חסד דרחל, הם שתי הויות זהו בן תם'.** התמימות. חסד עם חסד זה מביא תמימות. בן תם. ומה זה בן שאינו יודע לשאול? זה הכי יפה. **'כשמתחבר מח בינה דלאה ומח בינה דרחל, הם שתי הויות והוא בן רביעי, ונגדו כוס רביעי שאומרים עליו שפוך חמתך מסיטרא דבינא'.** יש פה עוד משהו, שהיות שזה...לא לא לא.

"המח הדעת כולל חמישה חסידים וחמישה גבורות." זה מעורבב. יש גם גבורות וגם חסידים. אז הוא לא יודע לשאול. אתה מבין, כשיש ערבוב משני הקצוות, אדם מבולבל כזה, לא יודע מימינו לשמאל. זה אחד שלא יודע לשאול. זה הוא כתב במקום אחר. זהו. בקיצור, יש פה עוד הרבה מה ללמוד, לא נספיק. תלמיד: ....

הרב: אדרבה- זה מצווה גדולה. כתוב: **"אפילו כולנו חכמים, כולנו נבונים, כולנו יודעים את התורה, מצווה עלינו לספר ביציאת מצרים..."** כל המצווה של ליל הסדר זה והגדת לבניך. זה ללמד את הילדים.

תלמיד: ושהם יקראו בהגדה גם? הרב: בטח. זה מצווה. זה הדבר. זה עניין של לספר ולשבח בנס יציאת מצרים, זה המטרה של הדבר, פרסום הנס. זה מצוין.

הגדה של פסח

בְּדִיקַת חֲמֵץ

יבדוק לאחר תפילת מעריב מיד אחר רדת החשיכה, וקודם שיתחיל כל מלאכה אחרת.
קודם שיתחיל לבדוק, יטול ידיו ויברך:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל בְּעוֹר חֲמֵץ:

בְּטוֹל חֲמֵץ

ואחר הבדיקה יאמר:

כָּל חֲמִירָא וְחֲמִיעָא, דְּאִפָּא בְּרִשׁוֹתֵי, דְּלֹא חֲמַתִּיה וְדְלֹא בְּעֲרִיתִיה לְבַטֵּל, וְלֵהוּי הַפְּקָר, כְּעַפְרָא דְאַרְעָא:

בְּעוֹר חֲמֵץ

בערב הפסח בשעה העשירית ישרוף כל החמץ שנמצא בבדיקה והחמץ שנותר מהארוחות ויאמר:

כָּל חֲמִירָא וְחֲמִיעָא, דְּאִפָּא בְּרִשׁוֹתֵי, דְּחֲמַתִּיה וְדְלֹא חֲמַתִּיה דְּבְעֲרִיתִיה וְדְלֹא בְּעֲרִיתִיה, לְבַטֵּל, וְלֵהוּי הַפְּקָר, כְּעַפְרָא דְאַרְעָא:

סדר הגדה של פסח

קדש, ורחץ :

כרפס, יחץ :

מגיד, רחצה :

מוציא מצה :

מרור, פורך :

שלחן עורך :

צפון, בריך :

הלל, נרצה :

קִדְשׁ

מוזגים כוס ראשונה.
בשבת מתחילים כאן.

יום הששי :

וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם : וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה
וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְכֹל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה : וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי
וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּו שָׁבַת מְכֹל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת :

ואם חל ביום חול מתחילים כאן.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, אשר בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון
וקדשנו במצותיו. ותתן לנו יי אלהינו באהבה (שבתות למנוחה ו) מועדים
לשמחה. חגים וזמנים לששון. את יום (השבת הזה ואת יום): חג המצות הזה.
ואת יום טוב מקרא קדש הזה, זמן חרותנו: (בשבת באהבה) מקרא קדש זכר
ליציאת מצרים. כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל העמים. (ושבת) ומועדי קדשך
(בשבת באהבה וברצון) בשמחה ובששון הנחלתנו: ברוך אתה יי מקדש (השבת ו)
ישראל והזמנים :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה :

כשחל יום טוב במוצאי שבת אומרים שתי ברכות אלו קודם ברכת "שהחיינו".

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם. בורא מאורי האש :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם. המבדיל בין קדש לחול. בין אור לחושך. בין
ישראל לעמים. בין יום השביעי לששת ימי המעשה. בין קדשת שבת לקדשת יום
טוב הבדלת. ואת יום השביעי מששת ימי המעשה קדשת. הבדלת וקדשת את
עמך ישראל בקדשתך :

ברוך אתה יי. המבדיל בין קדש לקדש :

שתו כל המסובים בהסיבת שמאל, כל היין שבכוס, ולפחות ישנו רוב רביעית.

וּרְחִץ

בעל הבית עם כל המסובים נוטלים ידיהם, ולא יברכו ברכת על נטילת ידים.

כַּרְפֵּס

בעל הבית לוקח כרפס פחות מכזית, וכן יתן לכל אחד מן המסובים פחות מכזית כרפס, ויטבול במי מלח או בחומץ, ויברך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הָאֲדָמָה:

יַחַץ

יקח המצה האמצעית משלשת המצות, ויבצענה לשתיים, וחלק אחד ישאירנו ויצניענו לאפיקומן.

מִגִּיד

יקח הזרוע והביצה, יוריד הקערה מן השלחן ויאמר:

**הָא לַחֲמָא עֲנִיא אֲכָלוּ אַבְהֵתְנָה בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם. כָּל-דְּכָפִין יָתִי וַיִּכַּל. כָּל-דְּדָרִיךְ
יִיתִי וַיִּפְסַח. הַשְּׁתָא הָכָא, לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל. הַשְּׁתָא עַבְדִּי, לְשָׁנָה
הַבָּאָה בְּנִי חוֹרִין:**

מוזגין כוס שני, ומסלקין את הקערה, והבן שואל.

מה נשתנה

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות.

שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין חֶמֶץ וּמֶצֶה.
הַלֵּילָה הַזֶּה כָּלוּ מֶצֶה :

שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין שְׂאֵר יְרֻקוֹת.
הַלֵּילָה הַזֶּה מְרוֹר :

שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אֵין אָנוּ מְטַבְּלִין אֶפְּסֵלוֹ פֶּעַם אַחַת.
הַלֵּילָה הַזֶּה שְׁתֵּי פְּעָמִים :
שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין בֵּין יוֹשְׁבֵין וּבֵין מְסַבֵּין. הַלֵּילָה הַזֶּה כָּלוּ מְסַבֵּין :

מחזירים הקערה אל השלחן. ותהיה המצה מגולה במשך כל זמן אמירת ההגדה.

עבדים

היינו לפרעה במצרים.

וַיֹּצִיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֵרוּעַ נְטוּיָה וְאֵלּוּ לֹא הוֹצִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, הָרִי אָנוּ וּבְנֵינוּ וּבְנֵי בְנֵינוּ מְשַׁעֲבָדִים הָיִינוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם, וְאֶפְּסֵלוֹ כָּלוּ חֲכָמִים כָּלוּ נְבוֹנִים כָּלוּ זְקֵנִים כָּלוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה, מְצוּהָ עָלֵינוּ לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם, וְכָל הַמְרֻבָּה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הָרִי זֶה מְשֻׁבַּח :

מעשה

בְּרַבֵּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבֵּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבֵּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה וְרַבֵּי עֲקִיבָא וְרַבֵּי טַרְפוֹן שֶׁהָיוּ מְסַבֵּין בְּבֵנֵי בְּרַק, וְהָיוּ מְסַפְּרִים בִּיצִיאַת מִצְרַיִם כָּל אוֹתוֹ הַלֵּילָה עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ לָהֶם רַבּוֹתֵינוּ הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שְׁחֵרִית :

אמר

רַבֵּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה, הָרִי אָנִי כָּבוֹן שִׁבְעִים שָׁנָה וְלֹא זָכִיתִי שֶׁתֹּאמֵר יִצִּיאַת מִצְרַיִם בְּלֵילוֹת, עַד שֶׁדַּרְשָׁה בֶּן זוֹמָא, שֶׁנֶּאֱמַר לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, יְמֵי חַיֶּיךָ הַיָּמִים, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ הַלֵּילוֹת, וְחֲכָמִים אוֹמְרִים יְמֵי חַיֶּיךָ הַעוֹלָם הַזֶּה, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְהַבִּיא לַיָּמוֹת הַמְּשֻׁחִים :

בְּרוּךְ הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא,
בְּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל,
בְּרוּךְ הוּא,
כְּנֹגֵד אַרְבַּעַת בְּנֵי דְבָרָה תּוֹרָה:
אֶחָד חֲכָם,
וְאֶחָד רָשָׁע,
וְאֶחָד תָּם,
וְאֶחָד שְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ לְשֵׂאוֹל:

חֲכָם

מָה הוּא אוֹמֵר, מָה הָעֲדוּת וְהַחֲקִים וְהַמְשַׁפְּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יי אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם, וְאֵף אֶתָּה אֲמֹר לוֹ כִּהְלָכוֹת הַפֶּסַח אֵין מִפְּטִירִין אַחַר הַפֶּסַח, אֶפִּיקוֹמָן:

רָשָׁע

מָה הוּא אוֹמֵר, מָה הָעֲבוּדָה הַזֹּאת לָכֶם, לָכֶם וְלֹא לוֹ, וְלִפִּי שְׂהוּצִיא אֶת עַצְמוֹ מִן הַכֶּלֶל כְּפֶר בְּעֵקֶר, וְאֵף אֶתָּה הִקְהָה אֶת שְׂנִיּוֹ וְאָמַר לוֹ, בְּעִבּוֹר זֶה עָשָׂה יי לִי בְּצִאתִי מִמִּצְרָיִם, לִי וְלֹא לוֹ, אֱלוֹ הִזְהָה שֵׁם לֹא הִזְהָה נִגְאָל:

תָּם

מָה הוּא אוֹמֵר, מָה זֹאת, וְאֶמְרָתָּ אֱלֹיוּ בְּחוּזֵק יָד הוּצִיאָנוּ יי מִמִּצְרָיִם מִבֵּית עֲבָדִים:

וְשְׂאִינוֹ יוֹדֵעַ לְשֵׂאוֹל

אֶת פֶּתַח לוֹ, שְׂנֵאָמַר, וְהִגִּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּעִבּוֹר זֶה עָשָׂה יי לִי בְּצִאתִי מִמִּצְרָיִם:

יְכוֹל מִרְאֵשׁ חֲדָשׁ?

תִּלְמוּד לוֹמֵר בַּיּוֹם הַהוּא, אֵי בַּיּוֹם הַהוּא יְכוֹל מִבְּעוֹד יוֹם, תִּלְמוּד לוֹמֵר בְּעִבּוֹר זֶה, בְּעִבּוֹר זֶה לֹא אֶמְרָתִי אֶלָּא בְּשַׁעָה שֵׁישׁ מִצָּה וּמְרוֹר מְנַחִים לְפָנֶיךָ:

מִתְחִלָּה

עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ, וְעַכְשָׁיו קִרְבָּנוּ הַמָּקוֹם לְעֲבוּדָתוֹ, שְׂנֵאָמַר, וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל כָּל הָעָם כֹּה אָמַר יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, בְּעֵבֶר הִנְהָר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם, תָּרַח אָבִי אֲבִרְהָם וְאָבִי נְחוֹר, וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים, וְאָקַח אֶת אָבִיכֶם אֶת

אֲבָרְהָם מֵעֶבֶר הִנְהָר וְאוֹלָךְ אוֹתוֹ בְּכָל אֶרֶץ כְּנָעַן, וְאַרְבֶּה אֶת זָרְעוֹ, וְאַתָּן לוֹ אֶת יִצְחָק, וְאַתָּן לְיִצְחָק אֶת יַעֲקֹב וְאֶת עֵשָׂו, וְאַתָּן לַעֲשׂוֹ אֶת הַר שְׁעִיר לְרֵשֶׁת אוֹתוֹ, וְיַעֲקֹב וּבָנָיו יֵרְדוּ מִצְרָיִם:

בְּרוּךְ שׁוֹמֵר הַבְּטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל.

בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא חָשַׁב אֶת הַקֶּץ, לַעֲשׂוֹת כְּמָה שֶׁאָמַר לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים, שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יְדַע תִּדַע כִּי גֵר יִהְיֶה זָרְעֲךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וְעַבְדִּים וְעֵנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה, וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנֹכִי וְאַחֲרָי כֹּן יֵצְאוּ בְּרִכּוּשׁ גָּדוֹל:

מכסים המצות שבקערה, ואוחז הכוס בידו הימנית, ואומר:

וְהִיא שְׁעֵמֶדָה

לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ, שֶׁלֹּא אֶחָד בְּלִבָּד עֵמֵד עֲלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, אֲלֵא שְׁבָכֵל דֹּר וְדוֹר עוֹמְדִים עֲלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, וְהִקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצִילֵנוּ מִיָּדָם:
יניח הכוס על השלחן ויגלה את המצות.

צֵא וְלָמַד

מֵה בִקְשׁ לָבוֹן הָאֲרָמִי לַעֲשׂוֹת לְיַעֲקֹב אָבִינוּ, שֶׁפָּרְעָה לֹא גָזַר אֲלֵא עַל הַזְּכָרִים וְלָבוֹן בִּקְשׁ לַעֲקוֹר אֶת הַכֹּל שֶׁנֶּאֱמַר:

אֲרָמִי אָבִד אָבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיִמָּה וַיִּגַּר שָׁם בְּמֵתֵי מֵעֵט, וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם וְרָב:

וַיֵּרֶד מִצְרַיִמָּה - אָנוּס עַל פִּי הַדְּבָר:

וַיִּגַּר שָׁם - מְלַמֵּד שֶׁלֹּא יֵרֵד יַעֲקֹב אָבִינוּ לְהִשְׁתַּקֵּעַ בְּמִצְרַיִם אֲלֵא לְגוֹר שָׁם, שֶׁנֶּאֱמַר, וַיֹּאמְרוּ אֵל פְּרַעֲה לְגוֹר בְּאֶרֶץ בְּאֵנוּ כִּי אֵין מְרַעָה לְצֹאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי כִבֵּד הִרְעַב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן, וְעַתָּה יָשְׁבוּ נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גִּשׁוֹן:

בְּמֵתֵי מֵעֵט - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יֵרְדוּ אֲבוֹתֶיךָ מִצְרַיִמָּה וְעַתָּה שְׂמַךְ יֵי אֵלֶיךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרֹב:

וַיְהִי שָׁם לְגוֹי - מְלַמֵּד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מְצִינִים שָׁם:

גָּדוֹל עָצוּם - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וּבָנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעֲצֻמוּ בְּמֵאֵד מְאֹד וַתִּמְלֵא הָאֶרֶץ אֹתָם:

וְרָב - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, רַבְּבָה כְּצֻמַח הַשְּׂדֵה נִתְתִּיךָ וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתִּבְוֹאֵי בְּעַדֵי עַדְיִים שְׂדִים נְכוֹנוֹ וּשְׁעָרֶיךָ צִמַּח וְאֶת עָרוֹם וְעָרְיָה:

וְאַעֲבוֹר עֲלֶיךָ וְאַרְאֶךָ מִתְבוֹסֶסֶת בְּדַמִּיךָ, וְאוֹמֵר לָךְ בְּדַמִּיךָ חַיִּי וְאוֹמֵר לָךְ בְּדַמִּיךָ חַיִּי:

וַיִּרְעוּ אֶתְנוּ הַמִּצְרִים וַיַּעֲנוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבוּדָה קָשָׁה :

וַיִּרְעוּ אֶתְנוּ הַמִּצְרִים - כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, הִבֵּה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה וְהִזָּה כִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסֵף גַּם הוּא עַל שׁוֹנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ וְעָלָה מִן הָאָרֶץ :
וַיַּעֲנוּנוּ - כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וַיִּשִׁימוּ עָלָיו שְׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עֲנוּתוֹ בְּסִבְלוֹתָם וַיִּבְּן עָרֵי מִסְכָּנוֹת לְפָרְעָה אֶת פְּתָם וְאֶת רַעְמִסִּס :
וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבוּדָה קָשָׁה - כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וַיַּעֲבֹדוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרְךְ :

וַנִּצְעַק אֶל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת קִלְנוּ וַיִּרְא אֶת עֲנֵינוּ וְאֶת עֲמָלְנוּ וְאֶת לַחֲצֵנוּ:

וַנִּצְעַק אֶל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ - כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּגְאֲחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבָדָה וַיִּזְעְקוּ, וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבָדָה :

וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת קִלְנוּ - כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקַתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אֲבֹרָתָם אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב :

וַיִּרְא אֶת עֲנֵינוּ - זוֹ פְּרִישׁוֹת דֶּרֶךְ אָרֶץ, כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּדַּע אֱלֹהִים :

וְאֶת עֲמָלְנוּ - אֵלוּ הַבְּנִים, כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, כָּל הַבֶּן הַיְלֹוֹד הַיִּזְאָרָה תִּשְׁלִיכוּהוּ וְכָל הַבַּת תַּחֲיוֹן :

וְאֶת לַחֲצֵנוּ - זוֹ הַדְּחָק, כָּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וְגַם רָאִיתִי אֶת הַלַּחֲץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לוֹחֲצִים אוֹתָם :

וַיּוֹצִיאֵנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם, בְּיַד חֲזָקָה, וּבְזֶרַע נְטוּיָה, וּבַמָּרָא גָדוֹל, וּבְאֵתוֹת, וּבַמִּפְתִּים:

וַיּוֹצִיאֵנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם - לֹא עַל יְדֵי מִלָּחָמָה, וְלֹא עַל יְדֵי שְׂרָף, וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אֲלֵא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוֹדוֹ וּבְעֶצְמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר, וַעֲבַרְתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה וְהִפִּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאֲדָם וְעַד בְּהֵמָה וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה

שִׁפְטִים אָנִי יְיָ :
וְעִבְרַתִּי בְּאָרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה, אָנִי וְלֹא מִלֶּאֱדָם, וְהִפִּיתִי כָל בְּכוֹר בְּאָרֶץ מִצְרַיִם,
אָנִי וְלֹא שָׂרָף, וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שִׁפְטִים, אָנִי וְלֹא הַשְּׁלִיחַ, אָנִי יְיָ, אָנִי
הוּא וְלֹא אַחֵר :

בְּיַד חֲזָקָה - זו הַדָּבָר. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, הִנֵּה יָד יְיָ הוֹיָה בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה בְּסוּסִים
בְּחִמּוּרִים בְּגַמְלִים בְּבִקָּר וּבְצֹאן דָּבָר כְּבֵד מְאֹד :

וּבְזֵרַע נְטוּיָה - זו הַחֶרֶב. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וְחֶרֶב שְׁלֹפָה בְּיָדוֹ נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלַיִם :

וּבְמִרְא גְדוֹל - זו גְלוּי שְׂכִינָה. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, אוֹ הִנֵּסָה אֱלֹהִים לְבֵא לְקַחַת לוֹ גּוֹי
מִקְרֵב גּוֹי בְּמִסּוֹת בְּאֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה וּבְיַד חֲזָקָה וּבְזֵרוּעַ נְטוּיָה
וּבְמוֹרָאִים גְּדוֹלִים כָּכֵל אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יְיָ אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ :

וּבְאֹתוֹת - זֶה הַמְּטָה. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וְאֵת הַמְּטָה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בּוֹ
אֵת הָאֹתוֹת :

יאחוזו בידו כוס היין, וישפוך מן היין שבכוס שלש פעמים, באומרו: דם ואש ותימרות עשן.

וּבְמוֹפְתִים - זֶה הַדָּם. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וְנִתַּתִּי מוֹפְתִים בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, דָּם, נְאֻשׁ,
וְתִמְרוֹת עֶשֶׂן :

דָּבָר אַחֵר

בְּיַד חֲזָקָה - שְׁתִּים,

וּבְזֵרַע נְטוּיָה - שְׁתִּים,

וּבְמִרְא גְדוֹל - שְׁתִּים,

וּבְאֹתוֹת - שְׁתִּים,

וּבְמוֹפְתִים - שְׁתִּים :

וישפוך מכוס היין שבידו עשר פעמים באמירת "עשר מכות" ושלוש פעמים כשאומר: דצ"ך, עד"ש, באח"ב.

אלו עֶשֶׂר מְכוֹת שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרַיִם בְּמִצְרַיִם. וְאֵלוֹ הֵן :
דָּם, צַפְרָדַע, כְּנָעִים, עָרוֹב, דָּבָר, שְׁחִין, בְּרָד, אַרְבֶּה, חֲשָׁךְ, מַפֵּת
בְּכוֹרוֹת :

רבי יהודה היה נותן בהם סמנים :

דצ"ך עד"ש באח"ב:

רבי יוסי הגלילי אומר:

מנין אתה אומר שלקו המצרים במצרים עשר מכות, ועל הים לקו חמשים מכות. במצרים מה הוא אומר, ויאמרו החרטמים אל פרעה אצבע אלהים הוא, ועל הים מה הוא אומר, וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה יי במצרים וייראו העם את יי ויאמינו ביי ובמשה עבדו, כמה לקו באצבע עשר מכות, אמור מעתה במצרים לקו עשר מכות, ועל הים לקו חמשים מכות :

רבי אליעזר אומר:

מנין שכל מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים היתה של ארבע מכות. שנאמר, ישלח בם חרון אפו עברה, וזעם, וצרה, משלחת מלאכי רעים. עברה אחת, וזעם שתים, וצרה שלש, משלחת מלאכי רעים ארבע, אמור מעתה במצרים לקו ארבעים מכות, ועל הים לקו מאתיים מכות :

רבי עקיבא אומר:

מנין שכל מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים היתה של חמש מכות. שנאמר, ישלח בם חרון אפו, עברה, וזעם, וצרה, משלחת מלאכי רעים. חרון אפו אחת, עברה שתים, וזעם שלש, וצרה ארבע, משלחת מלאכי רעים חמש, אמור מעתה, במצרים לקו חמשים מכות, ועל הים לקו חמשים ומאתים מכות :

כמה מעלות טובות למקום עלינו:

- אלו הוציאנו ממצרים, ולא עשה בהם שפטים. **דינו:**
- אלו עשה בהם שפטים, ולא עשה באלהיהם. **דינו:**
- אלו עשה באלהיהם, ולא הרג את בכוריהם. **דינו:**
- אלו הרג את בכוריהם, ולא נתן לנו את ממונם. **דינו:**
- אלו נתן לנו את ממונם, ולא קרע לנו את הים. **דינו:**
- אלו קרע לנו את הים, ולא העבירנו בתוכו בחרבה. **דינו:**
- אלו העבירנו בתוכו בחרבה, ולא שקע צרינו בתוכו. **דינו:**
- אלו שקע צרינו בתוכו, ולא ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה. **דינו:**
- אלו ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה, ולא האכילנו את המן. **דינו:**
- אלו האכילנו את המן, ולא נתן לנו את השבת. **דינו:**
- אלו נתן לנו את השבת, ולא קרבנו לפני הר סיני. **דינו:**

אלו קרְבָנוּ לַפְּנֵי הַר סִינַי, וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה. דִּינּוּ:
אלו נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וְלֹא הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. דִּינּוּ:
אלו הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלֹא בָּנָה לָנוּ אֶת בַּיִת הַבְּחִירָה. דִּינּוּ:

עַל אַחַת בַּמָּה וּכְמָה טוֹבָה כְּפוּלָה וּמְכַפֶּלֶת לְמָקוֹם עָלֵינוּ:

שְׁהוּצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם, וְעָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים, וְעָשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם, וְהָרַג אֶת בְּכוֹרֵיהֶם, וְנָתַן לָנוּ אֶת מְמוֹנָם, וְקָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם, וְהִעֲבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחַרְבָּה, וְשָׁקַע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ, וְסָפַק צָרְכָנוּ בַּמַּדְבָּר אַרְבַּעַיִם שָׁנָה, וְהִאֲכִילָנוּ אֶת הַמָּן, וְנָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת, וְקָרְבָנוּ לַפְּנֵי הַר סִינַי, וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וְהִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבָנָה לָנוּ אֶת בַּיִת הַבְּחִירָה לְכַפֵּר עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ:

רִבֵּן גַּמְלִיאֵל הִיא אֹמֵר:

כֹּל שֶׁלֹּא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְבָרִים אֱלוֹ בַּפֶּסַח, לֹא יֵצֵא יָדָיו חוֹבְתָנוּ. וְאֵלּוּ הֵן:

פֶּסַח

מִצָּה

וּמְרוֹר

פֶּסַח

שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בְּזִמְנָן שְׁבִיטַת הַמִּקְדָּשׁ הִיא קִים, עַל שׁוֹם מָה? עַל שׁוֹם שְׁפֶסֶח הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל בְּתֵי אֲבוֹתֵינוּ בַּמִּצְרַיִם. שְׁנֵאמַר: וְאִמְרַתְּם זֶבַח פֶּסַח הוּא לִי, אֲשֶׁר פֶּסַח עַל בְּתֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בַּמִּצְרַיִם, בִּנְגַפּוֹ אֶת מִצְרַיִם, וְאֵת בְּתֵינוּ הִצִּיל. וַיִּקַּד הָעָם וַיִּתְחַווּ:

מִצָּה

זוֹ שֶׁאֵנוּ אוֹכְלִים, עַל שׁוֹם מָה? עַל שׁוֹם שֶׁלֹּא הִסְפִּיק בְּצֶקֶם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ, עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקִּדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְגַאֲלָם. שְׁנֵאמַר: וַיֹּאפּוּ אֶת הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוּצִיאָו מִמִּצְרַיִם עֵגֶת מִצּוֹת, כִּי לֹא חֲמֵץ. כִּי גִרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם, וְלֹא יִכְלוּ לְהַתְמַהֵם, וְגַם צָדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם:

מְרוֹר

זֶה שֶׁאֵנוּ אוֹכְלִים, עַל שׁוֹם מָה? עַל שׁוֹם שֶׁמְרָרוּ הַמִּצְרַיִם אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בַּמִּצְרַיִם. שְׁנֵאמַר: וַיִּמְרָרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבוּדָה קָשָׁה בַּחֲמֵר וּבִלְבָנִים, וּבְכָל-עֲבוּדָה בְּשָׂדֵה. אֶת כָּל עֲבַדְתָּם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָּהֶם בַּפֶּרֶךְ:

בכל דור ודור

חיב אדם לראות את עצמו, כאלו הוא יצא ממצרים. שנאמר: והגדת לבנך ביום ההוא לאמר: בעבור זה עשה יי לי בצאתי ממצרים. לא את אבותינו בלבד גאל הקדוש ברוך הוא, אלא אף אותנו גאל עמהם. שנאמר: ואותנו הוציא משם, למען הביא אותנו לתת לנו את הארץ אשר נשבע לאבותינו:
יכסה המצות ויקח הכוס בידיו ויאמר.

לפיכך

אנחנו חיבים להודות, להלל לשבח, לפאר, לרומם, להדר, לברך, לעלה ולקלס למי שעשה לאבותינו ולנו את כל הנסים האלה:
הוציאנו מעבדות לחרות, מיגון לשמחה, מאבל ליום טוב, ומאפלה לאור גדול, ומשעבוד לגאולה. ונאמר לפניו שירה חדשה, הללויה:

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עֲבָדֵי יְיָ הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ:
יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:
מִמְזֶרֶח שֶׁמֶשׁ עַד מְבֹאֵו מְהַלֵּל שֵׁם יְיָ:
כִּסֵּי עַל כָּל גּוֹיִם יְיָ עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ:
מִי כִי אֵלֵהֵינוּ הַמְגַבִּיהִי לְשֶׁבֶת:
הַמְשַׁפִּילִי לְרֵאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:
מְקִימֵי מַעֲפָר דָּל מְאַשְׁפֹּת יָרִים אָבִיוֹן:
לְהוֹשִׁיבֵי עִם נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ:
מוֹשִׁיבֵי עֵקֶרֶת הַבַּיִת אִם הַבָּנִים שְׂמֵחָה **הַלְלוּיָהּ:**

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בַּיּוֹם הַזֶּה:
הִיָּתָה יְהוּדָה לְקַדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְשָׁלוֹתָיו:
הֵיָם רָאָה וַיִּנָּס הִירְדֵן יִסֹּב לְאַחֹר:
הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבָנֵי צֹאן:
מֵה לָּךְ הֵיָם כִּי תִנוּס הִירְדֵן תִּסֹּב לְאַחֹר:
הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבָנֵי צֹאן:
מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב:
הַהִפְכִי הַצּוּר אֲגַם מִיָּם חֲלָמִישׁ לְמַעַיְנֵנוּ מִיָּם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר גָּאֵלנוּ וּגְאָל אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, וְהִגִּיעֵנוּ הַלַּיְלָה הַזֶּה, לֵאכֹל בּוֹ מִצָּה וּמְרֹר. כֵּן יִי אֱלֹקֵינוּ וְאֱלֹקֵי אֲבוֹתֵינוּ יִגִּיעֵנוּ לְמוֹעֲדִים וְלִרְגָלִים אַחֲרָיִם הַבָּאִים לִקְרֹאתֵנוּ לְשֵׁלוֹם, שְׂמֵחִים בְּבִנְיַן עִירָךְ. וְשֵׁשׁ בְּעִבּוּדֶתְךָ, וְנֹאכַל שֵׁם מִן הַזִּבְחִים וּמִן הַפִּסְחִים, אֲשֶׁר יִגִּיעַ דָּמָם עַל קִיר מִזְבֵּחַךְ לְרִצּוֹן. וְנוֹדֵה לְךָ שִׁיר חֲדָשׁ עַל גְּאֻלְתֵּנוּ וְעַל פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, גְּאֹל יִשְׂרָאֵל: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן:

רחצה

יטלו ידיהם ויברכו:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם:

מוציא

יקח המצה העליונה בידו, לא ישברנה, ויברך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמּוֹצֵא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

מצה

יקח מחצית המצה הפרושה בידו, לא ישברנה, ויברך:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מִצָּה: יִבְצַע מִשְׁתֵּיהֶן, וְכֵן יִחַלֵּק לְכָל הַמְּסוּבִים כְּזֵית מִכֹּל אַחַת, וְיֹאכְלוּ בְּהִסְבָּה.

מרור

יקח כזית מרור ויטבלנו בחרוסת, וכן יחלק לכל אחד מן המסובים, כזית מרור לכל אחד, ויטבלו אותו בחרוסת, וינערו מעליו את החרוסת, ובעל הבית מברך על אכילת מרור, וכולם עונים אמן, ויאכלוהו בלי הסיבה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מְרֹר:

כורך

יקח כזית מן המצה השלישית התחתונה, וכזית מרור, וכורכם יחד, ויטבלם בחרוסת, וכן יעשה לכל המסובים, ויאכלו הכריכה בהסיבה, ולפני שיאכלו, אומרים:

זכר למקדש כהלל. כן עשה הלל בזמן שבית המקדש היה קיים: היה כורך פסח מצה ומרור ואוכל ביחד, לקיים מה שנאמר: על מצות ומרורים יאכלהו:

שלחן עורך

עורכים הסעודה

צפון

לאחר גמר כל הסעודה יקח בעל הבית כזית מפרוסת המצה שבצעה והצפינה לאפיקומן, וכן יחלק לכל יתר המסובים כזית לכל אחד, ויאכלו בהסיבה.

ברך

יטלו ידיהם כל המסובים, וימזגו להם כוס שלישי ויברכו עליו ברכת המזון. אם המסובים הם שלשה או יותר מזמנים:

המזמן אומר: רבותי. מיר וועלן בענטשן (או רבותי נכהך):

המסובים עונים: יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם:

המזמן חוזר ואומר: יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם:

ברשות מנהן ורבותי נכהך (אלהינו) שאכלנו משלו:

המסובים עונים: ברוך (אלהינו) שאכלנו משלו וקטובו חיינו:

המזמן אומר: ברוך (אלהינו) שאכלנו משלו וקטובו חיינו:

מי שלא אכל עונה: ברוך (אלהינו) ומבורך שמו תמיד לעולם ועד:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם. הן את העולם כלו. בטובו בחר בחרסד וברחמים. הוא נותן לחם לכל בשר. פי לעולם חסדו. ובטובו הגדול תמיד לא חסר לנו ואל יחסר לנו מזון לעולם ועד. בעבור שמו הגדול. פי הוא אל זן ומפרינס לכל ומטיב לכל ומכין מזון לכל בריותיו אשר ברא. כאמור. פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון: ברוך אתה יי הן את הכל:

נודה לך יי אלהינו. על שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה טובה ורחבה. ועל שהוצאתנו יי אלהינו מארץ מצרים. ופדיתנו מבית עבדים. ועל בריתך שחתמת בבשרנו. ועל תורתך שלמדנתנו. ועל חקיך שהודעתנו. ועל חיים חן וחסד שחוננתנו. ועל אכילת מזון שאתה זן ומפרינס אותנו תמיד. בכל יום ובכל עת ובכל שעה:

ועל הכל יי אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך. ותברך שמך בפי כל חי תמיד לעולם ועד: כפתוב. ואכלת ושבעת וברכת את יי אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך: ברוך אתה יי. על הארץ ועל המזון:

רחם נא יי אלהינו על ישראל עמך. ועל ירושלים עירך. ועל ציון משכן כבודך. ועל מלכות בית דוד משיחך. ועל הבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו: אלהינו. אבינו. רענו זוננו פרנסנו וכלכלנו והרויחנו. והרוח לנו יי אלהינו מהרה מפל צרותינו. ונא אל תצריכנו יי אלהינו לא לידי מתנת בשר נדם ולא לידי הלואתם. כי אם לידך המלאה. הפתוחה. הקדושה והרחבה. שלא יבוש ולא נכלם לעולם ועד:

בשבת אומרים:

רצה והחליצנו יי אלהינו במצותיך ובמצות יום השביעי השבת הגדול והקדוש הזה כי יום זה גדול וקדוש הוא לפניך לשבת בו ולנוח בו באהבה כמצות רצונך וברצונך הניח לנו יי אלהינו שלא תהא צרה ויגון ואנחה ביום מנוחתנו והראנו יי אלהינו בנחמת ציון עירך ובבגן ירושלים עיר קדשך כי אתה הוא בעל הישועות ובעל הנחמות:

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר וזכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן דוד עבדך וזכרון ירושלים עיר קדשך וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים לחיים (טובים) ולשלום ביום:

חג המצות הזה: זכרנו יי אלהינו בו לטובה ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים טובים. ובדבר ישועה ורחמים חוס וחסנו ורחם עלינו והושיענו כי אליך עינינו כי אל מלך חנון ורחום אתה:

ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו. ברוך אתה יי. בונה ברחמי ירושלים. אמן:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם. האל. אבינו. מלפנו. אדירנו. בוראנו. גואלנו. יוצרנו. קדושנו קדוש יעקב. רוענו רועה ישראל. המלך הטוב והמטיב לכל. שבכל יום ניום הוא הטוב הוא מטיב הוא ייטיב לנו. הוא גמלנו הוא גומלנו הוא יגמלנו לעד לחן ולחסד ולרחמים ולרחות. הצלה והצלחה. ברכה וישועה. נחמה. פרנסה וכלכלה. ורחמים וחסים ושלום וכל טוב. ומכל טוב לעולם אל יחסרנו. אמן:

הרחמן הוא ימלך עלינו לעולם ועד: הרחמן הוא יתברך בשמים ובארץ: הרחמן הוא ישתבח לדור דורים. ויתפאר בנו לעד ולנצח נצחים. ויתחדר בנו לעד ולעולמי עולמים: הרחמן הוא יפרנסנו בכבוד: הרחמן הוא ישבר עלנו מעל צנארנו והוא יוליכנו קוממיות לארצנו: הרחמן הוא ישלח לנו ברכה מרבה בבית הזה ועל שלחן זה שאכלנו עליו: הרחמן הוא ישלח לנו את אליהו הנביא זכור לטוב ויבשר לנו בשורות טובות ישועות ונחמות: הרחמן הוא יברך את (אבי

מורִי) בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה וְאֵת (אֲמִי מוֹרְתִי) בַּעֲלַת הַבַּיִת הַזֶּה. אוֹתָם וְאֵת בֵּיתָם וְאֵת זֶרְעָם וְאֵת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם. (הֲרַחֲמֵן הוּא יְבָרֵךְ אוֹתִי (וְאָבִי וְאֲמִי) וְאֲשֶׁתִּי וְזֶרְעִי וְאֵת כָּל אֲשֶׁר לִי), אוֹתָנּוּ וְאֵת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ. כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ אֲבִרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, בְּכָל. מְכָל. כָּל. כֵּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ כְּלָנוּ יַחַד בְּבִרְכָה שְׁלֵמָה. וְנֹאמֵר אָמֵן:

בְּמָרוֹם יִלְמְדוּ עֲלֵיהֶם וְעֲלֵינוּ זְכוֹת שֶׁתְּהֵא לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלוֹם. וְנִשְׂא בְּרַכָּה מֵאֵת יְיָ. וְיִצְדָּקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. וְנִמְצָא חֵן וְשִׁכְל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:

בשבת - הֲרַחֲמֵן הוּא יִנְחִילָנוּ יוֹם שֶׁכָּלוּ שֶׁבֶת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:
הֲרַחֲמֵן הוּא יִנְחִילָנוּ יוֹם שֶׁכָּלוּ טוֹב:

הֲרַחֲמֵן הוּא יִזְכֵּנוּ לַיְמֹת הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא:

מְגִדוֹל יִשׁוּעוֹת מְלִכּוֹ וְעֵשָׂה חֶסֶד לְמִשְׁיחוֹ לְדָוִד וְלִזְרָעוֹ עַד עוֹלָם: עֵשָׂה שְׁלוֹם בְּמָרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאֲמָרוּ אָמֵן:

יִרְאוּ אֵת יְיָ קְדוֹשֵׁינוּ כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעִבוּ וְדוֹרְשֵׁי יְיָ לֹא יִחְסְרוּ כָּל טוֹב: הוֹדוּ לְיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד: פּוֹתַח אֵת יְדָךְ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: בְּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יְבַטַח בֵּינֵינוּ וְהָיָה יְיָ מְבַטַחוֹ: נַעַר הָיִיתִי גַם זְקֵנִיתִי וְלֹא רָאִיתִי צָדִיק נִעְזֵב וְזָרְעוֹ מְבַקֵּשׁ לָחֵם: יְיָ עַז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֵת עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן:
ישתו כוס שלישי בהסיבה.

נוהגים למזוג כוס יפה וקוראים לו כוסו של אליהו הנביא ופותחים את הדלת ואומרים:

שֶׁפֶךְ חֲמַתְךָ אֵל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ, וְעַל מַמְלַכּוֹת אֲשֶׁר בִּשְׂמֵךְ לֹא קִרְאוּ: כִּי אֲכַל אֵת יַעֲקֹב, וְאֵת נוֹהוּ הַשְּׂמוֹ:
שֶׁפֶךְ עֲלֵיהֶם זַעֲמֶךָ וְחָרוֹן אַפְךָ יִשִּׁיגם:
תִּרְדָּף בָּאָף וְתִשְׁמִידֶם מִתַּחַת שָׁמַיִם יְיָ:

הלל

ימזגו להם כוס רביעי ויגמרו עליו את ההלל

לא לנו יי לא לנו. כי לשמך תן כבוד. על חסדך על אמתך :
למה יאמרו הגוים. איה נא אלהיהם :
ואלהינו בשמים. כל אשר חפץ עשה :
עצביהם כסף וזהב. מעשה ידי אדם :
פה להם ולא ידברו. עינים להם ולא יראו :
אזנים להם ולא ישמעו. אף להם ולא יריחון :
ידיהם ולא ימישון. רגליהם ולא יהלכו. לא יתנו בגרונם :
כמוהם יהיו עשיהם. כל אשר בטח בהם :
ישראל בטח ביי. עזרם ומגנם הוא :
בית אהרן בטחו ביי. עזרם ומגנם הוא :
יראי יי בטחו ביי. עזרם ומגנם הוא :

יי זכרנו יברך. יברך את בית ישראל. יברך את בית אהרן :
יברך יראי יי. הקטנים עם הגדלים :
יסף יי עליכם. עליכם ועל בניכם :
ברוכים אתם ליי. עשה שמים וארץ :
השמים שמים ליי. והארץ נתן לבני אדם :
לא המתים יהללו יה. ולא כל יורדי דומה :
ואנחנו נברך יה. מעתה ועד עולם. הללויה :

אהבתי כי ישמע יי את קולי תחנוני :
כי הטוה אזנו לי. ובנימי אקרא :
אפפוני חבלי מות. ומצרי שאול מצאוני. צרה ויגון אמצא :
ובשם יי אקרא. אנה יי מלטה נפשי :
חנון יי וצדיק. ואלהינו מרחם :
שמר פתאים יי. דלותי ולי יהושיע :
שובי נפשי למנוחייכי. כי יי גמל עליכי :
כי חלצת נפשי ממות. את עיני מן דמעה. את רגלי מדחי :
אתהלך לפני יי. בארצות החיים :
האמנתי כי אדבר. אני עניתי מאד :
אני אמרתי בחפזי. כל האדם כזב :

מה אָשִׁיב לַיְיָ. כָּל תַּגְמוּלוֹהִי עָלַי :
כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשֶׁא. וּבָשֵׁם יְיָ אֶקְרָא :
נִדְרֵי לַיְיָ אֲשַׁלֵּם. נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ :
יִקַּר בְּעֵינַי יְיָ. הַמּוֹתֶה לְחַסִּידָיו :
אָנָּה יְיָ כִּי אֲנִי עֲבַדְךָ. אֲנִי עֲבַדְךָ בֶּן אֲמַתְךָ פִּתְחֶת לְמוֹסְרֵי :
לְךָ אֲזַבַּח זֶבַח תּוֹדָה. וּבָשֵׁם יְיָ אֶקְרָא :
נִדְרֵי לַיְיָ אֲשַׁלֵּם. נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ :
בַּחֲצֵרוֹת בַּיִת יְיָ. בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלַיִם. הַלְלוּיָהּ :

הַלְלוּ אֶת יְיָ כָּל גּוֹיִם. שִׁבְחוּהוּ כָּל הָאֱמִים :
כִּי גָבַר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ. וְאַמַּת יְיָ לְעוֹלָם. הַלְלוּיָהּ :

הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ :
יֹאמְרוּ נָא יִשְׂרָאֵל. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ :
יֹאמְרוּ נָא בַיִת אֶהְרֹן. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ :
יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְיָ. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ :

מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה. עֲנֵנִי בְּמִרְחַב יְהוָה : יְיָ לִי לֹא אֵירָא. מִה יַעֲשֶׂה לִי אֲדָם : יְיָ לִי
בְּעוֹזְרֵי. וְאֲנִי אֶרְאֶה בְּשִׁנְאֵי : טוֹב לְחַסוֹת בַּיְיָ. מִבֶּטֶח בְּאֲדָם : טוֹב לְחַסוֹת בַּיְיָ.
מִבֶּטֶח בְּנִדְיָבִים : כָּל גּוֹיִם סָבְבוּנִי. בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילֵם : סְבוּנִי גַם סָבְבוּנִי. בְּשֵׁם יְיָ
כִּי אֲמִילֵם : סְבוּנִי כַּדְבוּרִים. דַּעְכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים. בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילֵם : דָּחָה דְחִיתִנִּי
לְנֶפֶל. וַיְיָ עֲזָרֵנִי :

עָזִי וְזַמְרַת יְהוָה. וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה : קוֹל רִנָּה וַיִּשְׁוַעַה בְּאֶהְלִי צְדִיקִים. יָמִין יְיָ עֲשֶׂה
חֵיל : יָמִין יְיָ רוֹמְמָה. יָמִין יְיָ עֲשֶׂה חֵיל : לֹא אָמוֹת כִּי אַחֲזֶיהָ. וְאַסְפֵּר מַעֲשֵׂי יְהוָה :
יִסּוֹר יִסְרֵנִי יְהוָה. וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנֵנִי : פִּתְחוּ לִי שַׁעְרֵי צְדָקָה. אָבֹא בָם אוֹדָה יְהוָה : זֶה
הַשַּׁעַר לַיְיָ. צְדִיקִים יָבֹאוּ בּוֹ :

אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי. וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה :
אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי. וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה :
אָבֹן מְאֹסוֹ הַבּוֹנִים. הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה :
אָבֹן מְאֹסוֹ הַבּוֹנִים. הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה :
מֵאֵת יְיָ הִיְתָה זֹאת. הִיא נִפְלְאת בְּעֵינֵינוּ :
מֵאֵת יְיָ הִיְתָה זֹאת. הִיא נִפְלְאת בְּעֵינֵינוּ :
זֶה הַיּוֹם עֲשֶׂה יְיָ. נְגִילָה וְנִשְׁמְחָה בּוֹ :
זֶה הַיּוֹם עֲשֶׂה יְיָ. נְגִילָה וְנִשְׁמְחָה בּוֹ :

אָנא יי הוֹשִׁיעָה נָא: אָנא יי הוֹשִׁיעָה נָא:

אָנא יי הַצְלִיחָה נָא: אָנא יי הַצְלִיחָה נָא:

בְּרוּךְ הָבֵא בְּשֵׁם יי. בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יי:

בְּרוּךְ הָבֵא בְּשֵׁם יי. בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יי:

אַל יי וַיָּאָר לָנוּ. אֶסְרוּ חַג בְּעִבּוֹתַיִם. עַד קִרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ:

אַל יי וַיָּאָר לָנוּ. אֶסְרוּ חַג בְּעִבּוֹתַיִם. עַד קִרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ:

אֱלֹהֵי אֶתְהַ וְאוֹדֶךָ. אֱלֹהֵי אֲרוּמְךָ:

אֱלֹהֵי אֶתְהַ וְאוֹדֶךָ. אֱלֹהֵי אֲרוּמְךָ:

הוֹדוּ לַיי כִּי טוֹב. כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

הוֹדוּ לַיי כִּי טוֹב. כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

הוֹדוּ לַיי כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

הוֹדוּ לְאֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

הוֹדוּ לְאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדֻלוֹת לְבָדוֹ כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

לַעֲשֵׂה הַשְּׂמִים בְּתַבּוּנָה כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

לְרַקַּע הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֻלִים כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

אֶת הַשָּׁמַשׁ לְמַמְשָׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

אֶת הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמַמְשָׁלוֹת בַּלַּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

לְמַכָּה מְצָרִים בְּבִכּוֹרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכֶם כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרְעֵ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

לְגַזֵּר יָם סוּף לְגַזְרִים כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

וְנַעַר פְּרָעָה וְחִילוֹ בְּיָם סוּף כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בְּמַדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

לְמַכָּה מְלָכִים גְּדֻלִים כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

וַיַּהַרְגֵם מְלָכִים אֲדִירִים כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

לְסִיחּוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ:

וְנָתַן אֶרֶץ לְנַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ :
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עֲבָדוֹ כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ :
שֶׁבִשְׁפָּלָנוּ זָכַר לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ :
וַיִּפְרָקֵנוּ מִצְרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ :
נָתַן לָחֶם לְכָל בֶּשֶׂר כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ :
הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמַיִם כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ :

נשמת כל חי

נְשֵׁמַת כָּל חַי תִּבְרַךְ אֶת שְׁמֶךָ יי אֱלֹהֵינוּ. וְרוּחַ כָּל בֶּשֶׂר תִּפְאַר וּתְרוֹמָם זְכָרְךָ מִלְּפָנֶיךָ תִּמְיֵד :

מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אַתָּה אֵל. וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ. פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמַפְרִיֵס וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה. אֵין לָנוּ מֶלֶךְ עוֹזֵר וְסוֹמֵךְ אֶלָּא אַתָּה :
אֱלֹהֵי הַרְאֵשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים. אֱלֹהֵי כָּל בְּרִיּוֹת. אֲדוֹן כָּל תּוֹלְדוֹת. הַמְהַלֵּל בְּכָל (בְּרוּב) הַתְּשֻׁבָּחוֹת. הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים :

וַיְיָ עַר. הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן. הַמְעוֹרָר יְשָׁנִים. וְהַמְקִיץ נֹרְדָמִים. (מְחַיֶּה מֵתִים וְרוֹפֵא חוֹלִים פּוֹקֵחַ עֲוֹרִים וְזוֹקֵף כְּפוּפִים) וְהַמְשִׁיחַ אֱלָמִים. וְהַמְתִּיר אֲסוּרִים. וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים. וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים. וְהַמְפַּעֵנֵם וְהַמְעַלְמִים. וְלֶךְ לְבַדְךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים :
וְאֵלוּ פִּינוּ מִלֵּא שִׁיכָה פִּיָּם. וְלִשׁוֹנֵנוּ רִנָּה כְּהַמּוֹן גְּלִיו. וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שֶׁבַח כְּמַרְחֲבֵי רִקִיעַ. וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וְכִבְיָרַח. וְיַדֵּינוּ פְּרוּשׁוֹת כְּנִשְׂרֵי שָׁמַיִם. וְרַגְלֵינוּ קַלּוֹת כְּאֵילוֹת. אֵין אֲנַחְנוּ מִסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לָךְ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהֵי אֲבוֹתֵינוּ. וְלִבְרַךְ אֶת שְׁמֶךָ מִלְּפָנֶיךָ. עַל אַחַת מֵאֵלֶּף אֵלֶּף אֵלֶּפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת פְּעָמִים. הַטּוֹבוֹת נְסִים וְנִפְלְאוֹת שְׁעִשִׁיתָ עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעַמָּנוּ :

מִלְּפָנֶיךָ מְמַצְרִים גְּאֻלְתָּנוּ יי אֱלֹהֵינוּ. וּמִבֵּית עֲבָדֶיךָ פְּדִיתָנוּ. בְּרַעַב זִנְתָּנוּ. וּבְשֶׁבַע כְּלַכְלַתָּנוּ. מִחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ. וּמִדְּבַר מַלְטָתָנוּ. וּמִחֲלִים רַעִים וְרַבִּים וְנֶאֱמָנִים דְּלִיתָנוּ :
עַד הִנֵּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ. וְלֹא עֲזָבוּנוּ חֶסֶדֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ. וְאֵל תִּטְשֵׁנוּ יי אֱלֹהֵינוּ לְנֶצַח :

עַל כֵּן אֲבָרִים שֶׁפִּלְגַת בָּנוּ. וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנִּפְחַת בְּאַפֵּינוּ. וְלִשׁוֹן אֲשֶׁר שִׁמַּת בְּפִינוּ. הֵן הֵם. יוֹדוּ וַיִּבְרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפְאָרוּ וַיִּשׁוֹרְרוּ וַיְרוֹמְמוּ וַיַּעֲרִיצוּ וַיִּקְדִּישׁוּ וַיִּמְלִיכוּ אֶת שְׁמֶךָ מִלְּפָנֶיךָ תִּמְיֵד :

כִּי כָּל פֶּה לֶךְ יוֹדֶה. וְכָל לִשׁוֹן לֶךְ תִּשְׁבַּע. וְכָל עֵין לֶךְ תִּצְפֶּה. וְכָל בֶּרֶךְ לֶךְ תִּכְרַע. וְכָל קוֹמָה לִפְנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה. וְכָל הַלְּבָבוֹת יִירָאוּךָ. וְכָל קֶרֶב וּכְלָיוֹת יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ. כִּדְבַר שְׁפָתוֹב. כָּל עֲצָמוֹתַי תִּאֲמַרְנָה יי מִי כְמוֹךָ. מַצִּיל עֲנִי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ. וְעֲנֵי וְאֲבִיוֹן מִגּוֹזְלוֹ. שׁוֹעֵת עֲנִיִּים אַתָּה תִּשְׁמַע. צַעֲקַת הַדָּל תִּקְשִׁיב וְתוֹשִׁיעַ : מִי יִדְמָה לָךְ. וּמִי יִשׁוּנָה לָךְ. וּמִי יַעֲרַךְ לָךְ. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיוֹן. קוֹנֵה שָׁמַיִם וְאָרֶץ : נְהַלֵּךְ וְנִשְׁבַּחְךָ וְנִפְאָרְךָ וְנִבְרַךְ אֶת שֵׁם קִדְשְׁךָ. כְּאִמּוֹר. לְדוֹד. בְּרַכֵּי נַפְשִׁי אֶת יי.

וְכָל קָרְבִי אֶת שֵׁם קָדְשׁוֹ: הָאֵל בְּתַעֲצֻמוֹת עֲזָךְ. הַגְּדוֹל בְּכָבוֹד שְׁמֶךְ. הַגְּבוֹר לְנֶצַח
וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרָאוֹתֶיךָ: הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשְׂא:

שׁוֹכֵן עַד מְרוֹם וְקְדוֹשׁ שְׁמוֹ. וְכָתוּב רָנְנוּ צְדִיקִים בְּיָי. לַיִּשְׂרָאִים נְאוּה תְהִלָּה. בְּפִי
יִשְׂרָאִים תִּתְרוֹמֵם. וּבְשִׁפְתַי צְדִיקִים תִּתְבָּרַךְ. וּבְלִשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְקַדֵּשׁ. וּבְקָרְב
קְדוּשִׁים תִּתְהַלֵּל:

וּבַמְקַהְלוֹת רַבּוֹת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל. בְּרַנָּה יִתְפָּאֵר שְׁמֶךְ מִלְּפָנֶיךָ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר. שְׁפֹן
חוֹבֵת כָּל הַיְצוּרִים. לְפָנֶיךָ יִי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבַּח לְפָאֵר
לְרוֹמֵם לְהַדָּר וּלְנַצַּח לְבָרַךְ לְעַלָּה וּלְקַלֵּס. עַל כָּל דְּבָרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשִׁי
עֲבֹדְךָ מְשִׁיחֶךָ:

וּבָכֹן יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךְ לְעַד מִלְּפָנֶיךָ. הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כִּי לָךְ
נָאָה יִי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ:

שִׁיר וְשִׁבְחָה. הַלֵּל וְזַמְרָה. עוֹז וּמְמַשְׁלָה. נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה. תְהִלָּה וְתִפְאָרֶת. קְדוּשָׁה
וּמַלְכוּת:

בְּרַכּוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשְׁמֶךְ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ. וּמַעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אֶתָּה אֵל:

(מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם: בְּרוּךְ אַתָּה יִי. אֵל מֶלֶךְ גְּדוֹל וּמְהַלֵּל בְּתִשְׁבָּחוֹת. אֵל הַהוֹדָאוֹת.
אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת. בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת. רַבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים. הַבוֹחֵר בְּשִׁירֵי זַמְרָה. מֶלֶךְ
יַחֲיד אֵל חַי הַעוֹלָמִים:)

יְהַלְלוּךָ יִי אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ. וְחֲסִידֶיךָ צְדִיקִים עוֹשֵׂי רְצוֹנְךָ. וְכָל עַמָּךְ בֵּית
יִשְׂרָאֵל. בְּרַנָּה יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפְאָרוּ וַיִּשְׁוֹרְרוּ וַיְרוֹמְמוּ וַיַּעֲרִיצוּ וַיִּקְדִּישׁוּ
וַיִּמְלִיכוּ אֶת שְׁמֶךְ מִלְּפָנֶיךָ תָּמִיד. כִּי לָךְ טוֹב לְהוֹדוֹת. וּלְשְׁמֶךְ נָאָה לְזַמֵּר. כִּי מַעוֹלָם
וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל: בְּרוּךְ אַתָּה יִי מֶלֶךְ מְהַלֵּל בְּתִשְׁבָּחוֹת:

בְּרוּךְ אַתָּה יִי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הַעוֹלָם עַל הַגָּפוֹן וְעַל פְּרֵי הַגָּפוֹן: וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה וְעַל
אֶרֶץ חֲמֻדָּה טוֹבָה וּרְחֻבָּה שְׂרָצִית וְהִנְחַלְתָּ לְאַבּוֹתֵינוּ לֶאֱכֹל מִפְּרִיָּהּ וּלְשַׁבּוֹעַ מִטוֹבָהּ,
רַחֵם נָא יִי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמָּךְ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ וְעַל צִיּוֹן מְשֹׁכֵן כְּבוֹדְךָ וְעַל
מִזְבְּחֶךָ וְעַל הַיְכָלְךָ, וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקְּדוֹשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ
וְשִׁמְחֵנוּ בְּבִנְיָנָהּ וְנֹאכַל מִפְּרִיָּהּ וְנִשְׁבַּע מִטוֹבָהּ וּנְבָרְכֶךָ עָלֶיךָ בְּקְדוּשָׁה וּבִטְהָרָה:
בִּשְׁבַת - וּרְצָה וְהַחֲלִיצֵנוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה:

וְשִׁמְחֵנוּ בְּיוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה: כִּי אַתָּה יִי טוֹב וּמְטִיב לְכָל וְנוֹדָה לָךְ עַל הָאָרֶץ וְעַל
פְּרֵי הַגָּפוֹן: בְּרוּךְ אַתָּה יִי עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרֵי הַגָּפוֹן:

נרצה

חסל סדור פסח כהלכתו, ככל משפטו וחקתו:
כאשר זכינו לסדר אותו, כן נזכה לעשותו:
זך שוכן מעונה, קומם קהל עדת מי מנה:
קרב, נהל נטעי כנה, פדויס לציון ברנה:

לשנה הבאה בירושלים הבנויה:

וּבֵּינָם וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

אָז רוֹב נְסִים הִפְלִאתָ בַלַּיְלָה. בְּרֵאשׁ אֲשֶׁמוֹרֶת זֶה הַלַּיְלָה. גַּר צָדֵק נִצְחָתוֹ כִּנְחָלֵק לוֹ לַיְלָה. וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

דָּנְתָּ מֶלֶךְ גִּרָר בַּחֲלוּם הַלַּיְלָה. הִפְחַדְתָּ אֲרַמִּי בְּאֶמְשׁ לַיְלָה. וַיִּשֶׁר יִשְׂרָאֵל לְמִלְאֲךָ וַיִּוֹכַל לוֹ לַיְלָה. וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

זָרַע בְּכוֹרֵי פִתְרוֹס מְחַצֶּת בַּחֲצֵי הַלַּיְלָה. חִילָם לֹא מָצְאוּ בְּקוֹמָם בַּלַּיְלָה. טִיסַת נְגִיד חֲרוֹשֶׁת סִלִּית בְּכוֹכְבֵי לַיְלָה. וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

יָעַץ מְחַרֵף לְנוֹפֵף אֲוִי הוֹבֶשֶׁת פְּגָרְיוֹ בַּלַּיְלָה. כָּרַע בַּל וּמִצְבוֹ בְּאִישׁוֹן לַיְלָה. לְאִישׁ חֲמוּדוֹת נִגְלָה כִּז חֲזוֹת לַיְלָה. וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

מִשְׁתַּפֵּר בְּכָלִי קֹדֶשׁ נִהְרַג בּוֹ בַּלַּיְלָה. נוֹשַׁע מִבוֹר אֲרִיּוֹת פּוֹתֵר בְּעֵתוֹתַי לַיְלָה. שְׁנֵאָה נִטַר אֲגָגִי וְכֹתֵב סְפָרִים בַּלַּיְלָה. וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

עוֹרֶרֶת נִצְחָךְ עָלָיו בְּנִדָד שְׁנַת לַיְלָה. פּוֹרָה תִדְרוֹךְ לְשׁוֹמֵר מֵה מְלִיָּה. צָרַח כְּשׁוֹמֵר וְשָׁח אֶתָּא בְּקֹר וְגַם לַיְלָה. וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

קָרַב יוֹם אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה. כִּם הוֹדַע כִּי לֵךְ הַיּוֹם אֵף לֵךְ הַלַּיְלָה. שׁוֹמְרִים הִפְקֹד לְעִירְךָ כֹּל הַיּוֹם וְכֹל הַלַּיְלָה. תִּאִיר כְּאוֹר יוֹם חֲשֻׁכַת לַיְלָה. וַיְהִי בַחֲצֵי הַלַּיְלָה:

וּבֵּינָם וַאֲמַרְתֶּם זִבַח פֶּסַח

אֲמַץ גְּבוּרוֹתֶיךָ הִפְלִאתָ בַפֶּסַח:
בְּרֵאשׁ כָּל מוֹעֵדוֹת נִשְׂאֵת פֶּסַח:
גְּלִית לְאִזְרַחֵי חֲצוֹת לַיְלָה פֶּסַח:
וַאֲמַרְתֶּם זִבַח פֶּסַח:

דַּלְתֵינוּ דַפְקַת כַּחוּם הַיּוֹם בַפֶּסַח:
הַסַּעִיד נוֹצְצִים עֲגוֹת מִצוֹת בַפֶּסַח:
וְאַל הַבְּקָר רֹץ זָכַר לְשׁוֹר עֵרֶךְ פֶּסַח:
וַאֲמַרְתֶּם זִבַח פֶּסַח:

זַעֲמוּ סְדוּמִים וְלֵהֲטוּ בְּאֵשׁ בַפֶּסַח:
חֲלַץ לוֹט מֵהֶם וּמִצוֹת אִפֵּה בַקֶּץ פֶּסַח:
טַאטַאֵת אֲדַמַת מֶף וּנֶף בַעֲבֶרֶךְ בַפֶּסַח:
וַאֲמַרְתֶּם זִבַח פֶּסַח:

יְהִי, רֵאשׁ כָּל אֲוֹן מִחֲצַת בַּלִּיל שְׁמוֹר פֶּסַח:
כְּבִיר עַל בֶּן בְּכוֹר פִּסְחַת בְּדָם פֶּסַח:

לבלתי תת משחית לבא בפתחי בפסח :
ואמרתם זבח פסח :

מסגרת סגרה בעתותי פסח :
נשמדה מדין בצליל שעורי עמר פסח :
שרפו משמני פול ולוד ביקד יקוד פסח :
ואמרתם זבח פסח :

עוד היום בנב לעמוד עד געה עונת פסח :
פס יד כתבה לקעקע צול בפסח :
צפה הצפית ערוך השלחן בפסח :
ואמרתם זבח פסח :

קהל כנסה הדסה צום לשלש בפסח :
ראש מבית רשע מחצת בעץ חמשים בפסח :
שתי אלה רגע תביא לעוצית בפסח :
תעז ידך תרום ימינך כליל התקדש חג פסח :
ואמרתם זבח פסח :

כִּי לֹא נֶאֱמַר, כִּי לֹא יֵאָדָה

אדיר במלוכה, בחור כהלכה, גדודיו יאמרו לו : לֹא וְלֹא, לֹא כִּי לֹא, לֹא אִם לֹא, לֹא
יֵאָדָה, כִּי לֹא נֶאֱמַר, כִּי לֹא יֵאָדָה :

דגול במלוכה, הדור כהלכה, ותיקיו יאמרו לו : לֹא וְלֹא, לֹא כִּי לֹא, לֹא אִם לֹא, לֹא
יֵאָדָה, כִּי לֹא נֶאֱמַר, כִּי לֹא יֵאָדָה :

זכאי במלוכה, חסין כהלכה, טפסריו יאמרו לו : לֹא וְלֹא, לֹא כִּי לֹא, לֹא אִם לֹא, לֹא
יֵאָדָה, כִּי לֹא נֶאֱמַר, כִּי לֹא יֵאָדָה :

יחיד במלוכה, כביר כהלכה, למודיו יאמרו לו : לֹא וְלֹא, לֹא כִּי לֹא, לֹא אִם לֹא, לֹא
יֵאָדָה, כִּי לֹא נֶאֱמַר, כִּי לֹא יֵאָדָה :

מלך במלוכה, נורא כהלכה, סביביו יאמרו לו : לֹא וְלֹא, לֹא כִּי לֹא, לֹא אִם לֹא, לֹא
יֵאָדָה, כִּי לֹא נֶאֱמַר, כִּי לֹא יֵאָדָה :

עניו במלוכה, פודה כהלכה, צדיקיו יאמרו לו : לֹא וְלֹא, לֹא כִּי לֹא, לֹא אִם לֹא, לֹא
יֵאָדָה, כִּי לֹא נֶאֱמַר, כִּי לֹא יֵאָדָה :

הממלכה, כי לו נאה, כי לו יאה :

קדוש במלוכה, רחום כהלכה, שנאנו לאמרו לו : לך ולך, לך פי לך, לך אף לך, לך
י הממלכה, כי לו נאה, כי לו יאה :

תקיף במלוכה, תומך כהלכה, תמימו לאמרו לו : לך ולך, לך פי לך, לך אף לך,
לך י הממלכה, כי לו נאה, כי לו יאה :

כי לו נאה, כי לו יאה :

אל בנה, אל בנה

אדיר הוא, יבנה ביתו בקרוב. במהרה, במהרה בימינו בקרוב. אל בנה, אל בנה,
בנה ביתך בקרוב :

בחור הוא, גדול הוא, דגול הוא, יבנה ביתו בקרוב. במהרה, במהרה בימינו
בקרוב. אל בנה, אל בנה, בנה ביתך בקרוב :

הדור הוא, נתיק הוא, זפאי הוא, יבנה ביתו בקרוב. במהרה, במהרה בימינו
בקרוב. אל בנה, אל בנה, בנה ביתך בקרוב :

חסיד הוא, טהור הוא, יחיד הוא, יבנה ביתו בקרוב. במהרה, במהרה בימינו
בקרוב. אל בנה, אל בנה, בנה ביתך בקרוב :

כפיר הוא, למוד הוא, מלך הוא, יבנה ביתו בקרוב. במהרה, במהרה בימינו
בקרוב. אל בנה, אל בנה, בנה ביתך בקרוב :

נאור הוא, סגיב הוא, עוזו הוא, יבנה ביתו בקרוב. במהרה, במהרה בימינו
בקרוב. אל בנה, אל בנה, בנה ביתך בקרוב :

פודה הוא, צדיק הוא, קדוש הוא, יבנה ביתו בקרוב. במהרה, במהרה בימינו
בקרוב. אל בנה, אל בנה, בנה ביתך בקרוב :

רחום הוא, שדי הוא, תקיף הוא, יבנה ביתו בקרוב. במהרה, במהרה בימינו
בקרוב. אל בנה, אל בנה, בנה ביתך בקרוב :

אחד מי יודע

אחד מי יודע?

אחד אני יודע. אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

שנים מי יודע?

שנים אני יודע. שני לוחות הברית. אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

שלושה מי יודע?

שלושה אני יודע. שלושה אבות. שני לוחות הברית. אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

ארבע מי יודע?

ארבע אני יודע. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לוחות הברית. אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

חמשה מי יודע?

חמשה אני יודע. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לוחות הברית. אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

ששה מי יודע?

ששה אני יודע. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לוחות הברית. אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

שבעה מי יודע?

שבעה אני יודע. שבעה ימי שבתא. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לוחות הברית. אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

שמונה מי יודע?

שמונה אני יודע. שמונה ימי מילה. שבעה ימי שבתא. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לוחות הברית. אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

תשעה מי יודע?

תשעה אני יודע. תשעה ירחי לדה. שמונה ימי מילה. שבעה ימי שבתא. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לוחות הברית. אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

עשרה מי יודע?

עשרה אני יודע. עשרה דבריא. תשעה ירחי לדה. שמונה ימי מילה. שבעה ימי שבתא. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לוחות הברית. אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

אחד עשר מי יודע?

אחד עשר אני יודע. אחד עשר כוכביא. עשרה דבריא. תשעה ירחי לדה. שמונה ימי מילה. שבעה ימי שבתא. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לוחות הברית. אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

שנים עשר מי יודע?

שנים עשר אני יודע. שנים עשר שבטיא. אחד עשר כוכביא. עשרה דבריא. תשעה ירחי לדה. שמונה ימי מילה. שבעה ימי שבתא. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לוחות הברית. אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

שלושה עשר מי יודע?

שלושה עשר אני יודע. שלושה עשר מדיא. שנים עשר שבטיא. אחד עשר כוכביא. עשרה דבריא. תשעה ירחי לדה. שמונה ימי מילה. שבעה ימי שבתא. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לוחות הברית. אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

חד גדיא

חד גדיא, חד גדיא, דזבין אפא בתרי זוזי. חד גדיא, חד גדיא:

ואתא שונרא ואכלא לגדיא, דזבין אפא בתרי זוזי. חד גדיא, חד גדיא:

ואתא כלבא ונשך לשונרא, דאכלא לגדיא, דזבין אפא בתרי זוזי. חד גדיא, חד גדיא:

ואתא חטרא והכה לכלבא, דנשך לשונרא, דאכלא לגדיא, דזבין אפא בתרי זוזי. חד גדיא, חד גדיא:

ואתא נורא ושרף לחוטרא, דהכה לכלבא, דנשך לשונרא, דאכלא לגדיא, דזבין אפא בתרי זוזי. חד גדיא, חד גדיא:

ואתא מיא וכבה לנורא, דשרף לחטרא, דהכה לכלבא, דנשך לשונרא, דאכלא

לגדיא, דַּזְבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זַוְזִי. חַד גְּדָא, חַד גְּדָא :

וּאֲתָא תּוּרָא וּשְׂתָה לְמִיָּא, דְּכַבָּה לְנוּרָא, דְּשַׂרְף לַחְטָרָא, דְּהַכָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאֲכַלָּא לְגַדִּיא, דַּזְבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זַוְזִי. חַד גְּדָא, חַד גְּדָא :

וּאֲתָא הַשׁוּחַט וְשַׂחַט לְתוּרָא, דְּשְׂתָה לְמִיָּא, דְּכַבָּה לְנוּרָא, דְּשַׂרְף לַחְטָרָא, דְּהַכָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאֲכַלָּא לְגַדִּיא, דַּזְבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זַוְזִי. חַד גְּדָא, חַד גְּדָא :

וּאֲתָא מְלַאךְ הַמּוֹת וְשַׂחַט לְשׁוּחַט, דְּשַׂחַט לְתוּרָא, דְּשְׂתָה לְמִיָּא, דְּכַבָּה לְנוּרָא, דְּשַׂרְף לַחְטָרָא, דְּהַכָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאֲכַלָּא לְגַדִּיא, דַּזְבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זַוְזִי. חַד גְּדָא, חַד גְּדָא :

וּאֲתָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשַׂחַט לְמְלַאךְ הַמּוֹת, דְּשַׂחַט לְשׁוּחַט, דְּשַׂחַט לְתוּרָא, דְּשְׂתָה לְמִיָּא, דְּכַבָּה לְנוּרָא, דְּשַׂרְף לַחְטָרָא, דְּהַכָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשְׁךְ לְשׁוֹנְרָא, דְּאֲכַלָּא לְגַדִּיא, דַּזְבִּין אַבָּא בְּתַרֵּי זַוְזִי. חַד גְּדָא, חַד גְּדָא :